MUNCĂ FORŢATĂ ÎN COMUNISM

Romulus ODOBEŞTEANU

De fapt comunism înseamnă muncă forţată. Aceasta în sensul cel mai apropiat al termenului şi ca notă esenţială a definiţiei.

Cine munceşte de plăcere în comunism? Toţi "se fac că muncesc", în aşteptarea chenzinei. De aici neconteniele apeluri pentru creşterea productivităţii muncii, în toate ţările lagărului.

A venit din nou toamna. Gândul, gândul trist şi revoltat, ni se duce din nou pe tarlalele ţării, în viile şi livezile ei, unde zeci de mii de copii (dela 14 ani), muncitori, soldaţi, studenţi şi intelectuali de toate categoriile, sunt duşi cu forţa şi puşi să muncească la strânsul recoltei. Muncă forţată, muncă obligatorie, muncă gratuită, pentruca Dl Nicu Ceauşescu să-şi poată petrece concediul împreună cu tânăra sa soţie pe iachtul unui miliardar grec şi pe o paradisiacă insulă grecească.

Cine l-a văzut vreodată pe "primul tânăr" al ţării, scoţând din pământ vreun cartof? Nu se cheamă aceasta dreptate muncitorească? Nu astfel se realizează voinţa clasei muncitoare?

Munca forţată, este drept, n'a fost inventată de N. Ceauşescu. El a preluat-o dela predecesorul său Gheorghiu-Dej, autorul direct, moral şi material al uciderii a peste douăsprezece mii de oameni nevinovaţi la Canalul Dunăre-Marea Neagră. Iar Gheorghiu-Dej a dat urmare indicaţiilor lui I.V.Stalin, care i-a arătat cum s'a descotorsit el de rămăşiţele burgheziei şi a culacilor.

Au început să apară relatări şi memorii despre apocalipticele întâmplări dela Canal. Probabil că vor mai apare şi altele pentruca lumea întreagă să cunoască gradul de dezumanizare şi de bestialitate pe care poate să-l realizeze "omul nou" comunistul, crescut în spiritul "problemelor leninismului."

Cum bine observa chiar Adrian Păunescu, un regim care de ani de zile nu reuşeşte să-şi organizeze muncile agricole în aşa fel încât să nu se mai apeleze la munca forţată (denumită eufemistic "muncă patriotică") a tineretului în special, e un regim care şi-a dat un certificat definitiv de incapacitate. Incapacitate funciară cu adevărat.

Este operaţia de strâns şi sortat recolta o muncă chiar aşa de necalificată, s'o poate face orice copilandru sau fetişcană aduşi ca vitele în camioane şi basculante?

Cunoaşte oare suficient Occidentul "civilizat" această tragedie pe care o trăieşte în fiecare toamnă tineretul şcolar şi studenţesc în special din lagărul răsăritean? Am pus în ghilimele "civilizat" fiindcă nu cunoaştem nici o organizaţie internaţională care să fi adus în discuţie această împilare, această încălcare sfruntată a legilor internaţionale.

Continuare în pag.3

ISSN 0705-8365

Printed in Canada
Imprimé au Canada

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 10 Nr. 115 -NOEMBRIE 1985- PUBLICATIE LUNARĂ DIRECTOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVEŢIA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

CLAUZA NAŢIUNII FAVORIZATE

Eugen BÂRSAN

In 1974 America a acordat Republicii Socialiste România statutul clauzei naţiunii celei mai favorizate în materie de comerţ. Acest statut, conform legii care îl reglementează (Trade Act 1974), nu poate fi acordat decât pe timp de un an, Preşedintele Statelor Unite fiind investit însă cu privilegiul executiv de a-l prelungi dela an la an, ceea ce în cazul României de atunci încoace s'a şi întâmplat fără întrerupere. Ultima prelungire a fost acordată la 5 Iunie 1985 pentru o perioadă de alte 12 luni, adică până la 5 Iunie 1986.

Dela începutul ei, clauza naţiunii celei mai favorizate acordată RSR-ului a fost o chestiune controversată, pe tema că dă o bună mână de ajutor unui regim comunist. In timp ce cam toată lumea interesată ştie despre această controversă, se întâmplă că mulţi din exil nu ştiu tot ce ar trebui să ştie despre această "clauză", şi aşa socotim că e necesar să venim cu câteva explicaţii sumare.

Din dorinţa de a crea o breşă într'o stare de fapt în care în RSR drepturile fundamentale umane sunt o chestiune de resort represiv al Securităţii, Statele Unite au venit cu oferta clauzei de favoare economică în schimbul acordării cetăţenilor români a dreptului la libertatea de emigrare. La baza clauzei este deci vorba de un târg, făcut cu scopul de rupere a ghieţii drepturilor umane din ţară, dintre care s'a început anume cu cel de emigrare fiindcă au intervenit multe presiuni în acesată privinţă. De reţinut, deci: din punct de vedere american, clauza este mai înainte de toate un mijloc care trebue să împingă la măsuri de liberalizare a drepturilor umane în România.

Dacă ea şi-a atins sau nu scopul, cu prelungirile anuale prin care a trecut din 1974 încoace, este o chestiune care arată mai mult negativ decât pozitiv. Argumentele de pro şi contra, apar mai cu seamă, an de an, în timpul termenului de scandenţă şi de prelungire a clauzei. Se susţine - şi pe bună dreptate - că în timp ce Statele Unite execută clauza întocmai, regimul din ţară îi trage chiulul, dovedit de faptul de netăgăduit că problema emigrării din România înfăţişează un capitol de mari mizerii şi chiar de represiuni. O asemenea realitate ar arăta, că clauza ajută minimal de puţin celor asupriţi pentru care a fost acordată iar pe de altă parte în chip maximal consolidării regimului asupritor. Continuare în pag.3

DIVERGENŢE ÎN ORGANIZARE ŞI CONVERGENŢE ÎN ACŢIUNI

Constantin MAREŞ

Dacă ar putea glăsui despre unitatea exilului românesc matematicianul Grigore Moisil şi Ion Creangă, cel dintâi ar spune că este la fel de solubilă ca şi cvadratura cercului, iar hâtrul dela Humuleşti ar zice că e la fel de lesnicioasă, precum creşterea părului pe broască. Dacă în privinţa programului (care este de fapt esenţial) ne-am putea înţelege, în schimb divergenţele ar apare majore la alcătuirea statutului şi mai ales la alegerea Domnului Preşedinte. Pentru noi Românii problema este veche; în discursul rostit la 24 Ianuarie 1859 în Adunarea Electivă din Bucureşti Vasile Boerescu apăsa clar: "Acest măr de discordie să nu-l ascundem, el este Domnia. Cine va fi Domnul? Fiecare îşi are convicţiile sale, fiecare îşi are simpatiile sale personale". După un veac şi aproape trei decenii, acelaşi măr îl găsim pe masa zilnică, alături de pâinea mai mult sau mai puţin amară a exilului. Fiecăruia după posibilităţi, şi în cadrul acestora, după gusturi.

Dar dacă în structuri organizatorice promovăm de decenii divergenţa în exil, există în schimb o largă paletă de posibilă, utilă şi necesară manifestare unitară. Cea a acţiunilor româneşti, a prezenţelor româneşti legate de date şi persoane ce ne-au marcat istoria, sau de prigoane şi stări din România. Dacă nu ar fi existat o mare solidaritate românească, probabil că şi astăzi, Părintele Calciu, în loc să fie cu întreaga sa familie în Statele Unite, ar fi încă la Aiud. Ca şi în cazul Părintelui Calciu, dacă vom persevera în a manifesta, scrie, protesta şi mai ales interveni pe lângă autorităţile şi cancelariile occidentale, vom obţine şi eliberarea lui Radu Filipescu. Să nu uităm că Stalin nu cerşea ajutoare financiare în Occident şi nici Teohari Georgescu nu trebuia să fie sensibil la acordarea clauzei naţiunii celei mai favorizate.

Există câteva date în istoria noastră asupra cărora nici o formaţiune din exil, nici o persoană care se consideră exilat politic, sau pur şi simplu Român în Occident, nu ridică nici un fel de obiecţiune în ce priveşte semnificaţia sau necesitatea prăznuirii în lumea liberă în care trăim. Pe acest portativ se înscriu ziua de 1 Decembrie, Unirea Transilvaniei, ziua de 24 Ianuarie, Unirea Principatelor, ziua de 10 Mai evocând atât Independenţa cât şi încoronarea Principelui Carol, sau Ziua Eroilor, devenită de câţiva ani prilej de tradiţie în exilul nostru, de întâlnire şi comemorare la Soultzmatt/Alsacia, unde avem un cimitir militar românesc. Bineînţeles, nu avem dreptul să trecem cu vederea aniversările legate de Bucovina şi Basarabia.

Desigur, apar regretabile divergenţele în sărbătorirea la Paris în adunări şi zile diferite a Unirii Transilvaniei şi Proclamării Independenţei, sau atacurile incongruente împotriva comemorării şi întâlnirilor dela Soultzmatt, unde în acest an s'au adunat peste 200 de Români, de cele mai nuanţate orientări.

O altă acţiune în care ne putem regăsi toţi Românii, este aceea a întocmirii de ghiduri ale refugiatului pentru principalele ţări din lumea liberă şi care să fie publicate în mai multe din ziarele şi revistele româneşti din exil, spre a fi la îndemâna noilor sosiţi.

Există Români care prin meritul muncii şi perseverenţei lor au ajuns să aibă un anume "standing" cum se spune prin partea locului din Soare Apune. Dacă în poziţia economică şi socială ce o au, fără a dovedi şovinism sau ultranaţionalism, ar apela la angajare Români pribegi, desigur capabili şi destoinici, cui ar dăuna?

Apare şi un alt model de posibilă unitate de acţiune în exil. Să alertăm opinia publică şi să provocăm un proces simbolic al regimului din Bucureşti. Să-l trimitem în judecata istoriei, dar să ne folosim de înseşi paragrafele Codului Penal pe care partidul îl acceptă astăzi în ţară. Să judecăm Securitatea pentru crimele dela Piteşti, să-l judecăm pe Nicolae Ceauşescu şi întregul său clan pentru opresiunea la care supune 22 milioane de Români şi pentru ruinarea economiei ţării. Iar pentru crimele împotriva umanităţii, să evocăm juridic tot ce s'a invocat la Nürnberg.

Anual se comemorează ziua naţiunilor captive. De ce, noi Românii să nu căutăm legături cu alte exiluri şi anual, la această dată, să nu manifestăm în faţa ambasadelor Uniunii Sovietice şi ţărilor din care am plecat?

Iată câteva posibilităţi de acţiuni în care s'ar manifesta unitatea exilului nostru. Pentru acestea nu este nevoie nici de "alegerea Domniei", nici de statute.

Stiu că la acest mini-program de manifestări, de acţiuni unitare, vor fi două opoziţii majore: a securităţii din Bucureşti şi a ambasadelor de peste hotare. Dar nu constitue aceasta un motiv în plus să trecem la realizarea lui? □

editorial

DECLINUL GUVERNULUI COMUNIST ROMÂN

România comunistă a început să intre pe panta declinului, în relaţiile sale internaţionale. Regimul comunist dela Bucureşti pierde, zi de zi, încrederea care i s'a acordat în speranţa că-şi menţine o oarecare independenţă faţă de Moscova.

Sub regimul dictatorial al lui Ceauşescu s'a întreţinut ideea că guvernul dela Bucureşti desfăşoară o politică naţională, sustrasă influenţelor, şi intereselor sovietice. Această idee îşi avea sursa sa la Bucureşti (dacă nu, chiar la Moscova) şi era răspândită cu credulitate de naivitatea străinilor (gazetari, oameni politici, parte din opinia publică, etc.), sau de cei de rea credinţă, din orice categorie ar fi venit ei. Totul era bazat pe o falsă interpretare a situaţiei şi evenimentelor, pe o minciună permanentizată de către factorii interesaţi.

Regimul comunist dela Bucureşti nu a fost niciodată independent şi nu a ieşit din sfera dominatoare a Moscovei, căci o astfel de situaţie ar fi dus imediat la schimbarea de "echipă" a partidului comunist.

Astăzi, ţările occidentale au început să înţeleagă, să vadă şi să descifreze ascunzişurile diplomatice care au fost acoperite de falsităţi şi distorsiuni, de interese, naivităţi, ignorante şi o mare abundenţă de rea credinţă.

O bună parte din infiltraţiile care au întreţinut ideea unei independenţe comuniste -la Bucureşti- au dispărut, din cauza ineficacităţii lor. Opinia publică occidentală şi-a revizuit atitudinea şi datele de care dispunea, datorită documentărilor riguroase şi irefutabile, care erau în contradicţie cu imaginile false ale unei independenţe politice. Chiar rămăşiţele rooseveltiene din Departamentul de Stat şi-au slăbit influenţa, în faţa acţiunilor, orientărilor şi fermităţii lui Reagan.

In Congresul american, regimul dictatorial al lui Ceauşescu, a început să numere din ce în ce mai puţine simpatii, care erau de circumstanţă, căci revelaţiile făcute de către fostul ambasador american la Bucureşti au demonstrat şubrezenia unei independenţe comuniste, româneşti, a guvernului bucureştean.

Pe plan internaţional, România comunistă a suferit un şoc politic, care, cuplat cu boala lui Ceauşescu, deci instabilitate şi incertitudine internă, a adus pe comuniştii români la o limită gravă, de confruntare cu ei înşişi, la o revizuire a tacticii politice şi la o reconsiderare a obiectivelor lor.

Astăzi, în concernul politicii internaţionale, guvernul dela Bucureşti este plasat într'o poziţie minoră, fără semnificaţie. Este adus, adică, la realitate. Caracterul de satelit, în care a fost aşezat dela începutul existenţei sale, guvernul comunist bucureştean,este astăzi mai accentuat decât oricând, în raport cu Rusia Sovietică. Si Occidentul a început să-şi dea seama de satelitizarea comuniştilor români, deci, să nu mai creadă propaganda unei pretinse independenţe.

Oricât ar fi de nărăvaşă istoria, ca loc de desfăşurare a evenimentelor, ea nu poate camufla adevărurile şi nu poate întreţine minciuna şi falsurile, la infinit, căci n'ar mai fi istorie, adică altceva decât oglinda lumii.

George BĂLAŞU

CĂTRE CITITOR

SPRE CUNOSTINŢĂ: Ţinem să facem cunoscut că -REDACŢIA ACESTUI ZIAR- nu împărtăşeşte totdeauna ideile şi punctele de vedere ale colaboratorilor din articolele semnate.

COMUNISMUL ŞI TERORISMUL

—— Virgil CORBU ——

Titlul acestor rânduri ar putea fi un pleonasm, deoarece comunismul şi terorismul de orice fel, se identifică fundamental. Si putem exemplifica afirmaţia noastră, privind globul dela Vladivostok până în inima Europei, adică până unde comunismul este stăpân absolut. Pe această uriaşă întindere a lumii, domneşte fără limite terorismul de orice fel: fizic, moral şi spiritual. Omul, sub toate faţetele şi în toate dimensiunile lui, este supus teroarei. Suportă toate lipsurile dar tace de frica opresiunii, care este infamant de puternică şi îşi exercită forţa, fără ruşine, în faţa lumii întregi, de care puţin îi pasă. Aceasta este teroarea pe care o suportă fiinţa umană, acolo unde stăpâneşte comunismul.

Comunismul urăşte fiinţa umană, căci ea gândeşte şi îşi are credinţele şi idealurile ei. Dar, cu toate acestea, trebue să o cultive, căci ea munceşte şi îi dă posibilitatea să se dezvolte şi el. De aceea, face posibil ca omul să trăiască, pentruca să muncească, după cum îi comandă el, comunismul, dar să nu gândească. Iar dacă trebue să gândească, este obligat să o facă după directivele de fier, impuse de el.

O sclavie modernă, mult mai rafinată şi perfecţionată decât sclavia antică, care este azi un ideal pentru popoarele stăpânite de comunism.Căci în sclavia antică, sclavii mâncau împreună cu stăpânii, dormeau sub acelaşi acoperiş, le educau copiii şi trebue să spunem, trăiau de multe ori mai bine ca acasă. Credinţa religioasă le era respectată. Ba, după un academician sovietic - profesor Mâşchin- cu mii de ani înainte de Christos, sclavii care construiau piramidele egiptene, au făcut grevă deoarece administraţia nu le-a dat hrană suficientă şi mai ales ceapă. Si atunci veni faraonul, care a consacrat dreptul de grevă al sclavilor şi bineînţeles i-a săturat, după ce a tăiat capetele administratorilor, care le furaseră mâncarea.

Am citit istoria lui Mâşchin acum vreo douăzeci de ani. Mai ales după moartea lui Stalin, putea fi tradusă şi publicată şi în România. Desigur că marele savant rus se adresa muncitorilor din lumea liberă, care trebue să se revolte dacă le lipseşte ceva, nu însă şi muncitorilor din ţările ocupate de Ruşi, zise comuniste. Căci doar în aceste ţări există de toate, şi mai ales teroare.

Teroarea nu este stăpână doar pe câteva zeci sau sute de mii, ci peste sute de milioane, care muncesc la alte piramide, pe care noii faraoni le numesc "planuri cincinale". Noii faroni, care în loc să se ducă, ca cei vechi, la locul suferinţei ca să constate furtul şi abuzul exercitat asupra sclavilor, trimit oameni exercitaţi în omor care să tragă orbeşte şi să omoare pe cei care îndrăznesc să se revolte. Faraonul stă la Moscova, iar administratorii pe la Bucureşti, Sofia, Praga, Budapesta, Varşovia, etc. Si aceasta se întâmplă cum am zis, dela Vladivostok până în inima Europei. Acolo eşti sclav, în sensul rusesc al cuvântului: omul este un animal, care poate vorbi, dar trebue să muncească şi să sufere.

Insă, Slavă Domnului, nu toată lumea stă sub comunism. Dar această lume este greu încercată. Comunismul provoacă în sânul ei greve şi manifestaţii pentru pace şi ecologie. Că Rusia are vreo 60 de centrale atomice, nu are nimeni dreptul să se intrebe, dece? Important este ca ele să fie eliminate din ţările libere. Cu bani furaţi din exploatarea altor popoare, Rusia a creat în lumea liberă bande de terorişti, care îi execută planurile: "Fracţiunea Armatei Roşii", "Acţiunea Directă", "Brigadele Roşii", şi multe alte zise "mişcări", care lucrează după ordinul Moscovei. Unele succese ale bandelor teroriste în diverse ţări, au putut contabiliza - dacă omorul este un succes.

Privind în mare şi în mic, totul este însă un eşec pentru Ruşi, căci lumea liberă a început să se trezească şi să pună pe ucigaşii terorişti - pe care poate să-i prindă, după gratii. Si acesta este numai începutul.

Desigur Rusia va născoci alte ţeluri şi alte mijloace de atingere a ţelurilor ei, bazate pe înşelarea celor naivi. Dar succese nu va mai avea. Si cu cât mai mult şi mai departe merge în această direcţie, cu atât mai repede îşi sapă propria ei groapă. Căci azi o ştiu şi copiii: terorismul şi comunismul sunt una şi aceeaşi acţiune. □

CĂTRE REDACŢIE

DENVER, U.S.A. - Am citit Cuvântul Românesc din luna trecută, şi aş vrea să vin cu unele observaţii cu privire la rubrica "EFEMERIDE" (pag. 27) şi reportajul "Cum ar fugi şi toţi ceilalţi dacă comuniştii fug aşa...(pag. 23). Nu subestimez nici amploarea, nici importanţa faptelor semnalate de cei doi autori, ca şi de alţii, pe aceeaşi temă. Există însă şi următoarele fapte, greu de contestat.

1. In RSR, din 22 milioane locuitori, 3 milioane sunt membri ai PCR. Din aceste 3 milioane, mai puţin de 10% participă activ la viaţa politică şi beneficază efectiv de pe urma acestei participări. Ceilalţi 90% stau acolo ca să-şi păstreze slujba, care nu le aduce nimic în plus faţă de ce le conferă, pe drept, calificarea lor şi sunt ţinuţi acolo cu scopul de a fi îndoctrinaţi şi terorizaţi.

2. Cei 2,7 milioane de membri PCR apolitici, s'au născut poate în întregime, după 1940, n'au avut acces la nici un fel de informaţie alta decât au vrut cei 0,3 milioane. Ei nu ştiu ce s'a întâmplat efectiv în România înainte de război, nu înţeleg ce se întâmplă în prezent nici în lume, nici în România. Nu au informaţie.

3. In cei 2,7 milioane se află întreaga intelectualitate tehnică românească, ingineri, doctori, economişti, profesori - de care nu poate face abstracţie cel ce este într'adevăr interesat de viitorul, de ziua de mâine a poporului român...Problema merită mai mult spaţiu.

Cu sentimente româneşti,
Ion STOENESCU

* GENEVA, ELVETIA - Felicitări pentru conţinutul şi ţinuta ziarului Cuvântul Românesc. Totul devine din ce în ce mai bun. Toată redacţia trebue felicitată.

Mulţumesc de asemenea, cu această ocazie, pentru înserarea anunţului cu noul cont bancar al schitului Prodromul. Conţine însă o greşeală al cărei autor sunt eu. Am înţeles greşit când mi s'a transmis dela Atos. Nu este "comunion branch" (aşa cum a apărut în ziar), ci: COMMINON BRANCH.

Probabil că având şi numărul contului nu are importanţă, dar poate că ar fi mai bine dacă s'ar rectifica în numărul următor al ziarului.

Dorindu-vă la toţi dela redacţie cât mai multe împliniri, vă rog să primiţi cele mai bune gânduri din partea mea,

Dr. St. BUZI

* CHICAGO, U.S.A. - Nu de multă vreme atenţia mi-a fost atrasă de anumite conflicte parohiale ivite înurma apariţiei unei formaţii de muzică populară, "Junii Sibiului" în frunte cu Lucreţia Ciobanu.

După cum e obiceiul, ambasada României bate toba şi trimite agenţi pe la parohiile "misionare", care numai de religie nu se ţin, şi caprin minune biletele se pun în vânzare. Vezi Doamne, ei nu au fost trimişi direct de A.R.I.A. din Bucureşti, ci au fost sponsoraţi de guvernul Canadei, se specifică peste tot. Naivii au dat năvală şi sub pretextul că fac o treabă "patriotică", au cumpărat bilete. Mai făceau mândrii propagandă că îşi iubesc neamul şi sunt buni Români. Ba mai mult, i-au atacat pe cei ce nu au cumpărat bilete, numindu-i anti-Românii sau anti-naţionali. Au organizat picnic-uri şi...distracţie nevoie mare!

Stau şi mă întreb, ca unul care am cunoscut prigoana comunistă, cum de e posibil să fi orbit atât de tare şi să nu vezi realitatea. Fiind de curând venit de după Cortina de Fier, cunosc condiţiile pe care trebue să le îndeplinească un artist, într'o formaţie, ce urmează să fie trimis în lumea liberă. In primul rând, avizul securităţii trebue să fie pozitiv. Se cercetează antecedentele personale, "activitatea" în cadrul şedinţelor de partid. Se întreabă vecinii de bloc şi rudele despre persoana în cauză. Dacă prezintă încredere i se dă drumul, dacă nu, se mai ţine în colimator.

Prin aceste schimburi culturale, regimurile comuniste au o bună posibilitate de a face conecţiile cu acei "patrioţi" spre a colecta informaţiile. Pe de altă parte, e o bună şansă de a aduce valută în ţară.

Despre această formaţie de muzică populară se spunea că banii colectaţi se vor da pe la bisericile care au ajutat şi susţinut "acţiunea". In ţară, Ceauşescu dărâmă biserici şi mânăstiri, iar în America oferă bani cu nemiluita pe la parohii. Să faci haz de necaz! Poporul român este trecut prin foamete sistematică, iar bunii patrioţi româno-americani se distrează grozav la auzul doinelor ce glorifică viaţa idilică şi paradisiacă din "ţara lui Papură'mpărat".

De acuzat sunt şi acei directori ai posturilor de radio româneşti, care au permis anunţarea acestei formaţii. Nu mai prejos s'au lăsat şi preoţii din Chicago, care au pus afişe la Bisericile pe care le conduc.

Cred că ar fi timpul să se spună răspicat acestor falşi Români că nu au ce căuta între noi, dacă mai continuă cu asemenea acte umilitoare. Trebue explicat publicului ce trebue boicotate orice formaţii din ţară; am observat că unora le este chiar teamă să vorbească ceva împotriva regimului comunist din ţară.

Iar preoţii noştri ar trebui să lasă mai mult la misionarism. Biserica ortodoxă are un deosebit rol în această ţară. Este singurul loc unde poţi întâlni Români şi mai mult, este locaşul strămoşesc de închinare.

Un membru la biserica "Sf.Maria", Chicago.

RUŞII, UN RĂU AUGUR

"Oamenii noştri au observat o largă prezenţă sovietică în România"

—Corneliu FLOREA—

David Funderburk, fostul ambasador american la Bucureşti a făcut această declaraţie în Mai 1985, la München, după ce a demisionat din funcţia ocupată în România.

Ronald Reagan, într'o scrisoare de acceptare a demisei sale, şi-a exprimat un "adânc regret", apreciindu-l pentru eforturile "de a îmbunătăţi situaţia drepturilor omului în România." Ronald Reagan a greşit când i-a acceptat demisia şi nu ideile, pentru care a demisionat, fiindcă D. Funderburk este un specialist în probleme de comunism şi un foarte bun cunoscător al României şi Românilor.

David Funderburk, 41 de ani, profesor universitar, înainte de a fi ambasador american în România a fost student acolo timp de doi ani cu o bursă Fulbright. Atunci a învăţat româneşte, atunci a început să cunoască caracterul Românului, istoria lui şi ţara lui. Aşa se face că a caracterizat perfect o realitate când a spus: "Există un cuvânt popular folosit de Români, şmecher, adică cineva care este viclean, subtil şi vânzător al pielii ursului din pădure. Aceasta se aplică guvernului dela Bucureşti".

Din 1981 când a fost numit ambasador la Bucureşti, el a realizat că guvernul Ceauşescu e "şmecher" în relaţiile cu Washingtonul. A încercat să atragă atenţia asupra acestui lucru, dar la Washington s'a lovit mereu de un zid obtuz al celor din Departamentul de stat şi al unor persoane din CIA, care au neglijat şi minimalizat starea de fapt a legăturilor dintre România şi Rusia.

In interviul acordat la München şi care după aceea a fost publicat în Washington Post din 15 Mai 1985, David Funderburk a dovedit că este foarte bine informat despre România, iar ca om cinstit a decis de asemenea să facă publică disputa sa cu autorităţile americane. Autorităţi, care deşi informate de discrepanţa dintre realitatea comunistă şi propaganda comunistă, nu acţionează în consecinţă.

De fapt aceasta este o veche dispută între el şi Departamentul de Stat, care a început în 1978 când el a publicat un pamflet la adresa acestui departament, atacându-l pentru "răul învăţământ despre comunist." Mergând pe aceeaşi linie realistă, D. Funderburk a arătat că în exportul de arme, România este plasată între primii cinci mari exportatori. Deci pe de o parte strigă pace prin pieţe şi conferinţe externe şi interne, iar pe de alta vinde arme, care oricum nu sunt unelte paşnice.

In această parte a interviului, D. Funderburk a adus mai mult argumente prin care a dorit să-şi pledeze cauza în disputa sa cu Departamentul de Stat, ca acesta să ia o linie mai aspră faţă de guvernul dela Bucureşti, în conformitate cu realitatea, pentrucă "am fost păcăliţi de Ceauşescu", a mai adăugat el. Dar ceea ce este foarte important pentru noi Românii, din aceste dezvăluiri, este prezenţa tot mai mare şi insistentă a Ruşilor la noi în ţară.

"Din proprie iniţiativă am privit în registre, am controlat la şcoli, am urmărit numere de automobile şi am descoperit o cifră de rău augur de rezidenţi sovietici, incluzând agenţi comerciali, care supraveghează în intreprinderi exporturile româneşti spre URSS", că economia românească întră într'o nouă fază de aservire, NEOSOVROMIZAREA, care chiar dacă nu-i un cuvânt nou în româneşte este o situaţie nouă, mai rafinată şi mai periculoasă decât a Sovromurilor de pe vremea lui Dej. In sensul că acum nu mai există firmele care să fie o dovadă a jafului sovietic în economia românească. Fără de firmele care au fost văzute cu ochi răi de Români în trecut, cetăţeanul român nu are cum să vadă scurgerea bunurilor materiale spre Rusia ca pe vremea Sovromurilor.

Nu putem estima, de aici, cifra de rău augur de rezidenţi sovietici dela Bucureşti, dar putem deduce că ei nu se ocupă numai de comerţ ci, ca şi în trecut, invadează orice sector de viaţă românească.

Toate acestea nu sunt speculaţii, sunt realităţi, în parte bine cunoscute, în parte dezvăluite de D. Funderburk, în parte supoziţii logice, pentrucă e lesne de înţeles că o dinastie comunistă în România are nevoie expresă de aprobarea Moscovei, şi această aprobare am început să o plătim; tăcem şi plătim, plătim şi tăcem.

Si, D. Funderburk tace acum. S'a retras din motive "personale şi familiare", fie şi aşa, dar va veni în curând un timp, cât de curând, când evenimentele istorice îi vor da dreptate în faţa Departamentului de Stat. □

CLAUZA NAŢIUNII FAVORIZATE

Urmare din pag. 1

Nu numai exilul nostru protestează clauza. In contra ei se ridică şi voci de parlamentari americani, care cer ca ea să nu vizeze doar dreptul sau libertatea de emigrare ci să includă şi respectarea din partea guvernului comunist român a tuturor celorlalte drepturi umane consemnate în Actul dela Helsinki din 1975. Si să nu vă miraţi deloc dacă auziţi că chiar şi Ceauşescu protestează clauza. In sensul, că ea ar trebui acordată odată pe mai mulţi ani şi nu cu prelungiri dela an la an. In chipul acesta el ar putea fi eliberat de preocuparea anuală, că acum iar trebue să mai aprobe emigrarea unui minimum de cetăţeni pentru a nu avea cumva greutăţi cu prelungirea clauzei.

Pentrucă plângerile şi protestele în contra ceea ce se întâmplă în RSR contravenind spiritul condiţiilor puse de clauză, se fac în general în faţa unor deputaţi şi senatori învestiţi cu rolul de ascultare a lor, s'a ajuns oarecum la ideea că acordarea clauzei ar fi o chestiune pendinte de aceştia. Greşit. După cum am mai spus, acordarea clauzei este un privilegiu al Preşedintelui Statelor Unite. Prin deputaţii şi senatorii ascultători ai plângerilor, Congresul American urmăreşte să cunoască comportarea în materie de drepturi umane a regimurilor din ţările care beneficiază de clauză.

Dorinţa de prietenie şi ajutorare a Americii faţă de poporul român, este un lucru de preţuit. Când acest lucru se face însă printr'un regim care are o ostilitate dogmatică, până la sânge pusă în practică, faţă de elementarele sau fundamentalele drepturi umane, e mai mult decât clar că el nu-şi poate atinge obiectivul. In fapt aceasta este postura clauzei: după 11 ani dela acordarea ei, situaţia drepturilor umane în România e aceeaşi de mai înainte.

Cât priveşte problema libertăţii de emigrare, cu care în chip forţat şi limitat s'a făcut o excepţie, ea merge spre mai rău decât spre mai bine. Un lucru constatat şi de deputaţii şi senatorii americani, care au înregistrat faptul că numărul celor aprobaţi de guvernul reserist să emigreze în America în 1985 este mai mic decât cel din 1984. In acelaşi timp avantajele clauzei, nu pentru Români şi România ci pentru regimul comunist RSR, au crescut. Volumul de export reserist în USA a fost în 1983 de 738, 4 milioane dolari. In 1984 a crescut la 1,2 bilioane, iar în 1985 excede de asemenea 1 bilion.

Suntem şi rămânem în chip hotărît de părerea că susţinerea cu o clauză favorizată a unui regim comunist şi tiran ca cel din România trebue să înceteze. Pentru simplul motiv că asemenea avantaje nu relaxează după cum s'a socotit, ci, dimpotrivă, consolidează comunismul şi tirania. O asemenea încetare ar scuti şi pe George F. Will, gazetar american de mare prestigiu, să mai pună problema: "De ce recompensăm România?"

Eugen BÂRSAN

ROMÂNIA SUB ZODIA PROSTATEI

Lăţindu-se vestea despre distinsa prostată a Secretarului General, "scriişoricii", mirosind a colivă veselă, au început să joace Căluşarii pe melodia marşului funebru.

Portretele Conducătorului, publicate în inter-regnum de "şoriceii eliberaţi", ofereau un mesagiu însăilat cu aţă albă.

Intr'o fotografie, pe trupul tov. Niculae ediţia uzată 1985, s'a cârpit un cap din ediţia "Congresul al IX-lea".

Iar pe o altă fotografie, notează ziaristul american dela "Newsweek" (Sept. 9, '85), tov. Preşedinte apare la un dineu de gală îmbrăcat în cămaşă scrobită, papion şi pantofi de tenis!

Concomitent cu sabotarea fotogenică a "Fătului Frumos", s'a decretat distribuirea pe cartelă a adjectivelor.

Mesagiul tov. Suprem, trimis şi citit la Conferinţa Anului Internaţional al Tineretului, (A.I.T.) "...a fost primit cu mult interes." (Rom. Liberă, 9/4/85.) Nici vorbă despre strălucita, însufleţita şi nemărginita cuvântare ce-a zguduit meridianele cu aplauze prelungite.

"...deosebit interes..." Atât!

Dar cea mai sugestivă aluzie că tov. Niculae ar fi pornit-o către malul râului unde-l aşteaptă luntraşul, este evidenţiată în titlurile de pe prima pagină:

"In spiritul îndrumărilor tov. Ceauşescu...In spiritul tov. Ceauşescu...etc. In presa bucureşteană cuvântul "spirit" devenise tot atât de popular ca şi costumele de baie pe plaja dela Neptun.

"Spirit", conform Dicţionarului Limbii Române Moderne, înseamnă şi "...Fiinţă imaterială, supranaturală, duh...stafie, strigoi, fantomă..."

"Scriişoricii", cărora nu le putem nega laşitatea, s'au grăbit să dea cu bidineaua peste cultul personalităţii "Fiului Iubit".

Cine le-a dat ordin? Cine s'a grăbit să-l detroneze? Nu ştim!

Sărăcustele au durat vreo două luni.

Contrar speranţelor, tov. Niculae a ieşit din spital şi târiş-grăpiş s'a urcat iarăşi pe tron.

Au reapărut telegramele de felicitare, se reînnoiesc jurămintele de loialitate şi se repetă promisiunile de viitor socialist.

"Scriişoricii", pentru asigurarea caşcavalului, au făcut o altă stângă 'mprejur:

Sus, jos şi iar sus, cu tov. Niculae!

Stroe MOLDOVANU

MUNCĂ FORŢATĂ ÎN COMUNISM

Urmare din pag. 1

A fost un festival mondial al tineretului la Moscova, în vara acestui an. A pus cineva în discuţie acest aspect de anticulturalizare şi de abuz de putere?

Sfânta mizerie morală a vremurilor pe care le trăim! S'au admirat la televizor performanţele regizorale care mascau un fond al unei teriblile decăderi a demnităţii şi libertăţii acestui tineret din ce în ce mai abrutizat, mai debusolat, mai amorf, care este tineretul răsăritean, performanţe manifestând miile de ore de exerciţii, milioanele de ruble cheltuite, în timp ce aceşti tineri n'au voie să meargă într'o călătorie de agrement cu autostopul nici măcar dintr'o republică în alta. Câţi au văzut măcar Berlinul răsăritean? Câţi au citit vreun roman englezesc recent sau au vizionat vreun film american de mare montare?

Cum se realizează cooperarea culturală în viziunea Dlui Gorbaciov sau Jivcov?

In ţară fiind, venind dela Constanţa, am oprit maşina lângă un grup de trei splendide autocare ale O.N.T-lui în plin câmp la vreo 30 Km de oraş. Aveam o defecţiune la carburator şi m'am gândit să cer o asistenţă tehnică celor 4-5 şoferi care stăteau la umbra unui pom şi jucau un poker la miză mică. Intrebându-i cu ce ocazie stau acolo şi pe cine aşteaptă, mi-au spus că sunt veniţi "la cules" de porumb cu funcţionari dela CEC şi dela bănci. Arătându-mi mirarea că nu-i văd pe tarla, mi-au arătat o direcţie în sensul că sunt la vreo 4-5 km, făcuţi pe câmp, de tovii dela CEC şi bănci.

Pe un fotoliu din autocar stătea un splendid windiak de piele, al tov. director venit şi el "la cules". Atunci am reflectat în sinea mea, că lucrătorii dela CEC şi bănci, împreună cu "tov. director", fiecare având cel puţin trei mii salariu lunar, culeg porumbul, iar tovarăşii şoferi jucau poker şi table la umbră, pe marginea tarlalei. Nu e drept? Nu e justă împărţirea muncii? Nu e, mai ales, economică şi "gândită treaba"?

Este drept că aceşti lucrători, aceşti tovarăşi, mai ales aceste tovarăşe, mare lucru nici la biroul lor nu fac, schemele fiind supraîncărcate pentruca toată lumea să mănânce o pâine. Aici stă tăria orânduirilor răsăritene falimentare din punct de vedere economic, dar narcotizate din punct de vedere al dorinţei şi voinţei de a-şi schimba soarta.

Narcotizate de ce? De lipsa oricărei speranţe. De exemplul unei societăţi occidentale măcinate de contradicţii şi victime ale abuzului de libertate ale propriului ei popor. Ce e de făcut? Să amânăm cât mai mult catastrofa care vine şi să îndreptăm pe ici pe colo ce se mai poate îndrepta. De exemplu în speţă, să se purceadă la refacerea unei clase agricole a unor sate prospere, prin descentralizare şi autonomizare măcar în parte a producătorului agricol.

Aceasta ar fi adevărata revoluţie agrară: renaşterea gospodăriei săteşti prospere, libere, cu 2-3 vaci, 4-5 porci, zeci de păsări şi evident cu mâncare asigurată pentru ele şi bietele animale umane, dela cozile urbane.

Romulus ODOBEŞTEANU

"ATEISMUL COMUNIST ESTE CEL MAI APROPIAT DE INTENŢIILE SATANICE"

Interviul dat de Pr. Gh. Calciu-Dumitreasa "Cuvântului Românesc"

In plăcuta dimineață a "Verii indiene", cum numesc Americanii aceste zile senine de toamnă, l-am găsit pe Părintele Gheorghe Calciu, în ospitaliera casă a familiilor Kalagian și Sulioti. Discrete, gazdele s'au făcut nevăzute, lăsându-ne liniștea necesară confesiunilor.

Cu zâmbetul luminos, liniștitor și tonic, cu părul încărunțit, dar același, care cu 10 ani în urmă călăuzea tânăra generație de seminariști pe adevăratul drum al creștinismului ortodox, încercatul preot și pedagog m'a întâmpinat cu brațele deschise.

Nu se cunoștea pe chipul său oboseala ultimelor două zile, asaltat zi și noapte la New York, de credincioșii arși de întrebări și frământări sufletești, ca și de cei care suferind de bolnăvicioasă avariție, căutau să-l sechestreze numai pentru ei, cu calcule de tejghea electorală. Tuturor, fără nici o deosebire, Părintele Calciu le-a vorbit același unic limbaj, al adevărului și dragostei creștine.

Pentru cei care n'au avut prilejul să-i asculte Cuvântul pe viu, l-am rugat pe Părintele Calciu să ne răspundă la câteva întrebări, pentru a le face cunoscute cititorilor noștri.

INTREBARE: Care a fost motivul pentru care s'a pornit prigoana împotriva Cucerniciei voastre?

RASPUNS: Eu privesc lucrurile sub aspectul lor divin și această prigoană a fost hotărîtă de Dumnezeu, cu un scop.

Predicile mele au fost numai un motiv al declanșării prigoanei. In evanghelia lui, Ioan spune: "Tatăl Meu lucrează până acum și Eu de asemenea lucrez". In această lucrare a Lui Dumnezeu suntem angajați fiecare preot și fiecare credincios, având partea noastră de har și de responsabilitate. Dar și diavolul lucrează și lucrarea lui se exprimă tot prin oameni.

După cum am spus într'o predică în "Cele șapte cuvinte", lumea aceasta cu toată istoria ei, al cărei scop final este mântuirea, este o permanentă luptă între bine și rău, între Dumnezeu și diavol, iar câmpul de luptă este inima omului. Toate celelalte sunt circumstanțe. Aceasta este explicația profundă și reală a prigoanei pornite împotriva mea.

INTREBARE: Materializând pe diavol, în persecuția Cucerniciei voastre, pe cine ați identifica?

RASPUNS: Nu există o identitate între persoane fizice și diavol, după cum nimeni nu poate afirma că a realizat o identitate cu Iisus. Toți tindem însă spre chipul "bărbatului desăvârșit, care este Hristos", după cum spune Sf. Apostol Pavel și ne realizăm tendința pe diferite trepte. La fel și principiul răului își găsește forme de exprimare mai depărtate sau mai **apropiate** de intențiile lui. Incontestabil că, în forma lui organizatorică și doctrina lui, și ca forță politică, ateismul comunist este cel mai apropiat de intențiile satanice. Forma lui de manifestare a luat forme concrete istorice și noi cunoaștem aceasta din evenimentele ultimelor decenii în deosebi, iar concretizarea în formă umană o reprezintă conducerea statelor comuniste, fiecare în felul său.

INTREBARE: Această explicație este justă în cazul partidului comunist. Care a fost însă atitudinea Conducătorilor Bisericii?

RASPUNS: In general, comunismul a înțeles că loviturile împotriva Bisericii, trebuesc date prin metode diferite. In primul stadiu, noi știm că atât ierarhia cât și credinciosul simplu, au fost loviți cu violență. Rezultatul violenței a fost o creștere a rezistenței spirituale și atunci comunismul a schimbat tactica, recurgând la calomnie și compromis. Este surprinzător ce eficiență a avut compromisul în ierarhia Bisericii din toate țările comuniste. In ciuda acestor evidențe, Biserica viază prin credința oamenilor simpli, prin preoții și monahii ei îmbunătățiți și prin disocierea neteoretizată pe care omul simplu o face între ierarhul om și ierarhul ca repreznt-tant al Lui Dumnezeu. In momentul în care Ceaușescu a început persecuția religioasă violentă, distrugând bisericile, arestând și internând în spitale psihiatrice, spiritualitatea religioasă românească a început să se afirme tot mai pregnant și în special în rândurile tinerilor.

> Pentru cititorii „Cuvântului Românesc" păstrez o deosebită dragoste și le spun cu toată smerenia cuvenită: nu planul divin trebuie ajustat celui pământesc, ci planul de jos trebuie să se supună celui de sus. Atunci vom împlini cu adevărat porunca lui Iisus prin care ne îndeamnă să luăm crucea Lui.
> Și jugul Lui este ușor.
> Pr. prof. Gh. Calciu-Dumitreasa

Inainte de arestarea mea, mergeam deseori prin bisericile din București și nu vedeam decât patru, cinci tineri. După eliberare am găsit douăzeci-treizeci și chiar mai mulți tineri, ceea ce a constituit o mare consolare pentru mine și o creștere a convingerii că m'am găsit pe o linie justă ca preot și predicator, în ciuda acuzațiilor pe care ierarhii mei mi le aduceau.

INTREBARE: Ati suportat cele două prigoane anticreștine și antinaționale de sub comuniști: prima sub Gheorghiu-Dej și Patriarhul Justinian și a doua sub Ceaușescu și Patriarhul Justin Moisescu. Puteți să faceți o comparație a gradului de intensitate dintre cele două perioade?

RASPUNS: Problema este așa de vastă încât necesită interviuri și articole speciale. Vreau să afirm numai că dacă Biserica Ortodoxă Română mai are în prezent mânăstiri și călugări, biserici pe care Ceaușescu nu a reușit încă să le dărâme, aceasta se datorește Patriarhului Justinian, care a înțeles la un moment dat ce uriașă responsabilitate era pentru el, poziția de Patriarh. Să nu uităm că Decretul de desființare al mânăstirilor, a fost realizat de actualul Patriarh Justin Moisescu, pe atunci Mitropolit al Moldovei și numai în Arhiepiscopia Bucureștiului, de sub jurisdicția Patriarhului Justinian, maicile și călugării nu au fost alungați din mânăstiri cu cârjele episcopale. In ceea ce privește dărâmarea bisericilor, nici una n'a fost distrusă sub Justinian, iar grija pentru preoți o pot mărturisi sutele de preoți care au fost închiși și care au fost primiți cu dragoste de Justinian, repuși în trepte, dela simplu preot la profesor universitar.

INTREBARE: Totuși sub Patriarhul Justinian a fost interzisă Biserica Românilor Uniți cu Roma. Cum vedeți acest act?

RASPUNS: Intotdeauna am luptat pentru unitatea Bisericilor dar nu prin violență ci printr'o apropiere naturală și spirituală pe baza credinței noastre în Hristos. M'a surprins chiar în 1977 într'o convorbire cu Patriarhul Justinian, că el încă socotea Unirea din 1948 ca un act pozitiv. Am auzit această părere și dela preoți și teologi de mare prestanță, care trecuseră chiar prin închisori și suferiseră același martiraj chiar cu preoții uniți. Am scris într'o scrisoare adresată Consiliului Ecumenic al Bisericilor, intitulată Ecumenismul real (eram în țară și scrisoarea nu a ajuns la destinație) că răstignitorii Lui Iisus s'au dovedit mai înțelepți decât noi:

-Ei nu au sfâșiat cămașa cea făcută dintr'o singură țesătură de sus a Mantiei. Noi însă am făcut-o! Sfâșierea, da! Se face prin violență, dar Unirea se face prin iubire.

Inainte de arestarea mea, fixasem o întâlnire cu un Episcop Unit din clandestinitate pentru luna Aprilie 1979. Acela îl socoteam un pas real spre unificare, dar am fost arestat cu o lună înainte.

INTREBARE: Cum vedeți în sensul celor de mai sus, întâlnirile ecumenice dintre Papa dela Roma și Patriarhul Constantinopolului. Sperați în realizarea unei singure Biserici a Lui Hristos, cum ne rugăm la Sfânta Liturghie?

RASPUNS: Am să vă spun o întâmplare care mă explică fără a teoretiza:

In Decembrie 1979, am citit (să nu vi se pară ciudat) chiar în Scînteia despre acest dialog. Atunci am scris un mesaj către cei doi capi ai Bisericilor, pe care l-am transmis din închisoare. Odată la șase luni, aveam dreptul la o carte poștală prin care anunțam familia că sunt viu.

In luna Ianuarie 1980, când am primit cartea poștală, am scris în ea mesajul meu și am trimis-o familiei pentru a fi transmisă mai departe. Stiam că scrisoarea nu va ieși din biroul închisorii, dar aveam convingerea că săvârșesc un act de mare eficiență pe planul spiritual. După eliberarea mea, am reușit să transmit peste hotare, mesajul meu.

INTREBARE: Ce cuprindea acel mesaj?

RASPUNS: Il rețin pe de rost, pentrucă am fost obligat să-l compun în minte și să-l învăt, până voi fi putut obține cartea poștală. Iată-l: "Prea Fericite (Sanctitate),"

Cu luminată bucurie am aflat târziu, în recluziunea mea, despre dialogul unității dintre Prea Fericirea Voastră și Sanctitatea Sa, Papa Ioan al II-lea.

Deie Domnul ca acest început al refacerii cămășii celei sfâșiate a Mântuitorului să fie plin de roade spirituale, spre mai marea glorificare a Sfintei Treimi.

Unirea celor Două Biserici să ducă la o mai eficientă slujire a Păcii Lumii și consolarea ființei umane, exilată în suferința ei tot mai atroce.

Nu voi înceta Prea Fericite (Sanctitate) să mă rog zi și noapte ca Dumnezeu să mă facă și pe mine părtașul acestui act de istorie sfântă, chiar dacă, după spusa Sf. Apostol Pavel, contribuția mea va fi de trestie și nu de piatră scumpă sau de argint.

Preot Profesor, Gheorghe Calciu-Dumitreasa,
Inchisoarea Aiud, Decembrie 1979.

INTREBARE: Informațiile ajunse până la noi în timpul ultimei detenții a Cucerniciei Voastre, au fost când pline de pesimism, când învăluite în ambiguitate. Care a fost tratamentul la care ați fost supus în închisoare, în timpul acestei detenții pentru credința și activitatea Dvs. religioasă?

RASPUNS: Am fost arestat din ordinul personal al lui Ceaușescu și încadrat la pedeapsa cu moartea, iar ancheta și procurorul, m'au tratat în primele zile de anchetă, ca pe un condamnat la moarte. Scandalul internațional, i-a determinat să-mi schimbe încadrarea dela 5 la 15 ani, convinși că mă vor putea extermina în închisoare pe alte căi.

Acțiunea cea mai dură de exterminare a fost la Aiud, unde Administrația era împărțită în două grupe: Lt. Colonel politic, Lazăr -binecunoscut de vechii deținuți- Colonelul Inspector al Regiunii Cluj, Sârbu, educatorul șef, căpitan Marius Rus-Coldea și Directorul General al penitenciarelor, Panait, erau pentru exterminarea mea violentă. Comandantul închisorii Col. Damian, era pentru exterminarea lentă prin frig, înfometare, izolare. Dumnezeu m'a salvat însă printr'un plan pe care deocamdată nu-l cunosc în plinătatea lui.

Ori de câte ori se auzea în Occident câte ceva din starea mea din penitenciar, eram mutat în altă închisoare: -Dela securitate la închisoarea Rahova din București; de aici la Aiud; iar la securitate, apoi la Jilava, Galați, apoi iar la securitate.

Ceea ce afirm cu tărie, este, că toate vizitele făcute de Ceaușescu în Occident sau de Președinți de State Occidentale în România, erau însoțite de dezlănțuiri sălbatice împotriva mea și a altor deținuți, deoarece, gardienii aveau sentimentul puterii absolute a partidului și a lui Ceaușescu. Mi-aduc aminte că la securitate, timp de trei ani de zile, a tronat aceeași fotografie, la ziarul de perete: Regina Angliei la brațul lui Ceaușescu zâmbindu-i fermecător și Prințul consort la brațul Elenei Ceaușescu. Sunt convins că Palatul unde a mâncat Ceaușescu împreună cu perechea regală trebue exorcizat.

In schimb, ori de câte ori postul de radio Europa Liberă, vorbea despre mine, atitudinea gardienilor se schimba în bine. In simplitatea lor spuneau: -Asta e cineva! și mă cruțau până la o nouă vizită a lui Ceaușescu în Occident. Căpitanul Rus Marius, educatorul-șef, chiar a întrebat pe un coleg al meu de celulă: -"De unde știe Calciu cum mă cheamă pe mine? Eu nu vreau să-mi aud numele la Europa Liberă!" Era în August 1980 și de atunci a încetat să mai participe la acțiunea de exterminare violentă a mea.

INTREBARE: Cărui fapt s'a datorat, în final, eliberarea Dvs. și aprobarea plecării din țară?

RASPUNS: Intrebarea mi s'a mai pus în multe împrejurări, uneori cu un anumit substrat politic, mulți încercând să facă din eliberarea mea, un argument în sprijinul influenței pe care au avut-o ei.

Așa cum am răspuns în cadrul interviului televizat al CBN-ului, "am fost eliberat de Dumnezeu, în cadrul planului său divin și Dumnezeu lucrează prin oameni. Nimeni să nu se trufească!"

INTREBARE: Credeți că solidaritatea exilului românesc în apărarea Dvs. se încadrează în acest plan al Lui Dumnezeu?

RASPUNS: Incontestabil! Există și o învățătură aici: Existăm și pentru suferințe și pentru bucurii creștine. Dacă exilul românesc a fost unit în suferința mea, să rămână unit și în bucurie. "Rămâneți în dragostea Mea" a spus Iisus.

INTREBARE: Stiți că prigoana comunistă nu încetează niciodată. In cazul Dvs. veți fi urmărit și atacat, și aici, de cunoscuți și de necunoscuți, de agenți camuflați și necamuflați. Ați luat în considerare această ipoteză pentru viitoarea activitate a Cucerniciei voastre?

Continuare în pag. 5

TEZE PE TEMA DEMOCRAŢIEI ÎN ROMÂNIA

Motto: "Ca Rege Constituţional mă supun votului Dumneavoastră".
Regele Carol I (în Consiliul de Coroană din 21 Iulie 1914)

—Constantin MAREŞ—

Volumul "Puncte de vedere" şi unele articole semnate de Eugen Popescu (San Diego/California), au avut printre alte merite şi acela de a incita la o dezbatere asupra unei probleme majore: Ideea şi realitatea democraţiei la Români, ieri, astăzi şi mâine.

Publicaţia "Cuvântul Românesc" este printre acele, prea puţine, din exil, care evită polemicile. Desigur, aceasta nu înseamnă că partidul, familia Ceauşescu şi cei care au ocupat Basarabia, Nordul Bucovinei, Herţa şi Insula Serpilor, sunt scutiţi de perdaful necesar. Evitarea polemicii constituie o expresie a dezideratului major de a nu învenina atmosfera unui exil, în care avem obligaţia să promovăm tot ce ne poate aduna, dar şi aceea de a evita minorul ce ne poate dezbina.

Mă voi opri la trei ipostaze ale democraţiei româneşti:

1. Până la 1938,
2. Din 1938 şi până în prezent,
3. Cea viitoare.

1. Se susţine cu putere de adevăr că neamul românesc nu s'a creştinat, ci s'a născut creştin. Aş adăuga, că statul român modern nu s'a democratizat, ci s'a născut sub semnul democraţiei.

Fără îndoială că după 1877 nu puteam rivaliza în materie de libertăţi cu Anglia. Să nu uităm însă că Monarhul - respectiv Principele Carol devenit apoi primul Rege român - a fost în fapt primul Hohenzollern constituţional. România modernă aspira la democraţie, dar aceasta constituia şi o legătură cu un trecut în care trebue privit un sâmbure de reprezentare, deci de democraţie. Divanul Domnesc purta în el încolţirea a ceea ce avea cândva să rodească sub numele de parlament. Regele Carol I şi apoi Regele Ferdinand, în consiliile de Coroană din 1914 şi 1916 s'au supus voinţei naţionale, exprimată de guvern, emanaţie a parlamentului, care la rândul său era proiecţia votului popular. Desigur, trebue să ţinem seamă de aceea că în etape succesive, dreptul de vot, iniţial restrâns, nu numai în România, ci în lumea întreagă, s'a extins, îmbinând pe parcurs calitate şi cantitate, fără ca întotdeauna, cea din urmă să o garanteze pe cea dintâi.

Reformele din România, mă refer printre altele la extinderea dreptului de vot, împroprietărirea ţăranilor, protejarea muncitorilor, crearea căminelor de ucenici şi garantarea drepturilor breslelor, desfiinţarea titlurilor şi privilegiilor nobiliare, generalizarea sistemului bursier, au dovedit constant mersul României către o democratizare progresivă. Accentuez: progresivă şi nu progresistă, cel din urmă fiind un termen introdus mai ales de istoriografia marxistă, amatoare de nonsensuri şi pleonasme, cum au fost şi sunt "democraţia dictaturii proletariatului" sau "democraţia populară", ca şi cum dictatura poate deveni democratică, iar democraţia ar putea fi şi impopulară.

Se poate considera ca un semn de reală democraţie în România, faptul că în Decembrie 1937 guvernul ce deţinea puterea a pierdut alegerile. Iată o ipoteză inimaginabilă în România de astăzi. Partidul guvernamental (liberal) obţine chiar ceva mai puţin decât cele două principale partide din opoziţie (naţional-ţărănesc şi Totul pentru ţară). Pretenţia marxistă că acele alegeri nu au fost democratice deoarece partidul comunist nu avea dreptul să participe la alegeri, apare absurdă. Mai întâi, partidul comunist era vădit antidemocratic şi apare ilogic ca într'o sală de operaţii să fie permis accesul purtătorilor declaraţi şi inveteraţi de microbi. Apoi, amatorii de aventuri stângiste puteau vota pentru partidul social-democrat şi care nu a reuşit în 1937 să adune nici măcar 1% din voturi, dar care în 1944-45 s'a aliat cu cel comunist.

Desigur, nu vom pretinde că democraţia românească a sfârşitului de veac XIX şi începutului secolului nostru era perfectă. Avea însă o mare calitate, în ciuda multor abuzuri şi erori: era şi mai ales, se dovedea perfectibilă.

2. Anul 1938 inaugurează una din cele mai nefaste perioade din istoria statului român şi din viaţa neamului românesc: dictatura lui Carol al II-lea, pe care luciditatea şi previziunea politică a lui Ionel Brătianu îl îndepărtase dela tron, cu ratificarea înţeleaptă a lui Ferdinand, şi Rege, dar şi tată.

Au urmat dezastrele ce le ştim: sugrumarea libertăţilor interne, pierderea provinciilor pentru care se vărsase atâta sânge în 1913 şi din 1914 până în 1918. Succede un regim pe care l-am considera mai degrabă autoritar, decât dictatorial, al Mareşalului Antonescu. Acesta urmează impulsul naţional în încercarea de recucerire definitivă a Basarabiei şi Bucovinei, dar menţine şi ridicată ştacheta demnităţii naţionale, rezistând cu mult curaj pretenţiilor acaparatoare ale lui Adolf Hitler. In plus, Mareşalul Antonescu lasă o largă libertate de mişcare marilor partide istorice, liberal şi naţional-ţărănist, şi care în acea perioadă, în cazul unor alegeri libere, ar fi obţinut, fără îndoială, majoritatea voturilor.

Toamna anului 1944 şi primele săptămâni ale anului 1945 înseamnă pentru România o posibilitate de exprimare într'o oarecare libertate, hotarul acesteia fiind determinat de prezenţa şi interesele Armatei Roşii de ocupaţie, expresie militară a comunismului sovietic. In ţară se instaurează cea mai cruntă teroare cunoscută vreodată de neamul românesc. Dacă ţinem seama şi de faptul că dictatura comunistă a depăşit patru decenii, lucrurile apar într'o amploare mult mai gravă.

Se poate vorbi de o democraţie românească în această perioadă, respectiv în prezent? In ţară, desigur că nu, dar incontestabil tocmai în această nefericită perioadă, pentru democraţia românească s'au adus cele mai multe, mai mari şi mai sângeroase jertfe. Niciodată neamul românesc nu a avut mai puţină libertate, şi în acelaşi timp, niciodată nu a suferit mai mult, în lupta pentru libertate, corolar al democraţiei.

In schimb, Românii din pribegie au cunoscut posibilitatea de a se exprima liber. Dacă nu au fost şi dacă nu suntem în măsură să constituim o unitate românească a exilului, poate, tocmai diversitatea în care ne complacem, să fie o dovadă a coordonatelor democratice în care ni se permite un spaţiu de manevră politică, ce depinde doar de noi, să fie fructificat.

Avem dreptul să ne exprimăm liber şi individual, opiniile. Cred însă, că avem şi obligaţia să o facem cu măsură şi doar în cadrul decenţei, al dezbaterii ce exclude polemica deşartă. In acelaşi timp, apare necesar ca fiecare la locul ce-l avem, să atragem atenţia prietenilor din Occident asupra pericolului imens care pe noi ne-a alungat din patrie ieri, iar mâine le poate ameninţa până la desfiinţare, democraţia de care astăzi se bucură.

3. Capitolul cel mai deschis rămâne, fireşte, cel al viitorului. Si cu toate acestea, o idee se prefigurează tot mai convingător. România de mâine va fi democratică, sau nu va fi de loc. Desigur, democraţia de mâine din România va fi aşezată în conformitate cu ceea ce vor dori atunci acei care se vor afla în ţară: locus regit actum si tempus regit actum. Dar, ceea ce apare de competenţa obligată şi de obligaţie competentă a exilului, este să treacă la o largă dezbatere a necesităţii, posibilităţii şi modalităţii democraţiei în România viitoare. Dacă nu ştim "când", ştim în schimb "că" şi ne rămâne să studiem şi să înţelegem "cum". Pentru aceasta, avem câteva elemente, din care menţionez:

a. S'a constatat că un stat cu dictatură sau cu regim autoritar de dreapta, poate trece lin la o formă democratică: Spania, Portugalia, Grecia, Argentina.

b. S'a constatat că nici o dictatură marxistă nu se transformă pe cale lină în democraţie. Din 1917 şi până astăzi, singura ţară ce a cunoscut regimul marxist şi a trecut la democraţie, a fost Granada, şi aceasta doar datorită intervenţiei militare americane.

c. S'a constatat că aşa zisa destindere, în afară de câteva paşapoarte destinate unor persoane izolate, nu a adus nimic bun. In fapt, ideea de destindere în relaţiile internaţionale, este o incitare la banchete şi pălăvrageală. Două state sunt în stare de război, în stare de prietenie, ostile cu sau fără relaţii diplomatice. Un model de "destindere" au fost Münchenul şi Yalta şi ştim la ce au dus. Un moment de destindere a fost pactul Hitler-Stalin din 23 August 1939 care a dus la dezmembrarea şi aservirea României. Un moment de nedestindere a fost eliberarea Granadei.

Fără îndoială, exilul românesc nu trebue să promoveze ideea unei catastrofe nucleare, care nu ar duce la democratizarea României, ci poate la dispariţia ei. Dar nici atitudinea capitulardă a unor politicieni occidentali nu va duce la eliberarea ţării noastre, ci doar, cel mult, la prăbuşirea Occidentului.

Fără a prezenta reţete absolute, ca Români pribegi de astăzi, putem să încercăm să înţelegem cum va fi România democrată de mâine. Un studiu şi o preocupare, pe care cei din ţară le pot întreprinde incomparabil mai greu decât noi. □

"BINE AŢI VENIT ÎN ROMÂNIA!"

HAOSUL ŞI TEROAREA VĂ AŞTEAPTĂ

Visas
Entries/Entrées Departures/Sorties
AMBASADA REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
WASHINGTON
VIZA Nr. 1/M/15 405
Călători UNA
Valabilă pentru INTRARE în Republica Socialistă România în termen de 6 luni de la data emiterii, cu drept de şedere 30 zile de la data trecerii frontierei
Încasat
Punct de frontieră TOATE
WASHINGTON, la 4.06.1985
SEMNATURA,
$18.00

Un caz, ca multe altele, semnalat de cititorii din Europa, Canada, Statele Unite, etc.

D. Gheorghe Opincar, plecat legal din ţară, azi cetăţean american, a dorit ca împreună cu soţia şi copila de 5 ani (ambele născute în America) să viziteze România.

Au luat contact cu Ambasada din Washington care le-a spus să trimită paşapoartele şi $54. S'au trimis dolarii şi paşapoartele s'au întors cu VIZA "Valabilă pentru INTRAREA în Republica Socialistă România."

Un avion Pan Am i-a dus până la aeroportul Otopeni unde:

Un securist (după 3 ore de aşteptare i-a comunicat d-lui G.O. că are probleme cu paşaportul şi i-a aplicat ştampila ANULAT peste Viza de intrare, obţinută contra cost, dela Washington.

Nu i s'a permis să telefoneze la Ambasada Americană din Bucureşti; Timp de 13 ore au fost ţinuţi izolaţi, flămânzi, fără un pahar de apă;

Noaptea au fost închişi într'o odaie murdară, mirositoare, cu gratii la geam, şi un soldat înarmat la uşă, care-i conducea personal la toaletă;

In odaie erau două bănci, pe una dormea copila, pe cealaltă cu rândul, părinţii.

Nu li s'au oferit prosoape, hârtie de toaletă, nu şi-au putut cumpăra perie sau pastă de dinţi.

Si-au cerut bagajele dar li s'au spus că bagajele s'au "rătăcit". (N.R. la înapoiere, graţie agentului dela Pan Am, bagajele s'au "dezrătăcit"; unul a fost tăiat, iar parte din articolele de îmbrăcăminte furate).

Au fost brutalizaţi, ameninţaţi şi insultaţi de agenţii ce le cereau ţigări Kent. Un securist insista ca d-na Opincar şi fetiţa, care nu ştiau româneşte, să viziteze Bucureştiul, în timp ce soţul le va aştepta la ...aeroport.

De teamă ca soţul să nu se rătăcească, la fel ca şi bagajele, oferta a fost refuzată.

Cei trei, după trei zile ca ostatici, trei mii de dolari cheltuiţi, s'au întors în Statele Unite. (Canton, Mich.)

Mai doreşte cineva să viziteze "Republica Socialistă România"?

(Informaţiile de mai sus au fost compilate dintr'o scrisoare pe care soţii Opincar au trimis-o autorităţilor americane. N.R.) □

Interviul Pr. Gh. Calciu-Dumitreasa

Urmare din pag.4

RASPUNS: După arestarea mea, agenţii lui Ceauşescu au răspândit în ţară zvonul, că în 1933, am tras cu mitraliera în muncitorii grevişti dela C.F.R. Pe atunci, abia împlinisem şapte ani. Episcopul Antonie Plămădeală, a răspândit zvonuri şi mai calomnioase, trimiţând scrisori chiar la Europa Liberă, uitând de porunca iubirii creştine.

Am o experienţă în această privinţă!

INTREBARE: Aveţi de transmis vreun mesaj pentru cititorii "Cuvântului Românesc?"

RASPUNS: Si nu numai pentru cititorii Cuvântului Românesc!

Să ne aducem cu toţii aminte că suntem creaţi după chipul şi asemănarea Lui Dumnezeu şi că pe El trebue să-L predicăm în această lume. Să nu uităm că "Fiecare va fi judecat la rândul cetei lui". Poate că această ceată este neamul căruia îi aparţii.

Răspundem pentru faptele noastre în cadrul neamului nostru şi e bine să nu uităm acest lucru.

Ii asigur pe toţi de dragostea mea, că mă rog pentru Pacea Lumii, pentru bunăstarea şi Unirea Sfintelor Lui Dumnezeu Biserici, pentru cei care suferă în exil, în închisori şi în lagăre şi pentru libertatea creştină şi naţională, pentru care ne rugăm Lui Dumnezeu, să fie cât mai apropiate.

INCHEIERE: Prea Cucernice Părinte Calciu, în numele colegiului de redacţie al Cuvântului Românesc şi al cititorilor care aşteptau cuvântul Cucerniciei voastre, vă mulţumesc pentru interviul acordat şi pentru mesajul adresat tuturor Românilor din exil. □

Zahu PANĂ

COLUMB 1985

M.F.ENESCU

TORONTO - PERLA PROVINCIEI ONTARIO.

Comitetul Asociației Culturale Românești din Hamilton mi-a dat prilejul unic, odată cu invitația la Săptămâna Câmpului Românesc din Canada, de a vedea o lume pe care altfel nu aveam cum o cunoaște. Le reînnoiesc o recunoștință profundă pentru călătoria deosebit de instructivă peste Atlantic. Cum spuneam la masa din seara sosirii la Câmpul Românesc, oricare nou călător în America este un Cristofor Columb. Fiecare nou venit descoperă America. Mai norocos decât Marele Amiral al Castiliei, eu am descoperit două Americi, America americană și America românească.

Voi trece mai departe peste America americană. Nu poți pretinde de a afla prea multe despre un continent de dimensiunea potențială a Americii în câteva zile de tranzit. America nu era însă străină generației mele. Generația născută în prima decadă a secolului, a crescut după primul război mondial cu mitul Americii. "Zgârie norii", automobilele în goană, preeriile, caravanele pionierilor,cow-boy-i, pieile roșii, caii în galop, Hollywoodul cu magia imaginilor și a înscenărilor fabuloase, au familiarizat copiii deveniți adolescenți și apoi adulți, cu diferite aspecte ale Americii și cu felul de a fi al Americanilor. Nu ne-a lipsit nici inițierea în cultura americană. Am înaintat după vârstă dela fenomenele Cooper, Jack London, Sinclair Lewis, John Steinbeck, John Dos Pasos, Margaret Mitchel, până la lirismul lui Walt Whitmann, poezia superioară a lui Ezra Pound, transcendentarismul lui William James. Ne-a interesat în deosebi istoria Statelor Unite dela Declarația din Filadelfia până la cele 14 puncte ale lui Wilson, care în 1919 au stat la baza Păcii dela Versailles. In mai puțin de un secol și jumătate, Statele Unite au devenit din cele 13 colonii rebele, o mare putere mondială. Eu nu am văzut în America acel "eldorado" din închipuirea febrilă a căutătorilor de aur și de averi colosale. Am considerat America altfel, ca o Europă mutată dincolo de Atlantic de impulsul istoriei, care din antichitate împinge spre Vest centrul puterii mondiale. Pentru mine America, era Europa Nouă.

Cel de al doilea război mondial, a rupt însă vraja americană. Alianța lui Roosevelt în cârdășia lui Churchill cu Stalin, Yalta și Potsdam, au adus Europei cea mai mare tragedie dela căderea Bizanțului. Politica de cedare față de Rusia a continuat și după Roosevelt. Jumătate din planetă a intrat în noaptea bolșevismului. Dar, noi exilații, n'am pierdut speranța în deșteptarea Americii. De altfel în lipsa unei alternative în lupta contra bolșevismului, nu ne rămâne altceva decât să ne strângem sub pulpana americană așa cum este. Noi suntem mai mult sau mai puțin în starea de spirit a regaliștilor francezi dezamăgiți de restaurația monarhică după dispariția lui Napoleon, care strigau "vive le Roi quand meme!" Așa și noi, în ciuda deziluziilor, zicem: "Trăiască totuși America!".

Cu toate vicisitudinile văd mai departe în America, noua Europă. Această viziune nu mi-a fost desmințită de scurta incursiune dincolo de Atlantic. Dela ferestruica jumbo-ului așteptam apariția pământului american cu emoția matelotului din gobia caravelei lui Columb, cinci secole mai înainte. Dar oceanul s'a întins prin fluviul Saint-Laurent și lacul Ontario în interiorul Canadei. Pământul deci l-am zărit abia la aeroportul din Toronto. De acolo până în oraș am străbătut un peisaj nu prea deosebit de acela de unde am plecat, adică din împrejurimile Frankfurtului. Canada, parte integrantă din configurația Americii, păstrează totuși o pecetie europeană, franceză în Quebec, britanică în Ontario și în celelalte regiuni anglofone. Ontario pare o Elveție anglo-americanizată, tot atât de îngrijită, dar mai deschisă, mai ospitalieră, mai amicală. Canada cu o suprafață cât a Europei și cu o populație cât a României, este depe acum o mare putere economică, agricolă și industrială. Ce ar deveni Canada când populația ar fi de 10-20 de ori mai mare? Canada prin imensele ei bogății naturale și hărnicia Canadienilor este un model în viitor și un factor de echilibru în lumea turbulentă de azi.

Si Statele Unite poartă pecetie europeană. Aceasta se vede dela primul pas, chiar în repartiția administrativă a Statelor în "county", comitate, ca în Canada, Anglia și Europa Medievală. Am parcurs cu autobuzele faimoasei companii "Greyhound", "Ogarul cenușiu", o fâșie din Statele Unite. Am pornit dela Hamilton în Canada până la Washington, D.C., de acolo la New York și înapoi pe alt drum, la Hamilton. Ce am observat pe drumurile americane prin localități urbane și rurale, nu pot descrie într'o impresie foarte generală. Am văzut în fața celor mai multe vile sau case mai modeste, în stil britanic, franțuzesc sau colonial, flamura înstelată de strajă sus la catarg. Ce mărturie mai puternică de conștiință americană în masă poate fi decât cultul simbolului național? La fel și nenumăratele biserici și temple de toate soiurile, mărturisesc credința religioasă a unei mari majorități de Americani. O lume disciplinată forfotește pretutindeni spre puzderia de fabrici și pe ogoarele îngrijite până la a da satisfacția unei priveliști estetice. Intreprinzătorul, muncitorul și fermierul, crează bază extraordinarului potențial american. Pe drumurile americane bate un puls vital și circulă o forță constructivă fără seamăn pe mapamond. Dar ceea ce frapează este îngrijirea vestimentară a Americanilor, bărbați și femei. Pe drum am avut vecini, albi și negri, îmbrăcați mai mult decât decent. La New York am văzut pe străzi femei în rochii "chic", și numeroși tineri cu cravată și sacou. Sub impulsul unui manager, Cox, a pornit o mișcare de revenire la ținuta de odinioară.

E adevărat, ghidul meu benevol și amic - Domnul Cornel Dumitrescu - care m'a dus cu automobilul prin New York timp de 12 ore, a refuzat să se abată prin Harlem. N'am descoperit deci epavele negre și albe înnecate în alcool și droguri, trăgând să moară la marginea străzii. Iarăși este adevărat că metroul New York este o rablă îngrozitor de murdară, ca un coșmar urban. Există de asemenea imobile dărăpănate și "slumuri" locuite de o minoritate declasată. De ce însă trebue judecată o mare metropolă după excepții deplorabile? De ce să nu se dezvăluie mai întâi ansamblul grandios al edificiilor înălțate până la 107 etaje, al perspectivelor ce se întind și se încrucișează pe zeci de kilometri, al fluviilor de lumini în toate culorile ce brăzdează cerul peste Broadway? Departe gândul de a face un reportaj turistic sau de a idealiza modelul american. Nu urmăresc decât să discern elementele bune sau rele ale realității americane. Vreau fără prejudecăți sau părtinire să mă feresc fie de miraj, fie de dezinformație. Dacă constat mai mult bine decât rău, nu însemnează complezența mea, ci meritele Americanilor.

Așa, la Washington, am reținut amploarea resorturilor puterii americane. Axa Capitol-Casa Albă a făcut și face istoria și viitorul Statelor Unite. Dar o sursă de unde poporul american își trage forța morală, este cultul trecutului și al eroilor. In cimitirul dela Arlington la marginea Washingtonului, au fost strânse în coloane nesfârșite de morminte albe, rămășițele celor ce au binemeritat dela patrie. Această imensă necropolă este unică în lume. Nicăieri n'a fost integrat în însăși capitală, vastul loc de pelerinaj al cetățenilor în cinstea morților în serviciul națiunii.

La Muzeul Constituției și în Capitoliu sunt expuse documentele și tablourile marilor evenimente în rând cu portretele și statuile bărbaților renumiți din primul secol al existenței Statelor Unite. De notat în acest muzeu al fundării Statelor Unite, mai este revendicarea maternității britanice prin "Magna Charta a Libertăților" din 1215, prezentată în original alături de "Declarația dela Filadelfia", Constituția Federală și "Bill of Rights"... Tot atât de remarcabil este Muzeul Aeronavigației și al Astronauticei unde sunt înfățișate toate uneltele de zbor, dela originalul primului aeroplan al Fraților Wright din 1903 până la însuși avionul cu care Lindberg a traversat Atlanticul în 1927, și până la celula din care Armstrong și Aldrin au coborît pe lună în Iulie 1969. Am pipăit și eu cu degetul, în șirul mulțimei de vizitatori, pietricica neagră lustruită culeasă depe lună, veche de patru miliarde de ani, cum asigură prospectul. Astfel vedem când, cum și cu cine s'a născut și a crescut o mare națiune.

Mai rămâne de semnalat una din bazele importante pe care se sprijină puterea politică a Statelor Unite, o bază specifică o constituie foarte competentele centre de documentare și de cercetare în frunte cu Biblioteca Congresului. Aceasta nu este numai cea mai mare bibliotecă din lume, ca Biblioteca din Alexandria în Antichitate. Ea coafează o sumă de institute de documentare și cercetare în diverse ramuri ale culturii, mai ales în cultura politică. Așa la Washington nu s'a stabilit numai epicentrul politicii mondiale, dar și matricea culturii politice occidentale.

America profundă este sănătoasă. Numai câteva mii de iresponsabili, demagogi, politicieni incompetenți și rătăciți, pseudo-ideologi și literați, gazetari teleghidați și publicații manipulate de grupuri de presiune anti-occidentale, caută să abată America dela rolul de paznic al libertății persoanelor și a popoarelor. Să sperăm că o doctrină încă mai integrală în protecția libertății se va consolida și se va extinde acolo unde șovăie să se desăvârșească. Numai așa America va îndeplini o misiune universală, ca Roma odinioară.

***

In America americană, am întrevăzut America românească. Spun am întrevăzut, fiindcă într'un timp atât de scurt n'am avut cum cuprinde o panoramă amplă a Românilor răspândiți într'un spațiu atât de vast ca America. Am avut totuși cum sesiza mai mult sau mai puțin poziția Românilor din America, mai ales din Canada, datorită săptămânii dela Câmpul Românesc din Hamilton. Acolo se perindă în cursul săptămânii festive sute de Români veniți din toate colțurile Americii, ba și din Europa. Asupra Câmpului Românesc voi reveni mai departe.

Cum stau Românii în lumea canadiană și în general americană? O bună parte din populația canadiană s'a concentrat pe câteva sute de kilometri în interior dela bordura frontierii de Est cu Statele Unite. In această aglomerație de origină franco-britanică, s'a infiltrat majoritatea Românilor. Ei s'au așezat în deosebi în Ontario și în Quebec, și în orașele importante ca Toronto, Montreal și Hamilton. Teoriile savanților în științele atât naturale cât și sociale despre influența mediului, se verifică și la Românii din America. Spiritul de întreprindere al pionierilor, tradiția solidarității și a năzuințelor de libertate și justiție ale emigranților din Europa despotică de odinioară, persistă și astăzi într'o lume încă "nouă". De acest climat mai uman în convietuirea socială, se resimt în parte și Românii din America. Năravurile ancestrale n'au dispărut, desigur, din firea românească. Ele reduc din eficiența spre mai sus atât a persoanei cât și a comunității. Dar chiar și așa, cota de solidaritate românească în America este net superioară acelei din Europa. Românii din America sunt mai generoși și mai pregătiți în spiritul cooperării comunitare. Ei întrețin Bisericile, Episcopia și clerul, cât și alte asocieri și acțiuni românești în comun. Mai puțini au rămas acolo la obsesia ciorapului de lână de altădată. Morala financiară americană se bizuie pe circulația banului. Ea s'a răsfrânt în parte și asupra Românilor. Cei mai mulți meceni români, mai mari sau mai mici, despre care am scris, se află în America. Monitorul național al exilului, "Cuvântul Românesc" și Câmpul din Hamilton sunt produsele evoluției comunitare românești în spirit american.

Tot la Românii din America se verifică mai bine aforismul lui Protagoras "omul este măsura lucrurilor". Oamenii pe măsura lucrurilor românești în Canada sunt cei din echipa de conducere a Asociației Culturale Române, care s'au dedicat total treburilor românești. In fiecare zi după îndeplinirea obligațiilor profesionale, în loc de odihnă, această echipă de lucru se dedică până în adâncul nopții la facerea și expedierea publicației lunare în 24-32 de pagini "Cuvântul Românesc", la realizarea diferitelor inițiative ocazionale și la acțiuni permanente cum este Câmpul Românesc din Hamilton. Continuare în pag. 7

MONUMENTUL EROILOR DELA CÂMPUL ROMÂNESC

CU INSCRIPȚIA:

In memoria martirilor neamului românesc, căzuți pentru apărarea Patriei, Credinței și Limbii, ori morți în închisorile comuniste.

ZIDUL ŞI AURUL

—Marin NEAGU—

Nu este vorba de Zidul chinezesc pe care îl cunoaştem din auzite din anii însoriţi ai claselor primare. El a fost construit şi lungit, mereu de-a lungul sutelor de ani, de împăraţii chinezi. Are o lungime de câteva mii de kilometri, este înalt, larg şi a devenit o atracţie a turiştilor din toată lumea. Realizarea lui, peste munţi şi abisuri, pune în umbră toate zidurile construite înaintea şi după apariţia creştinismului. A fost construit ca apărare în contra năvălitorilor ce pustiau pe atunci China, şi cu timpul n'a putut scăpa de o prăbuşire în faţa altor puteri de ordin spiritual. Toate împărăţiile lumii sunt condamnate la aceasta.

Am menţionat Zidul chinezesc, numai în legătură cu alt zid. Este vorba de Zidul dela Berlin, pe care Ruşii l-au înălţat la 13 August 1961 şi există şi azi. Lungimea lui e numai de câţiva kilometri, nu e prea înalt, foarte subţire, iar în imediata lui parte estică, unde domneşte comunismul, este o centură de mine, de puşti ce se descarcă electronic, de câini poliţişti graşi, de soldaţi şi turnuri de supraveghere. El se continuă de-a lungul graniţei de sute de kilometri ce despart cele două Germanii, cu sârmă ghimpată, cu mine, poliţişti şi câini, plus turnurile de supraveghere, dotate ultra modern, ca să omoare instantaneu pe oricine încearcă să depăşească graniţa în direcţia vestică.

Mă rog, a fost botezat dela început "Zidul ruşinii", dar această denumire deşi justă, nu cuprinde toată semnificaţia lui. El taie brutal unul din cele mai vechi popoare din Europa, de restul lumii. Şi mai taie de restul lumii şi alte popoare ce trăiesc în spatele lui şi sunt sclavizate de comunismul rusesc.

Sunt de acord că Germania a fost autoarea dezlănţuirii ultimelor două războaie mondiale - dar nu singura - şi ca atare trebuia pedepsită. Dar în genunchi era poporul şi nu cei ce-l conduceau şi l-au dus la catastrofă. Însă chiar împărţit în două, poporul german a rămas viu şi dinamic, cel puţin în partea vestică. Împărţirea lui este opera unui incapacitat fizic şi mintal, ignorant total al Europei cu prea lunga ei istorie de milenii.

Separarea a două lumi, nu a unui popor, reprezintă zidul dela Berlin. "Zidul ruşinii", cum a fost numit, este o denumire ziaristică eufonică. Acest zid este o crimă nu numai împotriva poporului german şi a ţărilor din Estul Europei, ci a întregului glob.

O curiozitate legată de acest zid. Toate zidurile din istorie s'au clădit ca să apere cetăţile, sau un popor (cum este cazul zidului chinezesc) de duşmanii ce veneau din afară. Acest zid dela Berlin -unic în istorie - a fost construit ca Germania comunistă să se apere de duşmanii interni.

Din 1945 când s'a încheiat armistiţiul (căci Germania nu are nici azi un tratat de pace) până în 1961, au reuşit să fugă din mica Germanie comunistă în Germania vestică, prin Berlin, cam patru-cinci milioane de oameni. Dacă acum 24 de ani, nu se ridica zidul dela Berlin, în Germania comunistă ar fi un pustiu de oameni, un pustiu care ar duce-o la autodizolvare. Zidul a pus un final la aceasta: sclavii să rămână sclavi, chiar dacă de o parte sau de alta, stau mormintele a nu ştim câţi oameni, care şi-au riscat viaţa pentru libertate.

Poate să fie o iluzie de optică politică, dar zidul dela Berlin în ultimii ani, când se înalţă, când se coboară. Desigur guvernul Vest german - indiferent ce culoare are - caută să-şi ajute fraţii şi părinţii, de dincolo de acest zid. Normal. Dar ni se pare că din partea Germaniei comuniste, aceste probleme de ordin sentimental nu au de jucat nici un rol. Rol joacă doar faptul: cât de mulţi bani primeşte dela fraţii ei din Vest.

Zidul însă rămâne zid. În faţa acestui aspect, am făcut o scurtă incursiune memorială în istorie şi poate am găsit soluţia. Acum vreo 2400 de ani, un rege trac, Filip II, tatăl lui Alexandru cel Mare, un rege barbar, beţiv şi afemeiat, care avea însă un geniu şi militar şi politic - căci el a cucerit toată Grecia prin forţă şi cale pacifică - a spus: "daţi-mi un măgar încărcat cu doi saci de aur, şi săr peste orice zid, oricât de înalt va fi."

Considerăm orice comentariu de prisos. □

COLUMB 1985

Urmare din pag. 6

Pe acesta l-am pomenit de mai multe ori printre cele trei locuri de pelerinaj ale Românilor din diasporă, alături de Soulzmatt şi Heidelberg. În timp însă ce adunarea Românilor pentru comemorarea primei Uniri la Heidelberg şi pentru cinstirea soldaţilor îngropaţi în Cimitirul Militar Român din Alsacia se reduce la o singură zi, Câmpul Românesc este deschis în fiecare an dela începutul lui Mai până la sfârşitul lui Septembrie. Tot acolo sutele de Români petrec în comun marile sărbători, Crăciun, Anul Nou, Paşte, fără a mai număra desele picnicuri în tot cursul anului. Dar stagiunea de vară culminează cu săptămâna festivă dela ultima Duminică din Iulie până la prima din August.

Natura locului este prielnică zilelor de sărbătoare. Cu două decenii în urmă mai mulţi Români întreprinzători s'au asociat pentru a achiziţiona mai multe hectare de pământ lângă Hamilton. Pământul canadian, ei l-au românizat trecându-l în proprietatea Asociaţiei Culturale Române din Hamilton. Printr'un fel de mimetism insuflat din statornicia simţămintelor naţionale, acest pământ româno-canadian a luat perspectiva unui peisaj subcarpatic. Un râuleţ curge printre ondulaţiile verzi ale Câmpului, înnobilat de arbori trufaşi ca la poalele dealurilor munteneşti. Un podeţ alb peste râuleţul cu aspiraţii de a se vărsa într'un lac, dă farmecul unei staţiuni de vară ca Govora sau Olăneşti. Chiar dela Poarta Câmpului, piatra zugrăvită în cele trei culori naţionale vesteşte zile senine. Astfel contrar versurilor pesimiste ale lui Dante, cei ce intră în Câmpul Românesc, se înviorează cu noi speranţe de mai bine. De altfel Câmpul şi săptămânile lui au fost descrise deseori şi în amănunt. Ce-mi rămâne deci să spun? Ce-am spus în seara despărţirii. "Câmpul Românesc este un model şi un îndemn. Viziunea lui în forfota zilei sau în liniştea nopţii, trezeşte imaginea unei caravane de pionieri la popas, o tabără de odihnă, o vacanţă de altădată la ţară, o chermeză a voii bune, o veghe la foc şi cântec, elementele inerente de desfătare şi vis ale sufletului românesc. Dar Câmpul Românesc adaugă la locul de repaus, tendinţa mai ambiţioasă a unei academii de vară. La petrecere şi înfrăţire se alătură manifestări de intelect şi cultură. Astfel Câmpul Românesc devine un exemplu de pedagogie naţională." Pedagogia naţională se inspiră din pedagogia creştină. În săptămâna Câmpului Românesc, clopotul Capelei cheamă în fiecare dimineaţă credincioşii la Sfânta Liturghie, oficiată de preoţii, fiecare sau împreună, Nicolae Zelea, Stere Mihădaş din Tornto, Dumitru Ichim, preot-paroh în Kitchener şi talentat poet şi critic literar, şi eminentul teolog Preot Petre Popescu, venit anume dela Montreal. Pe înserate, toaca amintea vecerniile în verile dela mănăstirile Văratic şi Agapia. Reculegerea şi buna dispoziţie s'au aliat pentru a da un nou optimism până la viitoarea săptămână la Câmpul Românesc din Hamilton.

Nu am cum spune prea multe din văzute, despre America Românească din Statele Unite. Ce puteam vedea într'un drum de 5 zile? Am reţinut totuşi ceva, absenţa politică a României la Washington. România adevărată nu şi-a găsit încă un loc la centrul puterii americane de dimensiune mondială. Nu era de aşteptat, desigur, o reprezentanţă acreditată nici măcar oficios în actuala conjunctură internaţională. Ar fi fost însă posibil ca o echipă de elemente competente, cunoscătoare la înalt nivel a realităţii internaţionale, şi capabile de o expunere coerentă a problemelor, să intereseze birourile dela Departamentul de Stat, depe lângă Statul-Major al Casei Albe, al Consiliului Naţional de Securitate şi al Camerei Reprezentanţilor. Am fi avut cel puţin acces la audienţa vederilor româneşti pe lângă forurile de sus diplomatice şi politice americane. Dar ne lipsesc politologii de talia unui dialog permanent cu exponenţii americani de rang superior intelectual şi politic.

Să ne consolăm atunci puţin în câmpul culturii. Am însă numai din auzite şi citite o impresie schematică despre prezenţa culturală românească în Statele Unite. Voi dezvolta deci această temă separat, când voi fi mai bine documentat despre proporţiile prezenţei româneşti în America. Vom vedea atunci dacă şi cum poate demara depe şantierul academic, o amplă strategie culturală româno-euro-americană.

M'am întors din America pe gânduri. Această scurtă călătorie peste Atlantic, mi-a deschis noi frontiere în recunoaşterea realităţii mondiale. Am ajuns în deosebi la convingerea că vechea Europă nu poate supravieţui fără Europa Nouă. Ce a spus Salazar acum 35 de ani este un adevăr. El vedea în Europa liberă o configuraţie euro-americană. Nu vreau să înnegresc bătrâna şi glorioasa noastră Europă. Mă simt mai european ca oricând, între Atlantic, Rin, Dunăre şi Marea Neagră, golf al Mediteranei. Dar Europa este prea încâlcită în iţe milenare pentru ca să se descurce singură, fără simbioza euro-americană. De altfel şi pentru America angajamentul în Europa corespunde la necesitatea simbiozei între cele două continente complimentare. Doar geo-politica americană consideră Europa "Heartland", inima lumii!

Pe ferestruica jumboului priveam îndepărtarea pe înnoptate de pământul Americii. Marinarul din gobia Caravelei care l-a zărit departe prima oară nu ştia nici el, nici Columb, nici regii catolici, nici marele contemporan Copernic, că în locul ţinuturilor producătoare de articole de băcănie, condimente şi mirodenii, a fost descoperit continentul pe care se va ridica noua civilizaţie europeană, numită americană. Cam aşa cogita în leagănul navei zburătoare, un Columb 1985 spre sfârşitul mileniului. Ce va vedea şi va gândi un Columb 2000, în pragul noului mileniu? □

M.F. ENESCU

RUGĂCIUNE PENTRU ANUL DOUĂ MII

—Marianne S. REINKE—

Mă înfioară
această lume bolnavă.
Suntem abia în Iulie,
şi frunzele cad
aproape, tot mai aproape.
Dar copacii din cer
nu se veştejesc.
Până acuma niciodată
nicio frunză n'a căzut din cer.
Mereu visăm mesagiul dorit
pe care l-au promis
atâţia poeţi
în atâtea poeme.
Dar care poet a văzut
vreodată cerul?
Cerşim cu toţii.
Cerşim un semn
din partea vieţii
pentru viaţă,
să dăinue şi mai departe,
pentru soare, lună şi stele,
pentru ramura ce înverzeşte.

Odată, pe când eram
aproape copil,
într'o primăvară,
goneam cât se vedea cu ochii
într'o poiană înflorită
în mii de culori;
păduricea
în care m'am ascuns atunci
de gloanţele avioanelor,
acum e uscată,
uscat e şi linţoliul
frunzişurilor moarte
în care cădeau
cartuşele trase.

Acuma umblu pe poteci bătute
şi văd oamenii
ce nu se văd unii pe alţii.
Mă cutremur
de mulţimea ramurilor moarte.
Doar întuneric,
nimicnicie?

Ajută-ne
să putem respira
până când ultimul suspin
va fi înăbuşit
de urletele motoarelor!

Traducere de

Horia STAMATU

AMINTIRILE POLITICE ALE LUI I.G.DUCA

Constantin MACRI

Cu publicarea celor trei masive volume de amintiri politice ale lui I. G. Duca, Editura Ion Dumitru, din München, a făcut un inestimabil serviciu literaturii române.

Nu am la îndemână să văd, dacă G. Călinescu a scris ceva în "Istoria literaturii române dela origini" (1941) despre "Portrete şi amintiri", ale aceluiaşi autor, publicate în 1932, şi care anunţau încă de pe atunci pe unul din marii portretişti ai literaturii noastre.

In orice caz, cu cele trei volume publicate acum în literatura exilului românesc, se poate susţine cu temeiuri serioase că, chiar dacă omul politic I. G. Duca va putea fi cândva uitat în virtutea ineluctabilei legi a succesiunilor istorice, scriitorul I. G. Duca şi-a asigurat un loc eminent şi imperisabil în literatura memorialistică românească.

Dacă ne referim la epoca modernă, secolul 19 până în prezent, nu cunoaştem altă operă de amintiri şi portrete care s'o depăşească în măiestrie şi substanţă pe cea a lui I. G. Duca. Am avut în vedere "Insemnările zilnice" ale lui Titu Maiorescu, Memoriile lui Marghiloman, "Notiţele" mareşalului Averescu, Amintirile lui Ion Petrovici, precum şi cele publicate în ultimul deceniu în ţară Iorgu Iordan, C. C. Giurescu etc., ca să ne referim doar la cele care ne vin acum în minte şi au lăsat o urmă cât de cât notabilă în literatura memorialistică românească, deşi calitatea lor diferă substanţial dela un exemplar la altul. In faţa acestui tablou convingerea noastră este, că in I. G. Duca literatura română are, până în prezent, pe cel mai mare scriitor memorialist al său.

Nu ştiu dacă pe timpul vieţii, scriitorul a avut conştiinţa acestui dar. Sigur este, că aplecându-se asupra unei perioade istorice, ilustră şi inegalabilă prin dramatismul evenimentelor ce s'au derulat ca şi prin participarea unor personalităţi rămase definitiv în memoria posterităţii, unele având înscrise numele cu litere de foc şi aur în Cartea Neamului, cum este acela al Regelui Ferdinand şi a lui Ion I. C. Brătianu, şi consemnând într'o desăvârşită cadenţă şi emoţionantă amplitudine succesiunea evenimentelor şi modul de reacţie al principalilor protagonişti, cele trei volume se citesc cu sufletul la gură ca un palpitant şi parcă imaginar roman foileton.

Din nefericire n'a fost nimic imaginar, au fost anii 1916-1918, în care cădeau pe capul poporului român lovituri după lovituri, dezastre,decepţii, umilinţe. Nici o suferinţă nu ne-a scutit atunci. Am avut înfrângeri militare ca cea dela Turtucaia, am cunoscut pasivitatea aliaţilor, incompetenţa unor generali, panică şi dezertare de la datorie, după care au urmat regăsirea şi regruparea din Moldova, teribila Molimă a tifosului exantematic (autorul consemnează că acest păduche a fost adus de trupele ruseşti), revoluţia bolşevică cu dezertări în masă şi anarhie provocată de trupele ţariste bolşevizate, pacea separată dela Buftea şi morbul disensiunilor din clasa noastră conducătoare. Ce popor ar fi putut îndura atâtea şi în acelaşi timp să-şi păstreze intact drapelul şi insuliţa lui de suveranitate naţională? Ce suferinţă şi ce deziluzie mai putea încerca sărmanul popor român, îngrămădit între Milcov şi Prut?

Si cu toate acestea, în asemenea condiţii psihologice, politice şi militare, acest sfânt neam românesc a găsit resursele de vitejie daco-romană, oferind minunile de vitejie, eroism şi jertfă dela Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz, în faţa cărora şi inamicul s'a descoperit cu respect.

Pe nici un front, în cursul primului război mondial, nu s'a dat o luptă mai crâncenă, mai inegală şi mai delirantă în hotărîrea de a învinge sau muri, ca cea dată de ostaşul român la 6 August 1917 la Mărăşeşti.

Si totuşi, n'am învins.

La 5 Mai 1918, Al. Marghiloman este nevoit să semneze pacea separată dela Buftea, din cauza trădării ruseşti. Ce a urmat, se cunoaşte.

Spuneam la început, că literatura română va avea în I. G. Duca pe unul din cei mai mari memorialişti ai ei. Scriitorul mărturiseşte în volumul trei, că a avut ca model de inspiraţie pe Saint-Simon, a cărui operă memorialistică a inspirat de-a lungul secolelor generaţii de cronicari, fruntaşi ai vremurilor ce s'au succedat.

Noi credem că autorul şi-a depăşit modelul, prin arta sa de a asambla un material aparent eterogen şi mai ales prin capacitatea neîntrecută de a reţine liniile esenţiale care conturează un eveniment sau un personagiu. La I. G. Duca nici un rând nu-i de prisos.

Intrebarea este acum, dacă câştigul literaturii române este atât de mare - şi este în mod de necontestat - care este câştigul istoriografiei în general şi a celei româneşti în special? Sunt Amintirile Politice ale lui I. G. Duca o sursă sigură şi corectă de informaţie istorică?

Fără a ne revendica vreo calificare specială în partea estetic literară şi cu atât mai puţin în cea istoriografică, deşi am subscris cu entuziasm şi fără rezerve la calitatea artistică a Amintirilor, facem serioase rezerve cu privire la obiectivitatea globală a memorialistului.

Istoricul de azi şi de mâine, va trebui să citească acește Amintiri în mod încrucişat cu alte surse de informaţie, mai ales cu cele intenţionat omise de autor, după cum vom arăta mai jos.

Ca toţi marii memorialişti, care au jucat un rol politic esenţial, de prim ordin, în cadrul evenimentelor narate, I. G. Duca este, aproape inevitabil, un scriitor partizan. Partidul Naţional-Liberal, căruia i-a aparţinut şi pe care l-a slujit cu strălucire, are monopolul tuturor binefacerilor revărsate peste ţară, după cum succesorii adversari se fac vinovaţi de toate păcatele. Aceasta, în mare.

Când e vorba de analiza fiecărui eveniment mai important ca şi de portrete individuale ale marilor bărbaţi politici antebelici, afirmaţia noastră trebue amendată după cum vom exemplifica.

Cert este că în istoria modernă a poporului român, Partidul Naţional-Liberal şi neamul Brătienilor au jucat un rol de o imensă importanţă, şi că patriotismul luminat al fruntaşilor este mai presus de orice îndoială.

"Roşii" şi Ion C. Brătianu, au pregătit şi în bună parte au făurit independenţa şi au împins România pe făgaşul europenizării şi modernizării, chiar dacă pe parcurgerea acestui itinerariu au apărut Caţavencu şi Farfuridi. Aceste "forme fără fond" au trebuit să apară pentru a recupera, măcar în parte, patru secole de orientalizare şi turcizare. In perspectiva istoriei, atunci în a doua jumătate a secolului 19 liberalii au avut dreptate şi nu conservatorii.

Conservatorii au fost o frână, dar şi o garanţie de continuitate istorică şi mai ales de rigoare morală. Figuri ca Barbu Catargiu, Dimitrie Sturza sau P. P. Carp, impun în retrospectiva istoriei cu strălucirea unor bronzuri inconfundabile. Si am citat doar trei, din marii fruntaşi conservatori.

Ionel I. C. Brătianu a dovedit o măestrie politică şi un patriotism, care îl aşează definitiv în galeria marilor bărbaţi de stat ai României.

E de analizat în dialectica filosofică a istoriei, dacă ideile politice ale lui P.P. Carp, în confruntare cu cele ale lui Nicu Filipescu, Take Ionescu şi Ionel Brătianu, apar atât de eronat flagrante. Să ţinem seama, că istoria nu se face cu anii sau deceniile, ci în perspectiva unui secol cel puţin, că metamorfozele ei, sunt la un aleatoriu, de cele mai multe ori indefinisabil şi că singurele idei care au o rezistenţă istorică prelungă, sunt cele care au o validitate etică în perspectiva fiinţării sociale.

Antislavismul lui Petre Carp ca şi filogermanismul său, de altfel ca şi cel al lui Constantin Stere sau Al. Marghiloman, intuiau şi accentuau viziunea unor pericole iminente în perspectiva istoriei, odată cu creşterea puterii slavilor. De două ori în cursul acestui secol, din nefericire, istoria le-a dat dreptate. In 1940 şi în 1945. Dar acestea, sunt numai frânturi de gânduri, iscate de memoriile lui I. G. Duca, unde sunt relatate palpitantele Consilii de Coroană din 1914 şi din 1916.

Atâtea jertfe pentru o Românie Mare, care n'a durat decât 20 ani...Din nefericire acesta-i epilogul istoriei, pentru pasionatele frământări de atunci. E de reflectat.

Fapt este, că evenimentele din prima fază a războiului, confirmau punctul de vedere carpist şi filogerman. Fapt este, că evenimentele din a doua fază a primului război mondial, confirmau punctul de vedere al lui Ionel I. C. Brătianu, Take Ionescu, Nicu Filipescu şi ceilalţi mari debauteri ai cauzei proantantă.

Nu este, în acest capitol de istorie românească, dovada irefutabilă a caracterului ambiguu şi polivalent al oricărui eveniment istoric? Nu trebue, ca istoricul să se preocupe cu prioritate de sensul devenirii, de valoarea antropologică şi culturală românească, în general al dinamicei evenimenţiale? Ce destin i se rezervă omului, în toată această şi irezistibilă devenire? Creşte puterea de stăpânire a propriului destin sau scade? Marchează el un progres, o stagnare sau chiar o involuţie? Iată întrebări pe care ni le punem, mai ales pentru sărmanele popoare din Răsăritul European, dar pe care nu le putem desluşi aici şi acum.

Spuneam că forţa evocatoare a memorialistului I. G. Duca, este excepţională. Spuneam că în această evocare, subiectivismul său atinge culmi

Continuare în pag. 9

Noapte cu fluturi de aur

LUI NICOLAE PETRA

Moartea - o insulă în oceanul vieţii.
Corăbieri, luceafărul strigă'n tărie,
e vântul în pânze prielnic,
şi'n aer sărat o sete de nou,
abis mistuitor, ne cere altor mări!
Voi, cei născuţi din femeie
naşteţi-vă naşterea mării.
Necunoscutul e proaspăt ca laptele lunii.
Neputincios e trupul, dar spiritul din nou
îi naşte lumii lumen din univers în univers.

Să nu dormi pe insulă la noapte.
La miezul de noapte nu-i poposi în crâng
şi nu-i intra'n dumbravă că duhului de ziuă
acolo-i este somn şi pleoapa închisă.
Acolo este somn întinselor ape,
iar trupul alb de măr mai mult decât somn,
când teii în stoluri s'au dus peste mări.

Să ne luăm rămas bun dela moarte.
Fluturele şi-a lăsat în urmă cetatea Chrysallis.
E'n borangic tăcerea, sau lipsa tăcerii de giulgiu?
Au ce formă o fi având cuvântul
care se naşte din cuvânt
şi noaptea care se zămisleşte din noapte?
Cum oare se zboară şi ce fel de aripi
esenţei luminii din nuntitorul sâmbur?
Iţi aminteşti
cum ne întrebam unul pe altul
de noaptea cu fluturi?
Din stih în stih până la graniţi de ceas
căutam amândoi
urma luminii ce'n lume e şi nu-i.
E lumea Poezie,
sau poezia'i timpul etern din Fiat Lux?
Si ne-am tăcut tăcerea, mrejele de cerneală privind
cum ruptu-le-a Regele Peşte
şi era noapte cu fluturi în Berkeley;
apoi prea devreme de-a pune din nou întrebări
tăcuţi am coborît în trupurile ce ne-au mai rămas.
Ne-am îmbrăcat în timp Nicolae,
pescari flămânzi şi fără de noroc,
fiecare de-a lungul lui însuşi mergând,
dar amândoi fascinaţi
de născânda tăcere a Regelui Peşte.

Si mi-a rămas numele tău -
catargul depărtându-se în noapte -
cu rămas bun moarte
şi mulţumiri pentru ulcelele de lut.
Acum când vii alături
printre cuvintele mele navigând,
cât de sărac mă simt Nicolae Petra
şi ruşinat lângă năvoadele de cerneală.

Numai tu poţi vedea Cuvântul
cum doar îi bâjbâiam necuprinsul
în noaptea cu fluturi.

Iată-mă în faţa acestei insule
ce mi s'a dat moştenire
ca melcului să se ascundă'n crucea lui
şi n'am habar cam unde s'o dosesc
când fac curat pe mare şi-mi aranjez
genunile ca pe-o cămară de nuntă.
S'o pun la început, la sfârşit, la mijloc,
au printre cărţile necitite, ori poate la fereastră?
Recită-mi din nou dezlegarea de timp
poemul ce-l bănuiam pe aproape
ca o noapte cu fluturii de aur.

Dumitru ICHIM

APEL

ACȚIUNEA EVANGHELICĂ PENTRU BISERICA TĂCERII INVITĂ PE TOȚI ROMÂNII DIN ȚARĂ ȘI DIN EXIL SĂ SE ROAGE PENTRU SUPRAVIEȚUIREA POPORULUI ROMÂN

România traversează, după cum bine știți, o perioadă de cumplită suferință, răsfrântă asupra întregului popor: în afara persecuțiilor de ordin religios și-a întreținerii propagandei ateiste, guvernul și acoliții săi procedează, în mod sistematic, la distrugerea fizică a milioane de oameni, printr'o acțiune de înfometare, la care - în iarna trecută - s'a adăugat o constrângere drastică în ce privește reducerea debitului de încălzire în case, școli, spitale, birouri, uzine, unde temperatura maximă n'a trecut bara de - 10-12 grade, curentul electric a fost diminuat și întrerupt de mai multe ori pe zi, precum și debitul de gaz (toate acestea pe un ger de -35 de grade). S'au semnalat nenumărate decese printre copii și bătrâni, boli de tot felul, epidemii; într'un cuvânt, toată țara fiind destinată descompunerii fizice și morale.

Misiunile fondate de Pastorul Richard Wurmbrand în peste 40 de țări din lumea liberă, **în scopul de a ajuta Biserica Tăcerii** din spatele Cortinei de Fier, precum și alte asociații de Români refugiați, au făcut repetate demersuri în favoarea României, cerând organismelor internaționale și personalităților influente din Occident ca situația din această țară să se așeze pe un făgaș de respectare a Drepturilor Omului, iar viața economică să fie ameliorată.

Cruzimea cu care este tratat, în general poporul român, a fost recent adusă la cunoștința guvernului american de însuși ambasadorul U.S.A. la București, dl. David Funderburk, care, în semn de protest față de laxismul politicii Washingtonului cu privire la mizeria în care sunt nevoiți să "trăiască", din pricina nesăbuitei guvernări a dictatorului Ceaușescu, mai bine de 20 de milioane de cetățeni, a demisionat din funcția sa, părăsind România.

Alte și alte intervenții au rămas, de asemenea fără răspuns. Poporul român alunecă vertiginos pe panta pieirii, sub privirile indiferente și neputincioase ale Occidentului. Dată fiind tragedia indescriptibilă pe care o trăiește actualmente România, noi, creștinii, care ne călăuzim permanent în activitatea noastră după preceptele și bogăția exemplelor **biblice, am hotărît să punem în mișcare** o vastă acțiune în favoarea României, bazându-ne pe indicațiile Sfintei Scripturi:

1) Când asupra Evreilor se abăteau noiane de nenorociri, întregul popor ținea post cu rugăciune și sfâșieri de inimă, iar Dumnezeu îi asculta și-i izbăvea (Cf. Iona, 3.4-6; Estera, 4.3; Psalm 35.13-14, etc.).

2) Când ucenicii, rușinați de neputința de a vindeca băiatul îndrăcit, L-au întrebat pe Isus: "Noi de ce n'am putut să scoatem dracul din băiat?", El le-a răspuns: "Acest soi de draci nu iese afară decât cu rugăciune și cu post." (Matei, 17.21).

Conform Cuvântului lui Dumnezeu, care făgăduiește îndurare celor ce strigă către El, ne adresăm dumneavoastră, tuturor Românilor din exil, chemându-vă, în numele Domnului, ca să consacrați în ultima săptămână a lunilor Octombrie și Noiembrie 1985 un timp special de rugăciune și dacă vă este posibil, de post- implorându-l pe Dumnezeu ca El să se îndure de frații noștri români și de întreaga suflare românească obidită, salvând poporul român din crâncena stare în care se află și care este cu mult mai grea decât a celorlalte state subordonate Uniunii Sovietice.

La aceeași acțiune și la datele menționate mai sus se vor alătura toți susținătorii Misiunilor noastre din Occident și toate comunitățile de credincioși din România, dat fiind că avem posibilitatea de a o face cunoscut în țară, atât prin propriile noastre emisiuni religioase în limba română, pe care le transmitem cu regularitate, cât și prin posturile de radio "Europa Liberă", "Vocea Americii", etc., fără a uita de curierii pe care îi folosim pentru ajutorarea credincioșilor persecutați.

Astfel milioane de suflete din țările libere și din România își vor ridica împreună și simultan gândurile și glasurile către Acel care, singur poate interveni și aduce izbăvirea.

Ne punem toată nădejdea în El și în îndemnul pe care îl veți primi de Sus ca să răspundeți chemării noastre fără nici o ezitare. Vă rugăm să vă gândiți la impactul acestei copleșitoare solidarități spirituale pe care v'o propunem, având certitudinea că Dumnezeu va interveni cu brațul Său puternic, pentru a salva, până la urmă, poporul nostru încercat din calea-afară.

Fiindcă, ne asigură Mântuitorul Isus: "Ce este cu neputință la oameni, este cu putință la Dumnezeu" (Luca, 18.27).

In numele A.E.E.S.:
Nicole Valerie GROSSU

Lui Nicolae Petra și tuturor:

CEASUL TĂINUIT...

—Ilie OLTEANU—

Afară frunzele unduiesc, legănate de valurile vânturilor fără țară. Arbuști mărunți și arbori puternici ridică fruntea întru sărutare cu razele soarelui. Păsărele mici își ciripesc aleanul prin frunziș. Altele, cu aripi largi, spintecă, triumfătoare, văzduhurile. Fire de iarbă înfrățesc, țesând covor peste văi, pe dealuri, în poalele munților. Flori zâmbesc sfioase, tăcute, celor care își pasc privirea către podoaba de risipă, dăruită din belșugul razelor și al ploilor. Nori călători împletesc cunună peste întinsuri. Si, din toate, se înalță spre Ceruri, ca dintr'o Liturghie:

'Pe Tine Te lăudăm...
'Pe Tine bine Te cuvântăm..
'Tie îți mulțumim...
"Si ne rugăm Tie...
"Dumnezeului nostru..."

Cine dintre "marii" meșteri e în stare să redea, întruchipând, această natură slăvind pe Dumnezeu? Nici unul.

Iar omul, grăbit (până și cu gândul), fără să dea cuvenita atenție minunilor ce îl înconjoară, aleargă să-și vadă înfăptuite "planurile" momentului. Cei mai mulți trăim ca măgarii de pe Vezuv, fără să ne dăm seama ce se petrece în adâncuri. Fără să fim conștienți, că, undeva, la un colț al vieții, ne așteaptă ceasul tăinuit, când inima nu mai vrea să bată tic-tacul.

Imi vine a crede, totuși, că moartea, cu totul-totul neașteptată, a lui Nicolae Petra, va fi trezit din letargia indolenței pe mulți. Mulți își vor fi spus: "Poate, aceasta e pentru mine, de asemenea, cea mai de pe urmă zi a vieții..." Si, își vor fi împrospătat cuvintele din Prohod:
"In zadar se mai tulbură tot pământeanul...
"(Căci) viața e numai umbră și vis..."

Dar, cu toată cutremurarea momentană, nădejdea, că "ceasul" nu va fi încă sosit, va liniști, dela o vreme, amăgitor, tulburarea lăuntrică a unoara. Căci (Doamne, Doamne, iartă-ne inconștiența!) oameni suntem, nu atotștiutori ca Tine!

In ce stare te vei fi sfârșit, frate Nicolae, numai Dumnezeu o știe. Poate, ai așteptat plinirea ceasului. Poate, într'un asemenea moment luminat, vei fi lăudat pe Bunul prin cuvintele: "Cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii Tale, mi-ai arătat mie!" sau, poate, te vei fi lăsat încântat de nădejdea noastră a multora, că "mai este, încă, vreme". Cine știe, cine știe? Numai una știm bine de tot: a plecat dintre noi un vrednic al generației noastre.

Ce "planuri" vor mai fi înflorit în inima ta? Dintre toate, cel mai prețios a fost străduința ta pentru pace și bună învoire între semeni. Nu că ai fi avut pretenția să rezolvi această una din cele mai spinoase probleme (cu neputință omului). Dar, încrezător în puterea MARE a lui Dumnezeu, ai ținut, neapărat, să îți dai și tu contribuția ta, pentruca Dumnezeu să scurteze calea spre lumina vindecătoare a toate. Si, în această străduință neostenită, ai făcut primul pas temeinic: să nu mai înmulțești răul din lume (baza de plecare a fiecărui iubitor de binele lui Dumnezeu).

Erai ahtiat după liniștea păcii lăuntrice. Precum însuți ai mărturisit nu de mult (în Febr. 1985) printr'o scrisoare trimisă unui prieten al tău.

Reproduc din scrisoarea arătată mie de acel prieten al tău:

"Mi-ar place să mă mai înapoiez acolo, să te văd din nou, să putem să ne așezăm liniștit de vorbă despre atâtea lucruri, dar, mai ales, să putem sta, pur și simplu, de vorbă despre orice. Nu e ușor a găsi pe cineva (cu care) să stai la taifas, vorbind despre orice, într'o formă, care rar poate fi găsită în lumea aceasta... despre lucruri, care nu se pot pierde vreodată, căci vin și se așează în suflet..."

Oricât de mult ai dorit-o, nu ai mai ajuns "acolo". Căci te-a așteptat ceasul tăinuit (ceasul tăinuit al nostru al tuturor) care ți-a curmat drumul, tăind până și firul gândului.

Domnul să te ierte, frate mult iubit, și să te primească în împărăția Lui. Iar noi, cei vremelnic rămași, rostim, induioșați până la lacrimi, cuvânt de umilință și de adevăr:

"DOMNUL A DAT; DOMNUL A LUAT; FIE NUMELE DOMNULUI --IN VECII VECILOR-- BINECUVANTAT!" □

POEZII NEPUBLICATE DIN ÎNCHISORI

Incertitudine

de Radu Gyr

Trăim în zodia semnului de'ntrebare,
Nimica nu știm ce va fi.
Noaptea, când întunericul spintecă pe fiecare,
Oftăm copleșiți: "A mai trecut o zi!"

Trec toate de-a valma cu timpul imens,
In spațiul lumii bolnave...
Urite, schiloade și fără de sens,
A gândului vești'epave.

A mai trecut o zi zănatic,
In cușcă anii tinereții mor.
Ah! Cum zvâcnește sângele sălbatic,
Cum- ne frământă inima un dor!

Dar, Doamne! In temnița noastră vădană,
Mai au rugăciunile rost?
Un petec de cer de am pune pe rană
și nu am fi totuși ce-am fost!

Ne-au rămas doar visele-albastre,
Zbor de scântei peste neguri de tuci,
Si nopțile-acestea atât de sihastre,
Izbavă în ceasul suirii pe cruci...

Buchisim îndelung amintirile...
Nimica nu știm ce va fi.
Acum așteptăm prohodirile,
Peste noi s'a mai surpat o zi!

(Transmisă de Remus Radina)

AMINTIRILE POLITICE

Urmare din pag.8

lirice neegalabile, și, ca și creatorul anonim nu se închistează de situațiunile pe care le evocă și nu le dă decât o explicație compatibilă cu economia strategică a întregii scrieri, și anume cauza Partidului Național-Liberal. Uneori, unde riscul e prea vădit, autorul trece peste evenimente și oameni, piruetând ca o balerină aeriană.

Exemple: în relatarea "fenomenului averescan", cu o creștere în avalanșă a popularității eroului **dela** Mărășești, Generalul Al. Averescu, scriitorul consemnează fenomenul dar nu dă nici o explicație sau uită să -i găsească o justificare acceptabilă pe plan social-istoric. Pare a pune totul pe seama ignoranței și stupidității populare. In orice caz, nu-i o omisiune întâmplătoare.

In disputa dintre Take Ionescu și Ionel Brătianu cu privire la linia de urmat la Conferința de Pace **dela** Versailles în legătură cu soarta Banatului, memorialistul consemnează intransigența lui Ion I. C. Brătianu și condamnă spiritul **tranzacționist al lui Take Ionescu. Istoria a** dat dreptate lui Take Ionescu.

România Mare, înconjurată numai de **dușmani la toate frontierele, avea nevoie** de un punct de sprijin în vecinătate. Cu Sârbii se **pare** că tranzacția devenea cea mai puțin dureroasă și cea mai viabilă în viitor.

In vacuumul de putere și echilibru central european provocat de dispariția Imperiului Habsburgic, **crearea** MiciiInțelegeri, operă a lui Take Ionescu, dădea un prim instrument de lucru pe plan european politicii externe a României. Este imposibil ca inteligența politică sclipitoare a autorului, să nu fi reținut, la data când își consemnează amintirile, această semnificație. Același spirit partizan, îl face să n'o facă.

In repudierea electorală postbelică a "oligarhiei liberale" (expresie reținută de autor), cu onestitate I. G. Duca o consemnează, dar nu o disecă.

Au fost anii 1914-1916, anii **neutralității, anii marilor afaceri cu furnituri** pentru armată și livrările de cereale în exterior. S'au creat averi fabuloase din câteva lovituri (vezi cazul Jean Chrisovelloni). Cine le-a patronat? De ce Alexandru Constantinescu, fost ministru de interne și domenii, unul din fruntașii liberali, a fost supranumit "porcul"? Autorul o pune pe seama fizionomiei lui, dar nu exclude și asemenări morale. Atât **la "porcul" cât și la alți fruntași liberali,** mai ales din provincie, cu delicatețe, trece ușor peste ele.

Si șirul omisiunilor deloc întâmplătoare, se poate mări.

Dar poporul, odată războiul încheiat, n'a putut să treacă peste cea ce s'a omis în Amintiri. De aceea cu ardoare, cerea ca odată România Mare înfăptuită să se procedeze la o profundă renaștere morală.

Si Generalul Al. Averescu și Ion Mihalache și Iuliu Maniu, o preconizau. Si Generația **dela** 1922, a irumpt ca o sabie pentru o schimbare a moravurilor din politica românească.

Sunt multe de scris despre această excepțională operă, care se citește cu lacrimi și revoltă, dar și cu o imensă pietate.

Amintirile politice ale lui I. G. Duca, ne aduc în fața ochilor, a minții și a sufletului, trecutul de măreție și vitejie al unui mare popor! □

Constantin MACRI

MIRCEA VULCĂNESCU: “RĂZBOIUL DE ÎNTREGIREA NEAMULUI”

Tipografia “CORESI”, 1985

——Horia STAMATU——

Gândurile se atrag unul pe altul, fără niciun fel de ''directorat'' al gândirii. Astfel în ''Cuvântul Românesc'' din Iulie 1985, la mijlocul unui an dela ''răscrucea lumii'', apar împreună un articol de Constantin Macri şi o pagină de amintiri a lui Mircea Eliade, în care autorii pun în discuţie fenomenul ''generaţie'', în trecut şi prezent, cu indicaţii spre viitor. La acestea adăugăm şi noi unele gânduri în legătură cu evenimentul de importanţă capitală în istoria noastră, şi anume împlinirea României Mari.

''Centrul Românesc de Cercetări'' din Paris, a luat iniţiativa publicării scrierilor rămase dela una dintre cele mai strălucite personalităţi din prima ''generaţie tânără'' a României Intregite, Mircea Vulcănescu. In primul volum este prezentată ''Istoria Războiului de Intregirea Neamului'', despre care, altă personalitate excepţională a acestei generaţii, Mircea Eliade, scria în 1968, în revista ''Prodromos'': ''...istoria militară a războiului nostru de întregire, pe care (Mircea Vulcănescu) a publicat-o într'unul din volumele Enciclopediei româneşti, constitue poate cea mai clară, mai bine documentată şi sistematică monografie asupra acestui subiect.''

Fără îndoială că integritatea intelectuală şi capacitatea de sinteză filosofică sau istorică a lui Mircea Vulcănescu erau nemăsurat deasupra măsurilor comune, dar la acestea se mai adăuga ceva, credem mai presus de ''intelectual'', şi anume ceea ce putem numi ''inima omului superior'', inima care face dintr'un intelectual supradotat şi unul dintre cei mai nobili reprezentanţi ai neamului său. Iubirea fără limite pentru tot ceea ce defineşte întreaga omenie a omului, iubirea de Dumnezeu, de neam şi de aproape, era la Mircea Vulcănescu în cea mai desăvârşită armonie cu scânteetoarea lui minte. Geniul minţii şi al inimii s'au întâlnit în el într'un fel exemplar pentru istoria noastră contemporană. Umilit, torturat în toate felurile, a învins totul la închisoare, unde a dat proba unei sublime consecvenţe: ca intelectual a tradus poezii religioase de Rilke, iar ca iubitor creştin de aproape şi-a dat viaţa pentru alt deţinut. Până în clipa morţii, moral şi spiritual a fost solidar cu jertfele celor ce-au făcut România Mare, şi demn de toţi eroii istoriei noastre. Este unul dintre aceia care trecând prin tragedie a onorat tot ce-a fost mai înălţător în istoria Românilor.

In articolul amintit, ''Spuneţi generaţiilor viitoare'', sunt puse faţă în faţă contrastele absolute dintre iubirea de Dumnezeu, de neam şi de aproape de-o parte, şi de altă parte nihilismul absolut al erzaţului de Românie de azi, simbolizate printr'o statue şi un edificiu: statuia ''Leului'' dela Cotroceni, înfăţişare plastică a jertfelor şi eroismului care-au dus la România Mare, şi ''Academia Stefan Gheorghiu'', şcoală a distrugerii fără îndurare a tuturor valorilor, spirituale, intelectuale, morale, pentru obţinerea neomului absolut, ''omul nou'' al bolşevismului. Autorul articolului spune că trecerea prin această şcoală duce chiar la schimbarea fizionomiilor dând figurilor un aer de absenţă, impersonalitate şi bătrâneţe prematură.

Din textul de amintiri al lui Mircea Eliade, aflăm despre întâlnirea lui cu Mircea Vulcănescu şi în acelaşi timp de rostul generaţiei lor: ''Criza în care intrase în lumea occidentală (după primul război mondial, n.r.) îmi dovedea că ideologia generaţiei războiului nu mai era valabilă. Noi, ''generaţia tânără'', trebuia să ne găsim rosturile noastre''. Intr'adevăr aşa era. Dar la noua ''întindere'' a României, trebuia să corespundă şi o ''cuprindere'' interioară a ei. Pe aceasta a găsit-o Nae Ionescu în valoarea de bază a neamului nostru, care era ''credinţa strămoşească'', pe ''pământul strămoşesc'', pe care toţi Românii ajunseseră liberi. Aşa s'a definit cu prima generaţie tânără, studioasă, a României Mari, o scară a valorilor unică în secolul XX, adevărat Făt-Urît al secolului XIX. Prin această scară de valori se ajungea la cea mai înaltă concepţie a vieţii: supremul ţel al vieţii nu este viaţa însăşi, ci Invierea. Aşa cum ţelul istoric final nu fusese doar de-a menţine viaţa micilor ţări româneşti, ci ajungerea la o mare Tară Românească, a tuturor Românilor. Telul istoric se împlinise, aşa că generaţia următoare eroilor acestui război, urma să aibă un ţel nou în ordinea ascensională a firii umane.

Un alt reprezentant excepţional al acestei generaţii Emil Cioran, avea să spună peste o jumătate de secol, în altă Limbă şi deci să arate cum gândul pe care şi l-a luat plecând de acasă, avea în el un germen universal: ''o civilizaţie începe să decadă în momentul în care viaţa devine unica ei obsesie''. Deci: nu viaţa cu orice preţ, nu viaţa sterilizată de valori fundamentale, fie că e vorba de persoane, de popoare sau societate în general, ci viaţa pentru valorile cele mai înalte.

Conceptul creativ de ''generaţie'' este relativ nou, deşi acoperă o realitate veche de când lumea, dar azi este scos din orice discuţie de bolşevism sau făcut odios în lumea liberală prin manipularea tineretului împins de nişte forţe organizate la distrugerea valorilor. Aceste forţe sunt uimitor de bine acordate între Est şi Vest. Dar nu mai puţin, până acum, când se lucrează cu disperare la o absolută nivelare a oamenilor din ce în cei mai absenţi, din ce în ce mai ''scoşi din istorie'', fenomenul ''generaţie'' a fost o realitate istorică lămurită. Noi Românii am avut o generaţie a războiului Intregirii, am avut o generaţie care-a deschis ochii, a ajuns la conştiinţă în România Mare, şi o altă generaţie împiedicată să mai deschidă ochii într'o Românie nici Mare nici Mică, şi care este altceva decât România.

Această ultimă generaţie şi cea pe care a generat-o ea însăşi, sunt ţinute în ignoranţa realei istorii româneşti contemporane, care se rezumă cu forţa unei istoriografii ideologice de partid, şi la acest partid, inexistent până în 1945, se reduce toată istoria Românilor din acest secol. Mulţi dintre apartenenţii generaţiei crescute în anii unei Românii străină de ea însăşi, sunt azi în lumea liberă.

Cartea pe care-o anunţăm este cel mai bun prilej ca unii din această generaţie, a doua după întregirea României, să afle care a fost culmea istoriei neamului românesc: unirea tuturor Românilor într'o ţară a lor. Văzând cartea, unul dintre aceştia, răsfoind-o, spunea parcă vorbind cu el însuşi: ''Ce frumos! Aveam şi noi o armată, cu adevăraţi ofiţeri, aveam şi noi o ţară...''! Da, am avut o ţară, frumoasă ca un ou de aur căzut din cer. O ţară întinsă armonios între ape, cu lanţul munţilor între ele, iar aceasta era a noastră, a fiilor celor ce s'au jertfit pentru ea. Mai suntem dintre aceia care ne amintim că puteam străbate ţara noastră în lung şi'n lat, fără să ne ceară nimeni socoteală de ce vrem, cine suntem, ce căutăm într'un loc sau altul. România nu era niciun fel de ţară ''burghezo-moşierească'', ci ţara moşilor şi strămoşilor, era moşia noastră a tuturor. Si aveam dreptul să ne ducem în orice parte vream, şi nu aveam de dat nimănui nicio socoteală de ce umblăm, ce căutăm, ce vrem, ce gândim, ce credem, ce iubim, ce sperăm, ce visăm. Nimic din toate acestea nu mai este posibil azi într'o ţară care a fost România, şi din care cea mai nouă generaţie nu ştie cum să fugă în toate părţile lumii, pentrucă viaţa în ţara în care s'a cântat ''pe-un picior de plai/pe-o gură de rai'', a ajuns de neîndurat.

Generaţia dintre cei de azi şi cei ce s'au jertfit în războiul întregirii, a avut cum spune Mircea Eliade, puţin timp să se bucure de avântul creaţiei, odată ajunşi la vârsta deschiderii ochilor în lume: ''In fond generaţia mea a avut doar vreo 10-12 ani de libertate creatoare. In 1938 s'a instaurat dictatura regală, apoi a venit războiul şi în 1945 ocupaţia sovietică, şi totul a amuţit''.

Da, totul a amuţit. Dar se va dovedi că jertfele părinţilor care au avut fii ca Mircea Vulcănescu, şi jertfele generaţiei lui în vreme de pace, în vreme de război militar şi pe urmă în vreme de război ideologic, anti-Dumnezeu şi de aceea anti-om, nu au fost zadarnice. Sunt prea mari semnele care arată că istoria Românilor nu poate fi curmată. Mai întâi Românii au fost în stare săurmărească aproape un mileniu ideea împlinirii unui neam într'o ţară şi au ajuns la această împlinire. Iar după aceea au fost în stare să dea o generaţie cu oameni de nemăsurată forţă a minţii şi a inimii, lăsând o pildă ca a lui Mircea Vulcănescu, şi-a atâtora care-au murit pentru credinţa lor, în iubirea de Dumnezeu, de om, de neam, ca şi el.

Incheerea monografiei lui Mircea Vulcănescu, are o putere profetică: ''Si dacă se cade să desluşim norocului românesc, dincolo de planul îndreptăţirilor văzute, un alt chip mai adânc, proectat în lumina veciniciei, vom spune că el apare ca un act de dreptate dumnezeească, o îndurare a Proniei cereşti faţă de jertfele săvârşite de acest neam pentru împlinirea unităţii lui, nu numai în acest război ci în veacul veacurilor: jertfe faţă de care, fiecare, se cuvine să ne învrednicim cu tot cugetul şi fapta noastră, ca de una din cele mai mari minuni ce ne-au fost dat să trăim''.

Dacă în anii '20, generaţia tânără de atunci primea rodul împlinirii unui ţel milenar, a dovedit că a fost demnă de acest dar. Cu tot ce-a avut ea mai ales a dovedit că Românii meritau România Mare, prin iubirea lor de Dumnezeu, de neam şi de aproape. Aceste virtuţi ale Românilor nu vor putea fi şterse din inima lor. Si ele vor atrage împotriva tuturor, minunea de mâine.

Avem credinţa că Dumnezeu se va îndura de această lume, şi nu va lăsa să se prăbuşască toată în haos. □

CĂRŢI APĂRUTE LA EDITURA CORESI

1. PERSECUTIA BISERICII CRESTINE DIN ROMANIA, de C. Ioniţoiu	(Epuizată)
2. TOMBES SANS CROIX, Tome I	Costul 48 DM.
3. MORMINTE FARA CRUCE, Vol II (1949-54) de C. Ioniţoiu.	Costul 35 DM.
4. MORMINTE FARA CRUCE, Vol III (1959-64) de C.Ioniţoiu	Costul 48 DM
5. CARTEA NEAGRA A ROMANIEI 1944-1983	---
6. IN GHIARELE SECURITATII, de Gheorghe Mazilu	(Epuizată)
7. CONTRA PROPAGANDEI MAGHIARE, de Vasile Coman.	Costul 15 DM.
8. CALENDAR 1985	---
9. DRUMUL CRUCII, Vol. I de Aurel State	Costul 30 DM
10. SUB JUG STRAIN, de Vasile Florea.	Costul 15 DM.
11. PODURILE PESTE ISTRUL DIN PRIMUL MILENIU, de Caşin Popescu.	Costul 35 DM.
12. ZAMBET PRINTRE LACRIMI, Vol. I, (După gratii) de Vasile Gurău.	Costul 30 DM.
13. PICURI DINTR'O LUME FARA SOARE, de Dr.A. Al. Bidian.	Costul 15 DM.
14. PUNCTE DE VEDERE, de Eugen Popescu.	Costul 30 DM.
15. INTALNIREA DELA PARIS.	Costul 10 DM.
16. SE VETIR. QUAND, POURQUOI, COMMENT, de Denise Pop-Câmpeanu.	Costul 50 DM.
17. LE DRAME DE LA ROUMANIE, editată de Consiliul Naţional Român.	Costul 20 DM.
18. PRIBEGIE SI DOR de Alexandrina Isac.	Costul 20 DM.
19. FERICIREA FURATA de Ion Stefancu.	Costul 25 DM.
20. HARTA ROMANIEI, editată în condiţii grafice excelente.	Costul 5 DM.
21. IN LUPTA NEAMULUI, de Horaţiu Comaniciu.	Costul 25 DM.
22. LE VOYAGE DE L'ARGO, piesă în 5 acte de Octavian Vuia.	Costul 25 DM.
23. SUB DOUA DICTATURI, de Eugen Popescu.	Costul 30 DM.
24. DIN ISTORIA TRANSILVANIEI, de A. Nicodim.	Costul 10 DM.
25. THE INTERNATIONAL MONETARY SYSTEM, de George-Paul Huber.	Costul 10 DM.
26. FRANTURI DIN VIATA POPORULUI, de Eugenia Uşeriu.	Costul 35 DM.
27. RAZBOIUL PENTRU INTREGIREA NEAMULUI, de Mircea Vulcănescu.	Costul 25 DM.

Cărţile publicate la Editura CORESI
se pot comanda la următoarea adresă:

N. CONSTANTINESCU
Via Alla Roggia 32,
6962 Viganeloo, Elveţia

Editura are sub tipar următoarele lucrări:

CARTEA NEAGRA A ROMANIEI, ediţie germană.
BALADA FRATELUI UCIS DE FRATE, de Luca Arbore.
DRUMUL CRUCII, Vol. II, de Aurel State.
CARTE DE RUGACIUNI
CATEHISM AL CRESTINULUI ORTODOX.
DIN VIETILE SFINTILOR.
ANTOLOGIA POEZIEI ROMANE, de Fornade.
PRIVIND SPRE CER, de Stelian Stănicel.
A PATRA GENERATIE, de Dumitru-Stefan Ciobanu.
IDEOLOGIE SI CRIZA ECONOMICA, de George Bălteanu
VERSURI, de Omero Orăşianu.
CUMINTENIA CERULUI, poezii, de Ovidiu Vuia.
CRAMPEE DIN VIATA, de Eugen Popescu.
AM TRECUT PRIN IAD, Vol. I, de Ion Pantazi.
TOMBES SANS CROIX, tome,2, de C. Ioniţoiu.

Suflete cu umbra pe pământ

PUIU ANASTASE (1909-1984)

—Vintilă HORIA—

Era dela Rucăr şi l'am cunoscut la Paris, prin 1961. Om sfătos, vesel, prietenos şi profund cunoscător al meseriei lui de sculptor, îmi aducea în memorie cuvintele pe care le rostea odinioară la Bucureşti poetul N. Crevedia ori de câte ori ne adunam la taifas în jurul unui pahar: - Să stăm la vin ca la foc! Intr'adevăr, vinul, ca şi focul, aveau ceva din sensul adânc al cuvântului Eclisia, care implică o adunare în jurul unui spirit. Cum tot ce e omenesc procede din spirit, atât vinul cât şi focul erau prilej de meditaţie cu voce tare, de povestire, de întoarcere în lumea amintirilor. Puiu Anastase era parcă făcut pentru a întrupa o astfel de Eclisie profană, din care îşi trăgea esenţele lui cele mai reprezentative, esenţe de artist şi de prieten.

Am început să ne apropiem la Londra, în Octombrie 1962, la un congres al Societăţii Academice Române. Am format imediat un grup, la care au venit repede să se adauge, Zevedeiu Barbu, Irina Frăţiţă, Fănică Teodorescu şi alţii de al căror nume nu-mi mai aduc aminte. Când ne liberam de asistenţa la adunările Academiei, care aveau loc într'un local al Universităţii cutreeram muzeele, restaurantele şi teatrele sau contemplam parcurile şi perspectivele depe malul Tamisei, în seninul neobişnuit al unui început de toamnă în care soarele blând traducea cu încetul verdele din frunze în amănunte aurite. Intr'o seară am mers să-l vedem pe mimul Marceau care, într'una din imitaţiile lui geniale, părea că se afla închis într'o cuşcă fără scăpare, care devenea din ce în ce mai strâmtă în jurul spaimei lui metafizice. Imaginea m'a sguduit până în fundul sufletului, pentrucă citeam în ea spaima metafizică din închisoarea colectivă românească, în care dreptul de a respira libertate devenea din ce în ce mai minuscul, purtat parcă spre o intenţionată epuizare. Am întâlnit atunci în Puiu un suflet de poet care cioplea pietre sau metale, după aproape o viaţă întreagă petrecută la Paris şi care părea scos dintr'un chilim sau din "Mioriţa". Am înţeles prin el că exilul nu este deştărare, cum spunea Cotruş, decât în cazuri de nefericită despărţire, voită sau nevoită. Sufletele nu se deştărează niciodată, decât ca urmare a unei impotenţe de a trăi.

In 1964 eu m'am mutat la Madrid şi, puţin timp după aceea, Puiu a plecat în Elveţia, unde cumpărase un vechi chalet aproape în ruină pe care l'a readus la starea lui dela început, l'a vopsit, l'a restaurat din temelii până în acoperiş, făcându-l demn dintr'odată de numele lui originar: "Le Roc à l'Aigle." Casa se transformase într'o stâncă pe al cărei vârf se aşezase un vultur din Rucăr. Puiu se născuse la Rucăr, într'adevăr, la 17 Aprilie 1909 şi păstra în felul lui de a gândi, de a vorbi, de a se mişca, ceva din ştiinţa de a fi a ţăranilor chiaburi şi înţelepţi din al căror şirag genetic proceda acest isteţ Muntean cu mâini brâncuşiene. Veri de-a-rândul, aproape că an după an, am mers la Gryon cel puţin două săptămâni pe vară, ca să stau de vorbă cu Puiu şi să regăsesc în pădurea elveţiană parfumurile profunde ale pădurilor din Bucegi. Reîntâlneam acolo veveriţele, alunii, fragii, smeura, afinele, feriga magică, stejarii şi brazii, culmile înzăpezite, apele curgând printre pietroaie ca nişte Prahove cu nume franţuzit, dar regăseam, mai ales, permanenta tendinţă la şagă, la ironie, la sfătoasa prietenie, la a recurge la trecut ca prezentul să devină acceptabil, la o interpretare fără mânie a istoriei noastre recente, dar şi fără renunţări. Povestea de anii din tinereţe dela Paris, de prietenia cu sculptorul Belmondo, de întâlnirile cu Brâncuşi, de şcoala de Belle Arte, de mutările din mansardă în mansardă şi din atelier în atelier, de anii depe front, în Rusia, de ascunzişurile şi rezistenţele de după catastrofă. Am notat în Jurnalul pe care-l ţineam pe atunci câteva scene într'adevăr uluitoare, pe care mintea ascuţită a artistului observator le pusese de-o-parte ca să caracterizeze o epocă, nişte oameni, anumite teribile slăbiciuni, anumite tării sufleteşti. Ca orice artist plastic, era obligat să menţină, chiar şi în cuvinte, vioiciunea esenţială şi sintetizantă a trăsăturii pe hârtie sau a liniei cuprinzătoare în metal sau în piatră. Dacă aş aduna în câteva pagini cele câteva scene de război şi de după-război povestite de Puiu, cred că aş rezuma brusc şi cuprinzător un întreg sens al istoriei.

Acei ani de întâlniri elveţiene au coincis cu planuri fundamentale în viaţa noastră a amândurora. Puiu se scula pela cinci dimineaţa şi lucra la medaliile pe care i le comanda Monetăria Statului francez, adevărate capodopere de inteligenţă şi de sensibilitate artistică, (am tot timpul în faţa ochilor, de-asupra maşinei de scris, un Sfântul Toma din Aquino, plin de amănunte şi de simboluri, un fel de catedrală gotică în miniatură); eu mă odihneam după un an de Facultate şi de scris, mă sculam târziu, apoi ne plimbam împreună prin pădure sau prin sat, ne comunicam unul altuia proiecte şi iluzii, sau ne aduceam aminte cu voce tare despre Tara din vis, despre Tara de dincolo de veac. Ne unea un amor profund pentru ceea ce pierdusem. Dădeam formă, în închipuire, unei idei a lui un Eminescu sculptat într'o stâncă, undeva în coasta unui munte elveţian. Cineva, un canton, un oraş, ar fi trebuit să cedeze un teren, o rocă vizibilă, unde sculptorul dela Rucăr să lase frâu liber imaginaţiei lui plastice, ca astfel să dea formă geniului prezentativ al poporului român. Ar fi devenit, cu timpul, un loc de pelerinaj pentru toţi Românii, chiar şi pentru cei din Tară, vreau să spun pentru puţinii cu bilet de voe.

Imi dau seama, acuma, revenit asupra întâmplărilor de atunci, cât de romantic ni se desfăşura destinul în acele întâlniri de vacanţă. Râdeam şi plângeam. Căpătasem două feţe contemporane: ajungeam până la frontiera cu lacrimile, în evocările noastre, în gândurile despre ceea ce ar fi putut fi dacă ar fi fost alftel, dar hohoteam de râs sub bolţile pădurii sau în plină stradă, liberând homerica noastră bucurie de a fi. Eram amândoi nişte puternici îndrăgostiţi de viaţă. O iubeam, cu toate defectele ei, ne făcea să râdem slăbiciunea cu care viaţa însăşi făcea loc prostiei şi prostimii, cauze vizibile ale răului din lume; ne umplea de hohot vital satisfacţia de a fi împreună în faţa peisajului elveţian, de a bea împreună un pahar de Fendant la o cârciumă îmbrăcată în lemn, mirosind a brad şi a puritate naturală, neîntinată de civilizaţie şi nici de politică, şi ne venea să plângem pe urmele beneficiilor spirituale pierdute, sau în faţa căderilor în urât şi în rău din care era făcută viaţa din ziare, cotidianul tragic izvorît parcă direct din consecinţele păcatului originar moştenit de politicieni şi de partide. Ne plăcea Elveţia pentrucă era o ţară fără politicieni. Aveam amândoi un dispreţ fără margini pentru politicianul demagog, încarnat în modalitatea franceză sau italiană, modéle de dispreţ pentru om şi umanitate.

Din această mărturie în faţa dezastrului contemporan cred că s'a născut cea mai înaltă parte a artei lui Puiu. Sfinţii medievali pe care i-a pus în medalie aveau atâta forţă de expresie, reprezentau atâta perfecţiune, atâta dor de a sări peste cotidian, în sensul cel mai apolitic sau metapolitic al cuvântului, încât deveneau, prin mâna sculptorului dela Rucăr, un fel de exemple de anticontemporaneitate. Ce e altceva opera artistului în general, a artistului adevărat din toate timpurile, decât un conflict cu timpul?

Anul trecut, în August, m'am abătut din drum şi m'am oprit o clipă la Gryon, lângă "Le Roc à l'Aigle". Puiu nu mai era acolo şi ceva din această absenţă se vedea clar în umbra pădurii, în frontiera dintre cer şi munte, în nuanţa de verde a copacilor, în plânsetul mierlelor, care, înainte, când el trăia, mi se părea înrudit cu al nostru, dar gata să treacă la hohotul salvator. Acuma, nuanţa se sbătea în lumină pe o singură tonalitate. □

SOURCE THEATRE DIN WASHINGTON

APOTEOZA VIDULUI DE GEORGES ASTALOS

POLITICA AŞTEPTĂRII ŞI IMPLOZIUNEA ARTEI

—Ronald L. BOGUE—
University of Georgia

In Apoteoza Vidului, piesă a cărei premieră a avut loc recent la Washington sub direcţia de scenă a regizorului american Robert Mc Namara, Astalos transformă în dublă profeţie afirmaţia lui Beckett, potrivit căreia arta este un gol ajuns la apogeu.

Dramaturgul francez de origine română ne prezintă o viziune a devenirii vacuităţii, a metamorfozării ei într'un zeu al culturii tehnologice de consumaţie trans-naţională ce duce la degradarea conceptelor creaţiei. Printr'o catalizare lingvistică a vorbirii cotidiene, a cărei cristalizare constituie simptologia modernităţii şi apocalipsul proiectelor sale latente, autorul Apoteozei propune ex nihilo o devenire-artă a vacuităţii însăşi.

In Apoteoza Vidului, autorul cultivă paradoxul solitudinei creind golul în gol. O Tânără în căutarea solitudinei (Katrin Kelley, una dintre noile vedete ale scenei americane) se prezintă la uşa unei vile izolate în mijlocul naturii al cărui etaj e de închiriat. După o anchetă ce trece ca prin sită antecedentele existenţiale ale candidatei, Slujnica, perfect dresată de către stăpânul casei (interpretată ca o remarcabilă siguranţă de insesizabila Nancy Robinette), o dă pe mâna Proprietarului (Brian Hemmingsen, un virtuos al interpretării interioare), personaj derutant ce îşi petrece timpul dând cursuri accelerate de solitudine. In aşteptarea recrutării de noi victime, originalul pedagog îşi face mâna pe propria sa femeie de servici care, împiedicată de treburile casei să se dedice în întregime studiului, e nevoită să se mulţumească doar cu o jumătate de normă de solitudine. Totul este modernizat şi adaptat exigenţelor revoluţiei tehnice: iniţierea făcându-se cu ajutorul unui aparat de audiţie "walkman", introdus în casă de către predicatorul unei noi secte: tehnologia. Pentru ca vidul în vid să se producă în condiţiile cerute de metoda de predare, elevul se izolează de lumea exterioară întinzându-se pe o masă de ping-pong (ea însăşi o operă de artă, tăiată dintr'un lemn rar, adus de un navigator monegasc din pelegrinările lui: navigator solitar, bineînţeles). Elevă docilă şi admiratoare necondiţionată a materialului modern mânuit de apostolul solitudinei, Tânăra obţine nu numai contractul de închiriere al primului etaj al vilei dar -i locul Slujnicei pe masa de operaţie pedagogică a Proprietarului. Regimul Zen, artele marţiale, practica ştiinţifică a solitudinei şi alte mode sau obsesii ce răvăşesc cotidianul caselor prin care e nevoită să treacă, o împiedică pe Slujnică să-şi câştige onest pâinea.

In iniţierea la solitudine, cea pe care Apoteoza Vidului ne-o traduce în imagini, walkmanul este purtătorul unui mesaj fără frontiere -o biblie post-industrială a golului narcotic ce provoacă implozia mentală, transformând rezidurile conştiinţei într'o zonă de e extracţie nirvană - aria propagării imploziei fiind tocmai acea masă pedagogică a cărei suprafaţă inofensivă de comunicare competitivă e transformată în spaţiu de idiotizare. Instalarea Tinerei pe masă, în locul derutatei şi derutantei Slujnice, simbolizează triumful tuturor formelor de vid, exaltate de către mode şi ideologii, asupra omului încă nealterat de ele şi de obsesiile puterii avidă de dominarea şi de formarea paralelă a individului.

Solitudinea înfăţişată de Astalos în Apoteoza Vidului îşi are preţul şi motivaţiile ei. Confirmarea în clubul închis al beneficiarilor şi admiterea candidatului în rândurile solitarilor comportă un ritual inextricabil, compus dintr'o serie de teste precise, a cărei ordine şi orientare doar puterea şi reprezentanţii ei le cunosc.

Primul test: supusă unui sever interogatoriu asupra vieţii ei particulare de către instrumentul puterii, Slujnica, Tânăra candidată revine asupra declaraţiilor făcute ori de câte ori cenzorul pare nemulţumit de răspuns.

Al doilea test: anihilată de interogaţiile mute ale puterii, Tânăra debitează o serie de inepţii fără şir pentru a umple golul creat şi a intra astfel în graţiile terorizantului ei interlocutor.

Al treilea test: trecând prin furcile caudine ale primelor verificări, Tânăra face dovadă de oportunism, împrumutând până şi langajul puterii (un sclav bun fiind acela ce împărtăşeşte concepţia despre lume a stăpânului).

Al patrulea test: aşteptând ca puterea să-şi dea verdictul, Tânăra candidată face probă de supunere şi pacienţă, încercând prin toate mijloacele să nu contravină exigenţelor regulilor jocului.

Dar dacă aceasta e funcţia artei în cultura contemporană a vidului, nu aceeaşi este şi viziunea creatorului Astalos. Autorul Apoteozei Vidului demască 'vicisitudinile puterii ce secretă inchiziţie şi, discerând energia pozitivă a impulsului creator, devine el însuşi inchizitorul acelei voinţe de izolare conectată la aparatul pseudo-eliberator al exacerbatei extensii tehnologice. Pentru a articula adevărată poezie, ce face din artă instrument critic, proiect, analiză şi program, creatorul pune în mişcare mecanica deriziunii - arta ca instrument al puterii nefiind decât poesis-ul degradat al unei tehne ce dă naştere problemei şi în acelaşi timp iluziei unei soluţii prin intensificarea ei exponenţială. Judecând după primirea pe care publicul american i-a rezervat-o Apoteozei Vidului, putem conclude că arta lui Astalos şi-a împlinit strălucitor funcţia - o funcţie ce ni se pare a fi de prima importanţă. □

PERSPECTIVE ŞI CONFRUNTĂRI

ROMÂNI, UNGURI ŞI SAŞI DE-A LUNGUL ISTORIEI TRANSILVANIEI

Până la întregirea din 1918

——— Dr. Adolf ARMBRUSTER ———

Rădăcinile problemei Transilvaniei coboară până în veacul cuceririi acestei provincii de către urmaşii maghiari ai lui Arpad şi ai descendenţilor acestora. Orice cucerire teritorială condiţionează o polarizare etnico-naţională, învingători - invinşi. Acest adevăr se verifică şi în cazul Transilvaniei, chiar dacă până la evidenţierea lui vor trece câteva veacuri. Maghiarilor nu le-a fost uşor să se împământenească în Ardeal. Dovadă stau înseşi sursele istorice maghiare. Rezistenţa cea mai înverşunată - dacă nu chiar singura, - le-a venit din partea acelor blachi ai locului, care (oricare ar fi intenţiile şi cunoştinţele exegeţilor), nu pot să fie decât Românii din Ardeal. Discreţia izvoarelor în privinţa raportului cotidian politic şi social dintre Maghiarii învingători şi aceşti Români învinşi în cele din urmă, este desigur regretabilă, dar ea devine într'un fel grăitoare, în sensul că ea ne revelează faptul istoric că acest raport nu devenise încă o problemă istorică. Subrezenia poziţiei învingătorilor maghiari în Transilvania presupune existenţa, încă dela începuturile cuceririi, a numeroase concesii făcute - desigur sub constrângerea împrejurărilor - Românilor localnici. Presupunerea nu este confirmată de izvoare, ea este o pură deducţie logică impusă de evoluţia ulterioară. Mai sus amintita şubrezenie se verifică la mijlocul veacului al XII-lea, când coroana Sf. Stefan se vede obligată să-şi întărească poziţia în Ardeal prin chemarea şi aşezarea unor colonişti străini pe meleagurile mărginaşe ale Transilvaniei cu scopul declarat "ad retinendam coronam" (spre păstrarea coroanei!). Aceşti colonişti modeşti se compun la origine dintr'un amalgam etnic cum numai acel ev putea produce, ev al amplelor deplasări de disperaţi căutând un trai mai bun îndeosebi în Răsăritul şi Sud-Estul european. Aşezarea lor în Sudul şi Estul Transilvaniei s'a făcut prin ademeniri urmate de generoase privilegii acordate de regalitatea arpadiană. Aşa se face că din deştăraţi lipsiţi de drepturi în locurile lor natale, aceşti colonişti de o condiţie socială inferioară şi lipsiţi de orice chiag etnico-naţional, se văd puşi într'o situaţie socială şi politică net superioară celei de unde au plecat; ca o urmare firească şi imediată, aceşti colonişti eterogeni se constituie destul de repede într'o comunitate săsească, cu un teritoriu privilegiat, cu instituţii politice şi sociale ce vor dura de acum acolo veacuri întregi. Hărnicia şi tenacitatea saşilor, modestia şi intransigenţa lor vor deveni arme de autoapărare etnică, satele şi oraşele lor, consubstanţiale şi astăzi peisajul ardelenesc, dovezi tangibile, justificante şi perene. Ei au înţeles acest "ad retinendam coronam", nu prin violenţa armelor ci prin hărnicia braţelor, fie ca agricultori aplicaţi fie ca meşteşugari iscusiţi, fie ca neguţători dibaci; această bază socială şi economică nu va întârzia să producă oameni politici şi culturali corespunzători, Saşii devenind curând un factor de civilizaţie şi cultură pentru întreaga Transilvanie şi chiar şi dincolo de frontierele ei.

Aşezarea acestor colonişti pe meleagurile ardelene şi devenirea lor neîntârziată în Saşi transilvani, completează şi încheie alcătuirea tradiţională a etniilor Transilvaniei medievale. Sursele istorice nu întârzie să înregistreze acest fenomen. In lumina izvoarelor, această alcătuire etnică ni se prezintă în chip surprinzător cu totul altfel decât suntem obişnuiţi să o bănuim noi contemporanii, legatari ai câtorva prejudecăţi dobândite în anii de formare intelectuală. Surpriza ne întoarce gândul, pe de o parte, la amintita şubrezenie a stăpânirii maghiare în Transilvania, în primele veacuri dela cucerire, şi pe de alta, la concesiile făcute, obligată de împrejurări, de către regalitatea maghiară în favoarea comunităţilor etnice din Ardeal. In veacul al XIII-lea, Românii ardeleni apar pe lângă Saşi, Unguri şi Secui, ca având aceleaşi drepturi şi obligaţii, aceste comunităţi etnice socio-politice şi militare fiind desemnate fie ca "universitas", fie ca "natio". Ele se prezintă în afara frontierelor ţării ca formaţii militare închegate, iar înăuntru, ca participante la hotărîri ce vizează interesele atât ale unei comunităţi în parte, cât şi cele ale ţării întregi. Denumirile de "universitas", sau "natio" şi întrunirile reprezentanţilor lor la invitaţia regelui sau a voievodului în vederea luării de decizii valabile pentru Transilvania, trebue considerate ca fiind elemente fundamentale ale viitoarei alcătuiri instituţionale din Ardeal. Această alcătuire se înfăptuieşte definitiv în veacurile următoare printr'o eliminare treptată a Românilor din viaţa politică a Transilvaniei, prin degradarea lor într'o comunitate lipsită de drepturi politice care sunt rezervate la fel de treptat, exclusiv naţiunilor de stări tradiţionale nobilimea (maghiară), Saşii şi Secuii. Explicaţia acestei degradări a Românilor dintr'o stare (naţiune medievală la fel de privilegiată ca Ungurii sau Saşii) într'o comunitate lipsită de privilegii este una destul de complexă şi de aceea controversată. (Vom încerca s'o explicăm cât mai concis, conştienţi fiind că aceasta va fi în detrimentul puterii de convingere).

La originea acestei schimbări stă venirea dinastiei angevine pe tronul Sf. Stefan la începutul veacului al XIV-lea, - Carol Robert de Anjou, 1308-1380, - după stingerea dinastiei cuceritoare a lui Arpad. Noua dinastie străină, impusă de fapt de către papalitatea catolică, vine în regatul Ungariei cu o concepţie de guvernare cu totul nouă, în care teoretic şi la început îşi aflau un loc cu totul modest privilegiile şi autonomiile acordate cândva de regii arpadieni comunităţilor etnice din Transilvania. De aceea, acestea nu au întârziat să se opună noilor stăpâni. Ungurii şi Saşii din Transilvania s'au revoltat, rebeliunile lor izolate una faţă de cealaltă fiind sângeros reprimate, în schimb privilegiile lor tacit recunoscute! Românii nu s'au opus cu armele, ei au ales calea descălecărilor, dând naştere astfel la cele două state româneşti de dincolo de Carpaţi. Această scurgere de substanţă socială şi politică a românismului medieval transilvan trebue aşezată la originea degradării situaţiei Românilor din Transilvania. Pe deasupra, Românii erau singura comunitate etnică necatolică, şi acest fapt a fost suficient pentru angevinii catolici şi ascultători papalităţii, ca ei să nu mai acorde acestor schismatici un statut privilegiat similar Ungurilor şi Saşilor. Dacă confesiunea ortodoxă a contribuit la degradarea socială şi politică a Românilor ardeleni, ea a fost totuşi acel suport spiritual care a garantat veacuri de-a rândul păstrarea identităţii naţionale. Afirmaţia se verifică - prin efectul contrariu - în privinţa acelor boieri români rămaşi în Ardeal şi care s'au maghiarizat prin alianţe matrimoniale şi treceri la catolicism; fără excepţie, aceşti boieri şi-au pierdut identitatea naţională românească cel mai târziu în următoarea generaţie! O organizare superioară a bisericii ortodoxe din Ardeal cu un cler superior corespunzător ar fi putut deveni o stavilă posibilă în politica de oprimare naţională şi politică a Românilor transilvani. Se ştie că viaţa religioasă a ortodoxiei româneşti din Ardeal era susţinută în aceste veacuri de către preoţi modeşti care nu s'au risipit în discuţii cristologice şi dogmatice cu catolicismul sau cu confraţii ortodocşi de aiurea, ci şi-au îndeplinit mereu misiunea de păstori ai sufletelor, cu modestie, resemnare şi tenacitate, salvând astfel ortodoxia ardeleană şi implicit românismul din Transilvania. Acesta ar fi fost poate în stare să-şi impună şi să-şi apere poziţiile dobândite în ultimul veac de stăpânire arpadiană dacă ar fi dispus (precum Ungurii (comitatele), Saşii (pământul crăiesc şi Secuii (scaunele) de o organizaţie teritorială privilegiată. Dar, spre deosebire de aceste neamuri, Românii trăiau dispersaţi pe întinsul întregii Transilvanii, ţările Făgăraşului, Haţegului sau Maramureşului tinzând spre autonomii teritoriale asemănătoare cu acelea ale Ungurilor, Saşilor, sau Secuilor. Numai că plecarea boierilor dincolo de Carpaţi şi maghiarizarea unora dintre cei rămaşi au oprit această evoluţie.

Alcătuirea constituţională a Ardealului din veacul angevinilor va fi confirmată de vestita Unio trium nationum din 1473; încă în acest al XV-lea secol, cele trei naţiuni privilegiate îşi vor completa şi întări poziţia atât în interiorul lor (cum ar fi bunăoară cazul cu constituirea Universităţii săseşti pe vremea lui Matia Corvin) cât şi în afara lor în raport cu celelalte stări ale naţiunilor. In acest context se plasează şi câteva măsuri constituţionale, cum ar fi Tripartitum Verboczianum (1514) sau Approbatae Constitutiones (1653) şi Compillatae Constitutiones (1669) care nu sunt concepute explicit împotriva Românilor; numai efectul lor vizează îndeosebi pe Români din pricina poziţiei lor inferioare faţă de cele trei naţiuni privilegiate.

Alcătuirea constituţională a Transilvaniei încremeneşte pentru câteva veacuri. Românii şi ortodoxia lor sunt excluşi din această alcătuire. Potenţialul lor politic latent este stimulat ocazional de către campanii româneşti de dincolo de Carpaţi, în deosebi pe vremea lui Mihai Viteazul. Nemeşii (Ungurii), Secuii şi Saşii se întrunesc anual în diete, prilejuri de certuri şi conflicte penibile şi epuizante, declanşate îndeosebi de nemeşii nemulţumiţi de poziţia lor egalitară cu starea a III-a a Saşilor şi Secuilor; în ochii lor, Saşii înstăriţi trebuiau să suporte mai susţinut cheltuielile ţării şi traiul nobiliar al nemeşilor, cu impozite sporite, iar privilegiile ţăranilor secui li se păreau a fi un afront adus situaţiei nobiliare maghiare. Saşii nu s'au revoltat violent faţă de această atitudine a nemeşilor; nu le era şi nu le este în fire să adopte astfel de atitudini violente; în schimb, se cunosc câteva rebeliuni crâncene ale Secuilor împotriva nemeşilor, prilejuri binevenite pentru Moldova de a-şi manifesta interesul în Transilvania!

O înviorare a încremenirii constituţionale a Transilvaniei o aduce luarea în stăpânire a acestei provincii de către imperialii Habsburgi la finele veacului al XVIII-lea. Noii stăpânitori şi-au dat repede seama de structura instituţională a noii cuceriri ca şi de enormele dificultăţi pentru a o supune propriilor interese. Cu scopul slăbirii acestei constituiri prin spargerea tiparelor ei multiseculare, imperialii au căutat să impună pe Românii ardeleni ca a patra naţiune privilegiată prin atragerea lor la catolicism; aceasta este explicaţia originară a Unirii cu Roma. Se ştie că mecanismul constituţional bazat pe cele trei naţiuni privilegiate şi pe cele patru confesiuni "recepte" a fost mai puternic decât intenţiile habsburgice; oricum ar fi, imperialii au reactivat, desigur involuntar, conştiinţa naţională a Românilor îndeosebi prin înzestrarea lor cu un cler superior capabil să devină purtătorul redeşteptării naţionale, politice şi sociale a românismului din Transilvania.

Stăpânirea habsburgică în Ardeal inaugurează şi o serie de fenomene istorice strâns legate de expunerea noastră. Luarea în posesiune a Transilvaniei de către Habsburgi înseamnă de fapt instalarea unei stăpâniri trainice de către o putere aparent şi presupus identică din punct de vedere naţional cu una din naţiunile privilegiate din Ardeal. Se înţelege aşadar entuziasmul Saşilor faţă de noii stăpâni "germani", dela care în chip îndreptăţit se aşteptau la un tratament mai favorabil în comparaţie îndeosebi cu nemeşii năpăstuitori şi apăsători. Drepturile Habsburgilor pe pământul crăiesc îi trezesc destul de repede pe Saşii braşoveni la realitate (catolicizările forţate, regimul sângeros instalat la Braşov), pe când sibienii continuă să creadă într'o iluzorie solidaritate germană austro-săsească împotriva nobilimii maghiare din Transilvania. Saşii s'au convins lent şi dureros că "germanismul" imperial şi cel dorit sunt despărţite de o întreagă lume. Habsburgii nu s'au lăsat de fel impresionaţi de entuziasmul cu care i-au întâmpinat Saşii şi de avansurile făcute de aceştia bazate pe comunitatea de neam; Saşii erau pentru ei nişte cantităţi **neglijabile din punct de vedere politic**, social şi naţional; în plus ei mai erau şi luterani, motiv deja suficient ca să displacă profund oricărui imperial. Cu timpul, aceste fronturi contradictorii se mai atenuează, Habsburgii dându-şi seama de potenţialul economic al Saşilor şi de utilitatea lor în confruntarea cu nobilimea maghiară atât de recalcitrantă şi de puţin dispusă să asculte ordinele imperiale. Pe de altă parte, şi Saşii înşişi şi-au mai redus din dezideratele iniţiale, trezite de presupusa solidaritate de neam cu noii stăpâni, mai ales când şi-au dat seama că Habsburgii nu se descurcă cu pretenţiile nemeşilor, justificate exclusiv prin vechimea şi nobleţa lor arpadiană. Există fără îndoială o atitudine favorizantă a Habsburgilor faţă de Saşi, mai ales îndată ce unii exponenţi ai acestora s'au lepădat de luteranismul lor atât de detestabil habsburgilor, îmbrăţişând catolicismul noilor stăpâni. In general însă realitatea aceasta se situează mult sub aşteptările Saşilor, poate şi din pricina faptului că în Imperiul habsburgic la acest nivel conştiinţa naţională germană era ca şi inexistentă, că acest imperiu nu se împăca de fel cu alcătuirea politică a Transilvaniei. Dar şi pentrucă reprezentanţii săi în Transilvania proveneau de regulă dintr'un mediu negerman.

Cosmopolitismul şi caracterul multinaţional al Imperiului habsburgic i-au fost fatale. In veacul luptelor pentru constituirea statelor naţionale, acest imperiu a amânat dezastrul prin acordul dela 1867. Dualismul austro-maghiar continuă în privinţa Ardealului, mai sus amintita serie. Noul Statut al Transilvaniei aduce după sine mai întâi desfiinţarea constituţiei în care încremenise ţara de veacuri întregi şi pe care nici reformismul lui Iosif al II-lea şi nici revoluţia dela 1848 nu putuseră s'o dărâme. Noii stăpâni ai Ardealului stau acum la Budapesta şi sunt confraţii etnici ai Ungurilor din Transilvania. In plus acest "acum" este identic cu epoca naţionalismului european. Se ştie ce au însemnat toate acestea pentru neamurile nemaghiare din Transilvania. Experienţa dezamăgitoare a bieţilor Saşi cu presupuşii confraţi naţionali imperiali o repetă acum Ungurii transilvani cu realii confraţi naţionali dela Budapesta. Maghiarii transilvani obtuzi faţă de înaltul joc diplomatic şi faţă de unele rezerve impuse Budapestei de alianţe cu Viena şi Berlin, nu au vrut să înţeleagă unele limite ale acestei politici de maghiarizare, unele concesii făcute Saşilor şi chiar Românilor ardeleni. □

In prima parte a expunerii noastre, Transilvania (Ardeal) se identifică numai cu zona geografică dinăuntrul încercuirii montane carpatice. Abia în partea a doua a articolului nostru Transilvania (Ardeal) înseamnă şi Banatul, Crişana şi Maramureşul. Motivele acestei schimbări de sensuri ar putea forma subiectul unei eventuale discuţii viitoare axate în jurul problemei terminologie socio-politice, geografice şi etnice, discuţie care s'ar putea extinde şi asupra unor alte denumiri cu rezonanţe româneşti, cum ar fi Moldova, Basarabia, Bucovina, Muntenia, Oltenia, Tara Românească şi, de ce nu, România.

HYPERION

Centrul de promovare a cărții românești

RĂMAS BUN LUI NICOLAE PETRA

MERS

Privim înlăuntru vremilor
ce stau strânse în noi
și le desfășurăm din ceață.

Lumina se apropie galbenă
și se lasă apăsată de albastrul anilor
ca să se strecoare prin frunze
în verdele pădurilor.

Cei ce înțeleg viața din priceputul veșniciei
ce nu aleargă către strângeri grăbite
de avuții
de pământuri
de fală.

Stau sprijiniți în marginea serii liniștite
de bradul ieșit îndrăzneț din pădure
în mijlocul pășunii
din ieri, privind în mâine.

Intr'o pace care pierde sensul și culoarea
mergerii
și ține numai răsuflul din adâncuri spre înălțimi
a mării.

POSIBIL

Incerc să te prind în mreajă
Din depărtări se ridică plasa
Ca un nor fugând peste cer

Un pește se oprește ca să priceapă
Apele, adânci, cuprind văzduhul
Si vestea către tine te aduce aici

Un moment te-ai oprit privind înapoi
Zâmbetul ce pare a rupt vremea
Un pas către mine e aproape posibil

Si încet închid ochii ca să nu te duci
Vărsarea de vânturi prinde atâți fluturi
Uitați în parfumul serii de flori

Acum când ne-am țesut la un loc
Infinitul nu mai poate să scape
Ci doar să privească fericirea noastră

Scrisoare către Maria Isabel

Vom scrie în altă parte ceea ce a însemnat PREZENTA lui Nicolae Petra pentru noi și pentru toți cei ce l-au cunoscut: un murmur bun, un fel de rugăciune pe care o exprima fără preget chiar atunci când spunea, blajin, lucruri aparent indiferente, chiar atunci când tăcea, ascultându-te cu zâmbetul lui deopotrivă împăcat și trist, niciodată amar sau resemnat, zâmbetul unui îndrăgostit și de Cer și de Pământ în stare să găsească oricărei tristeți izul cel dulce. Ii vor înțelege prezența și cei ce nu l-au cunoscut, descoperindu-i o fidelă imagine în câte a lăsat scris.

Necrezând nici în moarte nici în timp, de ce am vorbi despre absența lui Nicolae? Cei ce ne părăsesc trec numai pragul către un alt fel de a fi.

Dar cât de limitate sunt omeneștile capacități de reprezentare a supraviețuirii și cât de grele ne sunt chiar trecătoarele despărțiri.

De asta plângem alături de tine și de zeci și zeci de prieteni pentru care Nicolae a fost fratele cel mare, cel mai bun și cel mai înțelept, pentru toți cei ce nemaiputându-i vorbi, se simt mai singuri și mai puțin iubiți.

L.M. ARCADE

CREDINȚA

Nu știu
Dacă trebue să mă rog
Ori să cad în genunchi să dau laudă Tie

Rugămintea e semn de cădere'n luptă
Si Tu nu vreai să vezi
Cum cad luptătorii

Ci mai ales
Intinzi mâna spre cei ce
Pot duce bătălia'nainte chiar cu pieptul zdrobit

Căci nu e cale care să nu ducă la biruință
Pe cel ce nu ostenește
Si merge'nainte'n credință

MÂINE

Te'ntrebi și cați răspuns în soare
Ca visul ce se pierde'n zori în rouă
Daca'r putea opri tot ce e încă mâine
Ar trece toate-aici în praful ce nu doare

Coceni căzuți din carele'ncărcate
Trecutul e o umbră uitată în neștiri
Iar mâine-o vorbă albă ce naște din lumină
Ce-aduce tot ce nu aștepți și doare

Făgăduieli pierdute, rămase-acolo'n urmă
Ca norul ce topește încet o noapte neagră
Iar înainte drumul se ține greu și aspru
Pierdut în zare, suișul greu de vite

E soarele ce naște cel ce aduce dorul
Lumina ce orbește e cea ce vine'n față
Trecutul e o umbră uitată în neștire
Nu-i greu ce-a fost ci ziua ce naște'n dimineață.

ANII

Când aruncăm un vis spre cerurile'nalte
Anii se'ntorc și cad mai grei pe noi

Când risipim prin câmpuri atâtea așteptări
Anii se pierd și praful lor ne doare

Când stăm uitați la margine de drum
Anii se duc mai triști ca altădată

Când râdem și întindem lumini în depărtări
Anii se schimbă'n zile, în clipe și'n nimic

Când plângem și închidem durerile în noi
Anii se prind în glod făr'de mișcare

Când rămânem tăcuți și plini de remușcări
Anii se'ntind în zare, cuprind în ei vecia

Când căutăm să prindem un înțeles din totul
Anii se-ascund în vorbe și vorbele sunt goale

FRICA

(fragment din Predici în Pustiu)

--------------singura teamă justificată e cea de cel Atotputernic, dar nu pentrucă e necunoscut, teribil și neînțeles, ci pentrucă știm puterea și bunătatea lui nesfârșită și ne e frică, nu de el ci de noi, de neputința noastră de a ne putea apropia de acea bunătate și putere ce naște din el, din lipsa de frică de toate cele pământești când te cuprinde această frică de El;
frica naște, știi prea bine, din neputință, mai ales, neputința de a împlini ceea ce cauți, din visuri și iluzii mai mari decât propriile tale putințe, care inevitabil te arată slab, mic și fricos de puterile prea mari față de neputințele tale,
frica naște din căutarea nehotărîtă și din neputința de a împlini ceva, din visurile ce trec peste tine ca umbrele nopții și te înspăimântă gândul că ai îndrăznit să te, împotrivești cu ele, din lipsa de dragoste adevărată pentru cei din jur și a lor pentru tine,
cum dispare teama când simți sprijin de dragoste alături de tine și când dragostea se sprijină și ea în iubirea ta pentru acela, aceea;
nu dispare numai teama de ziua de azi, de singurătatea și pustiul din tine, dar dispare și teama ce-ți dă zgomotul motorului de avion, vizita unui domn să numere banii din casa societății sau de câinele din colț;
frica se înfățișează astfel ca un rezultat al aceluiași motiv, al lipsurilor ce împiedică pe om să fie om; lipsa de dragoste simplă și dreaptă în inima lui;
am trăit atât timp în teama de păcat, de greșeală, am crezut atât de des în nevoia imperioasă de a cădea în genunchi în fața Lui și a oamenilor cerând iertare pentru cele făcute, ca și când ceva se poate împlini fără de voia Lui, fără de puterea lui nemărginită;
cererea de iertare, pocăirea, e una dintre urmările dezastruoase ale fricii; și iată cum apare mereu frica ca izvor al tuturor relelor ce cad asupra omului; toate nenorocirile, toate suferințele spuse și nespuse suportate ades din pricina aceleiași frici de a te scutura de tot ce apasă, din teamă că ceea ce e dincolo poate fi mai greu, când totul nu era decât frică, este în fapt frice,singurul și cel mai îngrozitor păcat pe care-l poate face omul. Nu minciuna, nu furtul, nu, nici una din cele cuprinse în liste scrise strâmb de oameni și mai strâmbi, ca fiind păcate, ci această frică de cei din jur, frică de propriile tale slăbiciuni, dar prea des frica de propria ta faptă bună, sunt păcate, căci pune la îndoială mersul mare și splendid al vieții așa cum a fost așezată de cel Atotputernic, ori care ar fi numele Lui în inima ta și care există chiar dacă nu vreai să-l știi, și mai ales atunci când nu vreai să-l știi, mai adevărat decât cel ce se oprește la semnul chipului cioplit și vorbei învățate pe dinafară;
sunt zile și luni de când frica se ridică din mine ca aburii dimineții în soare și asta când am început să văd că tăriile mele erau slăbiciuni și slăbiciunile mele, tării, când am văzut că faptul meu e totdeauna drept și fără chip de greșeală când nu e împlinit din teamă, când am pus în mine mai întâi de toate dragoste ca măsură a faptelor mele și am întâlnit aceeași măsură de dragoste pentru mine;
poate mai mult decât orice aceasta; umilirea mea înfața unei dragoste nemărginite ce m'a îmbrăcat ca îmbrățișarea mamei, pruncul, ca cerul unei amiezi de primăvară nașterea veșnică a câmpului;
dragostea este singura cale ce nu întâlnește frica, dragoste înseamnă dăruire, dăruirea este uitare de sine și frica e cel dintâi lucru pe care-l uită unul când intră în această viață simplă, dreaptă, frumoasă și fără de sfârșit a dragostei. □

ÎN AȘTEPTAREA NUMĂRULUI 4 AL BULETINULUI NOSTRU, CITITORII SUNT RUGAȚI SĂ NE INDICE PRIN COMENZI, TITLUL CĂRTILOR DORITE.

HYPERION
4 R, DU GEN.H.BERTIER
92.200 NEUILLY S/ SEINE
FRANCE

(1) Doresc să primesc buletinul asociației D-voastră în vederea achiziției:
☐ ocazionale periodice ☐
a cărților românești care m'ar interesa.
(2) Prefer lucrările:
☐ literare istorice ☐ științifice ☐
(3) Texte românești inedite putând interesa pe editori
☐ îmi sunt cunoscute nu-mi sunt cunoscute ☐
NUMELE.. SEMNATURA:
ADRESA..

ACESTE DOUĂ PAGINI, OFERITE GENEROS DE "CUVÂNTUL ROMÂNESC", APAR SUB ÎNGRIJIREA ȘI RESPONSABILITATEA ASOCIAȚIEI "HYPERION"

EVANGHELIA EXILULUI (Noembrie 1985)

CHEZĂŞIA PĂCII INTERIOARE

—Sergiu GROSSU—

Creştinul devine, sub pavăza protectoare a credinţei şi prin prefacerea înfăptuită de Duhul Sfânt, o personalitate armonică, în care furtunile afective de altădată au încetat, iar seismele cerebrale nimicitoare şi perturbante au fost definitiv înlăturate. In locul frământărilor şi a dispersiei psihice, în locul spaimelor obsesive şi a convulsiunilor lăuntrice, vedem cum apare şi se stabileşte o atmosferă morală de echilibru, de uşurare, de pace. Nu o relaxare provizorie, oscilantă, de suprafaţă. Nu o calmare autosugestionată. Ci pacea, "pacea lui Dumnezeu, care întrece orice pricepere", pacea vestită de Evanghelia păcii, prin Isus Hristos, pacea pe care, de aproape două milenii, orice suflet dornic de pace o poate afla, cu prisosinţă, în jertfa de pe cruce. Acea pace despre care "Apostolul" ultimei duminici a lunii spune: "Pacea lui Hristos, la care aţi fost chemaţi ca să alcătuiţi un singur trup, să stăpânească în inimile voastre..." (Coloseni, 3.15).

Intreaga făptură, până nu de mult chinuită şi divizată, este copleşită de un avânt şi supraomenesc astâmpăr. Nu ne mai torturează păcatul. Nu ne mai nelinişteşc îngrijorările. Nu ne mai clatină, aneninţătoare, realitatea implacabilă a morţii. Pentrucă în inima noastră renăscută, în sfârşit, din cenuşa propriei sale micimi, locuieşte Isus. Domnul păcii, certitudinea şi echilibrul vieţii.

"Dumnezeu ne-a chemat să trăim în pace", scrie Ap. Pavel Bisericii din Corint, spre a elucida una din tainele spiritualităţii creştine. "Trăiţi în pace, şi Dumnezeul dragostei şi al păcii va fi cu voi", insistă tot el, şi cuvintele sale de foc ar trebui să ne dea de gândit, în special nouă, Românilor din diasporă, atât de ruşinos dezbinaţi şi învrăjbiţi pe toate meridianele pământului. Căci numai trăind "în pace" în noi înşine, drept consecinţă a împăcării cu Dumnezeu în Hristos, vom realiza dezideratul evanghelic "să trăiţi în pace unii cu alţii", înţelegând deplin că "roada neprihănirii este semănată în pace pentru cei ce fac pace" (Iacov, 3.18). Si vom ajunge să nu ne îndoim de universalitatea păcii, când până şi "fiarele pământului vor fi în pace cu tine", când "lupul şi mielul vor paşte împreună," conform făgăduinţei divine.

Evanghelia ne învaţă că povara grea a păcatului dezechilibrează sufletul omenesc. Intr'o inimă, în care stăpâneşte fărădelegea, nu poate sălăşlui pacea. "Cei răi n'au pace", citim în cartea proorocului Isaia. "Cei răi sunt ca marea înfuriată, care nu se poate linişti, şi ale cărei ape aruncă afară noroi şi mâl." Fără nici o excepţie, oamenii "vânduţi" păcatului aleargă spre rău şi au gânduri nelegiuite, din care cauză nu cunosc "calea păcii", ci exclusiv cărările sucite ale nelegiuirii. De aceea concluzia Scripturii este categorică: "Orice umblă pe ele nu cunoaşte pacea."

Nu prin cocoloşirea rădăcinilor generatoare de otravă şi pelin, nu ascultând de poruncile inimii vom pune, în aceeaşi inimă răvăşită de păcat, temelia durabilă a păcii. Se ştie, doar, că faptele săvârşite de omul firesc nu permit întronarea păcii. Mai bine zis, pacea lui Hristos - singura pace valabilă, reală, convingătoare - nu va domina niciodată în omul hărţuit de patimi şi fărădelegi, aceşti eterni duşmani ai armoniei şi seninătăţii. Sufletul, îmbâcsit de miasme şi terfelit de aluviuni detestabile, zămisleşte, invariabil, fapte care sunt opuse păcii, precum: vrăjbile, certurile, zavistiile, mâniile, neînţelegerile, dezbinările, pizmele, uciderile, beţiile, conform listei din epistola către Galateni.

Am avut ocazia, mai ales în perioada crâncenelor prigoniri religioase din ţară când la orice oră de zi sau de noapte te aşteptai să auzi bătându-ţi la uşă organele securităţii, da, am avut ocazia să văd pe foarte mulţi creştini plângându-se, cu mâhnire, că nu cunosc, că nu au pacea lui Hristos, că n'au simţit nicicând stăpânirea acestei păci desăvârşite în inima lor. Este şi normal să fie aşa. In inima creştinului neconvertit - fiindcă numai un astfel de creştin intră în discuţia de faţă - îşi păstrează, încă, tronul despotic, păcatul, acea zdrobitoare şi nemiloasă lege a păcatului şi a morţii, care, după învăţătura paulinică, "se luptă împotriva legii primite de mintea mea şi mă ţine rob legii păcatului care este în mădularele mele."

Originea frământării lăuntrice se află în impuritatea gândirii. Gândurile, datorită nebulozităţii lor, sunt cele dintâi care se frământă şi transmit zvârcolirile minţii sufletului omenesc, pereclitându-i pacea sau zădărnicind înfiriparea ei. La frământarea gândurilor se alătură - dacă intervine abaterea dela harul lui Dumnezeu - lăstarii din adâncuri ai vreunei "rădăcini de amărăciune," ştiut fiind că amărăciunea caută "să vă aducă turburare şi mulţi să fie întinaţi de ea" (Evrei, 12.15). Este suficientă apariţia tulburării, a neliniştii, stimulată, pe deasupra, de atitudinea pasivă a sufletului (când, în loc să izgonim neliniştea, o acceptăm, considerând-o inerentă fiinţei umane), ca tulburarea să se transforme în teamă, teama în spaimă, şi spaima în groază.

Vrăjmaşul cel mai de temut al păcii sufletului este moartea. Totuşi, numai pe omul înstrăinat de Dumnezeu, neîncrezător în viaţa vecinică şi în nemurirea sufletului, "îl apucă spaimele morţii", despre care vorbeşte Iov. Cel neprihănit "intră în pace în groapa lui", fiindcă el crede că are viaţă vecinică şi "nu vine la judecată, ci a trecut din moarte la viaţă" (Ioan, 5.24). Crede, şi pacea lui interioară sporeşte prin credinţa că Isus Hristos este "învierea şi viaţa" tuturor muritorilor.

Sfântul Pavel, oridecâteori se referă la pacea sufletului, nu scrie doar cuvântul "pace", ci "pacea lui Dumnezeu" sau "pacea lui Hristos." Pentru a întipări, odată pentru totdeauna, în mintea credincioşilor, că fără de Hristos, cu alte cuvinte în afara Divinităţii, nu există pace. Incă din sfânta noapte a Naşterii, mulţimea de oşti îngereşti anunţa lumii turmentată de ură şi conflicte războinice, îngereşti unei ere de "pace pe pământ", posibilă, însă, numai "între oamenii plăcuţi Lui." Intâi în oameni, şi apoi între oameni. Intâi "peste tine", şi apoi "în ţară". Ca domnie. Ca supremaţie a păcii în sufletele celor "trudiţi şi împovăraţi", chemaţi de Domnul la pace, prin despovărarea sufletelor, şi prin vindecarea lor.

"Pacea lui Hristos...să stăpânească în inimile voastre" - iată treapta ultimă a păcii desăvârşite, preconizată de Ap. Pavel. Cum se poate face saltul dela intermitenţa şi parţialitatea păcii, la permanenţa şi integralitatea sa, adică la stăpânirea păcii lui Hristos? Răspunsul îl aflăm în epistola către Romani: "Să urmărim lucrurile care duc la pacea şi zidirea noastră." Altfel spus, să punem în practică îndemnurile şi poruncile divine. Să colaborăm, în circumstanţele tragice ale vieţii noastre de pribegi, cu Dumnezeu, să lucrăm, în activitatea noastră socială, culturală, ştiinţifică, literară sau politică, la instaurarea unui climat românesc de pură autenticitate creştină, silindu-ne - cu toată inima, cu tot sufletul, cu toată puterea şi cu tot cugetul - să fim găsiţi înaintea Celui Prea Inalt, după formula duhovnicească a Sf. Petru, "fără prihană, fără vină şi înpace"

Dacă Isus locuieşte în noi şi noi rămânem în El, ca mlădiţa în viţă, dacă am ajuns la acest stadiu avansat de spiritualitate şi trăire mistică, atunci nici norii negri din afară, nici vânturile şi valurile lăuntrice nu se vor năpusti să ne stingă lumina nădejdii în eliberarea de mâine a patriei noastre subjugate. Nimeni şi nimic nu va putea să ne răscolească fiinţa, înspăimântând-o sau prăbuşind-o în văgăunile disperării. Aşa cum ne promite Cuvântul: "Poporul Meu va locui în locuinţa păcii, în case fără grijă şi în adăposturi liniştite." □

Apostolul "naivităţii"

—Pr. George D. GAGE—

Zilele trecute mi-a fost dat să citesc un articol în "Chicago Tribune", Septembrie 18, apărut sub titlul "Libertate religioasă în România: Graham". Surprinderea nu mi-a fost prea mare când am văzut că e din nou vorba de "eminenţa roşie", tovarăşul-evanghelist Billy Graham.

A mai dat odată cu bâţul în baltă, după vizita în Rusia, când a afirmat că acolo e curată libertate religioasă şi nu sunt evidenţe ale vreunei persecuţii îndreptate împotriva practicanţilor religioşi.

Acum, colac peste pupăză, a venit rândul României!

In articol se menţionează între altele: "La Viena, Billy Graham a declarat presei că grupurile religioase din România Comunistă se roagă în libertate... şi că el a fost impresionat cât de minunat lucrează cele 14 culte din România". In continuare Billy Graham arată că "apreciază condiţiile oferite de statul român tuturor sectelor, care au o liniştită viaţă religioasă."

Probabil domnul Graham a uitat sau probabil nici nu ştie de cazurile preoţilor dizidenţi expluzaţi din România totalitară, de caterisirile aplicate celor ce nu acceptaseră "condiţiile minunate" oferite de statul ateu, sau de cazul Părintelui Calciu-Dumitreasa (în schimbul'eliberării' Sfinţiei Sale şi a familiei, România a primit prelungirea Clauzei Naţiunii celei mai favorizate), sau de alte cazuri ale multor predicatori neo-protestanţi.

Domnul Graham a fost impresionat că a putut prezenta "show-rile" sale în faţa a circa 30 mii de Români, adunaţi, fără doar şi poate, de partid în acelaşi mod cum sunt adunaţi oamenii muncii când şeful statului face vreo vizită prin ţară. Pentru acest favor cât şi în schimbul altor "cadouri" domnul Billy înţelege să se vândă comuniştilor; prin atitudinea sa naivă şi copilărească dovedeşte a trage mai mult spre mintea celor dela grădiniţă, care mai cred în povestea cu "nevinovăţia Scufiţei Roşii dela Răsărit".

L-aş invita pe domnul Graham să ceară azil politic în România şi să trăiască acolo ca simplu cetăţean, pe deasupra şi predicator evanghelic. După scurt timp nu ar mai predica asemenea absurdităţi şi realităţi ireale.

Când o lume întreagă urmăreşte cu indignare vremurile neronice din ţară când zeci de biserici multiseculare şi clădiri istorice sunt făcute una cu pământul, când sute de cetăţeni din Bucureşti au preferat să se sinucidă decât să-şi vadă casele dărâmate sub şenilele buldozerelor, în cea mai democratică ţară de pe glob un om declamă sus şi tare că în România e libertate religioasă şi religia cât şi cultele sunt protejate de către statul ateu. E de-a dreptul ridicol! Poate atunci când comunismul va fi la Casa Albă, unii Americani se vor trezi, dar, atunci va fi prea târziu.

Cu acest prilej, adresez un apel tuturor Românilor, indiferent de religie, să trimită scrisori de protest acestui apostol al "naivităţii" care nu ştie pe ce lume trăieşte.

Trebue determinat să dezmintă în presă această mare minciuna crasă pe care a aşternut-o în conştiinţa Americanului care nu prea ştie multe despre comunism. Constituim un exil dispersat pe credinţe religioase, orientări politice cât şi personale, dar avem datoria să nu fim indiferenţi la ceea ce se afirmă public în legătură cu poporul român.

Adevărul e că în România de astăzi nu există libertate religioasă, preoţii adevăraţi sunt persecutaţi, cei ce posedă funcţii mari sunt împiedicaţi dela practicarea cultului religios (de orice fel) sub ameninţarea cu pierderea serviciului.

Activitatea pastorală a preoţilor este extrem de limitată, iar Biserica este expusă la atacuri de pe poziţii ateiste din partea statului marxist-leninist. Patriarhul, episcopii şi preoţii colaborează cu statul ateu la distrugerea credinţei ortodoxe cât şi la demolarea tradiţiilor religioase şi spirituale ale poporului român.

Ziua Judecăţii însă nu va ierta pe nici unul. Va fi vai şi amar de mişeii în sutană!

ÎN MEMORIAM!

ION. C. VARDALA

Departe de ţară, dar cu dorul ei în suflet şi cu credinţa în lupta pentru dezrobirea ei în minte, Ion C. Vardala a plecat discret dintre noi, aşa cum a trăit o viaţă întreagă.

Născut la 15 Mai 1907 la Bucureşti, a urmat Liceul "MATEI BASARAB", după care a studiat Arhitectura şi apoi Dreptul, în care se licenţiază. In 1936 intră în Serviciul Diplomatic Român, lucrând mai întâi la Direcţia Politică, după care este acreditat la reprezentanţele diplomatice dela Londra, Budapesta şi Helsinki. Refugiat în Franţa după înrobirea ţării, acţionează în organizaţia CAROMAN pentru ajutorarea refugiaţilor români. Stabilit din 1956 în U.S.A., este Secretar General al COMITETULUI NATIONAL ROMAN din New York până în 1975 şi editor al ziarului "ROMANIA" al acestui comitet.

A fost de asemenea Preşedinte la ROMANIAN WELFARE INC., Vice-Preşedinte al Comitetului "ADEVARUL DESPRE ROMANIA", Vice-Preşedinte al Fundaţiei IULIU MANIU din New York şi membru al Comitetului Coordonator al UNIUNII ROMANILOR LIBERI.

Rămăşiţele pământeşti au fost transportate în Finlanda, unde trăieşte fiul său şi unde se va retrage şi soţia sa, cărora ziarul nostru le exprimă condoleanţe.

Dumnezeu să-l odihnească în pace cu drepţii.

C. D.

COMUNISMUL ŞI BISERICA

O scrisoare secretă a lui Lenin privind distrugerea Bisericii Ortodoxe Ruse

—— Preot Gheorghe URSACHE ——

Intr'o scrisoare confidenţială adresată membrilor Biroului Politic al Partidului Comunist Bolşevic datată din 10 Februarie 1922, V.I. Lenin a expus în amănunt procedura pe care a imaginat-o pentru distrugerea definitivă a Bisericii Ortodoxe Ruse. Acest document exploziv, omis sistematic de cenzura sovietică din toate ediţiile operelor marelui clasic al marxism-leninismului, inclusiv din ultima ediţie "Opere Complete" în 55 de volume, aduce o probă de necontestat, dacă ar mai fi nevoie, de voinţa comuniştilor de a elimina din rădăcini orice urmă de viaţă religioasă. Publicată în presa de samizdat din ţara comunismului victorios mai întâi, apoi în presa clandestină din Polonia prin anii 70, această scrisoare a reuşit să ajungă în Occident în anul 1978. Autenticitatea acestui document este asigurată de un scurt comentariu ce se găseşte în subsol, paginile 666-667 din volumul 45 al "Operelor Complete ale lui Lenin", Moscova 1964: "Martie 19. Intr'o scrisoare pe care a adresat-o membrilor Biroului Politic al C.K.R.K.P., Lenin scrie că este absolut indispensabil de a distruge în mod definitiv resistenţa clerului, aplicând ad literam decretul V.C.Y.K. din 22 Februarie, asupra confiscării averilor Bisericii, "pentru a ne procura mijloacele de care avem nevoie în lupta împotriva foamei". Codul Arhivelor este formulat astfel: C.P.A.Y.M.L.F.2, depozit, secţiunea 22954.

Tovarăşului Molotov

pentru membrii Biroului Politic

(Cu ştamplia Secret)

Cu rugămintea de a nu se face copie sub nici un pretext, dar ca fiecare membru al Biroului Politic (inclusiv tovarăşul Kalinin) să noteze observaţiile personale chiar pe acest document.

După cele ce s'au petrecut la Suia şi dezbaterile referitor la aceasta din Biroul Politic, consider că este indispensabil de a lua imediat o serie de măsuri severe, în legătură cu planul de ansamblu al luptei începută în această direcţie. Mă tem că nu voi putea asista la şedinta Biroului Politic din 20 Martie. Iată dece expun în scris punctul meu de vedere.

Evenimentele petrecute la Suia trebue să fie puse în legătură cu informaţia pe care ROSTA (Agenţia telegrafică din Rusia) a transmis-o recent ziarelor, cu titlu confidenţial, în legătură cu faptul că la Petr. (Sf. Petersburg), reacţionari fanatici încearcă să boicoteze decretul care ordonă confiscarea averilor Bisericii. Punând aceasta în legătură cu ceea ce spun ziarele asupra atitudinii pe care o are clerul referitor la decretul privind confiscarea bogăţiilor Bisericii, de asemenea cu ceea ce ştim despre apelul ilegal lansat de patriarhul Tiron, ne obligă să constatăm în mod evident că clerul ultrareacţionar, urmând ordinele şefului său, este pe punctul de a îndeplini un plan minuţios elaborat pentru a ne arunca, chiar acum, în bătălia decisivă.

Sare în ochi faptul că, în timpul întrunirilor clandestine ale celui mai influent grup de preoţi reacţionari, acest plan a fost pregătit şi aprobat cu o precizie desăvârşită. Incidentele care au loc la Suia nu sunt decât o aplicare, într'un sector stabilit, a acestui plan global.

După câte înţeleg, inamicul este pe punctul de a comite o eroare de o gravitate extremă, încercând să ne arunce într'o bătălie decisivă în momentul în care situaţia sa este absolut disperată şi în mod particular defavorabilă. Din contră, acest moment prezintă pentru noi o serie de imense avantaje, dacă nu chiar o ocazie unică, cu 99 de şanse din 100, de a distruge inamicul odată pentru totdeauna, şi de a ne cruţa poziţiile cucerite în trecut, de o importanţă capitală, pentru mulţi ani.

Deci acum, şi numai acum, în timp ce s'a instalat foametea de s'a ajuns în anumite regiuni a se mânca chiar carne de om şi drumurile sunt acoperite de sute, dacă nu de mii de cadavre, este momentul în care putem, deci trebue să confiscăm bunurile Bisericii, arătând pentru aceasta o energie inflexibilă şi nemiloasă. Să nu ezităm a distruge orice rezistenţă care s'ar ridica în calea noastră! Este acum şi numai acum când imensa majoritate a maselor ţărăneşti va trece de partea noastră. Oricum, ele nu vor fi în stare de a ajuta acest pumn de clerici retrograzi şi de burghezi reacţionari care pot şi vor să declanşeze o rezistenţă sălbatică împotriva aplicării amintitului decret sovietic.

Iată dece trebue să confiscăm bogăţiile Bisericii fără întârziere şi cu hotărîre implacabilă. Aceasta ne va asigura un fond de mai multe sute de milioane de ruble-aur. Să ne gândim la imensele averi ale anumitor mânăstiri şi lavre! Fără aceste fonduri nici nu ne-am putea gândi să iniţiem ceva pe plan guvernamental în domeniul economic. Fără aceste fonduri nu vom fi în măsură să asigurăm poziţiile noastre la Genova. Trebue deci cu orice preţ să ne însuşim aceste câteva sute de milioane de ruble-aur (poate chiar miliarde). Ori, această operaţie nu poate fi încununată de succes decât acum. Totul conlucrează pentru a ne convinge că nu va fi niciodată posibil acest lucru mai târziu. Numai foametea şi disperarea maselor de ţărani vor favoriza operaţia menţionată, neutralizând orice rezistenţă şi demonstrând într'o manieră de necontestat că în caz de luptă pentru a împiedica confiscarea bogăţiilor Bisericii, noi vom fi cei care vom triumfa.

Un scriitor, specialist în probleme politice, a declarat pe bună dreptate că măsurile de teroare, dictate din raţiuni de stat, trebue să fie aplicate fără milă, dar într'un interval de timp cât mai scurt cu putinţă, căci masele populare nu vor putea suporta mult timp un regim de cruzime. Aceasta are pentru noi, pe plan naţional, o foarte mare importanţă, căci nu este exclus, ca după Genova, anumite măsuri în mod deosebit crude (de o cruzime deosebită) faţă de clerul reacţionar să nu fie exploatate împotriva noastră şi să ne expună la serioase dificultăţi. In momentul de faţă, triumful nostru asupra clerului retrograd este pe deplin asigurat. Mai mult, lupta pe care o poartă contra noastră emigranţii ruşi, mai ales socialiştii revoluţionari şi partizanii lui Miliukov, va fi mai mult sau mai puţin neutralizată dacă, chiar în momentul acesta, în timpul marei foamete noi vom nimici fără milă, odată pentru totdeauna, clerul reacţionar.

Iată pentru ce declar în mod clar că este momentul potrivit pentru a angaja o bătălie fără milă şi decisivă contra clerului reacţionar şi de a-l distruge cu atâta cruzime încât să ţină minte pentru mulţi ani.

Iată cum îmi închipui realizarea acestui plan:

Numai tovarăşul Kalinin trebue să'şi asume responsabilitatea tuturor hotărîrilor, oricare ar fi ele. Niciodată şi în nici un caz, tovarăşul Troţki nu trebue să apară, nici în presă, nici în faţa publicului.

Telegrama expediată de Biroul Politic privind hotărîrea provizorie de confiscare nu trebue să fie dezminţită. Ea ne aduce un serviciu, căci ea ar putea face ca inamicul să creadă că ezităm, sau că a reuşit să ne înfricoşeze (nici o îndoială că inamicul va afla repede de această telegramă secretă, mai ales că este secretă).

A se trimite la Suia un număr cât mai mare cu putinţă de clerici locali (nu mai puţin de câteva zeci), de burghezi şi de persoane de vază, sub acuzaţia de participare directă sau indirectă la campania de rezistenţă brutală la decretul Comitetului central privind confiscarea bogăţiilor Bisericii. După ce se va executa această misiune, delegatul trebue să vină la Moscova pentru a face un raport oral în timpul unei adunări a Biroului politic, în sesiune plenară, sau în faţa a doi membri ai Biroului politic însărcinaţi pentru acest lucru.

Ca urmare a acestui raport, Biroul politic va da ordine precise instanţelor judiciare, totdeauna oral, pentruca procesul deschis contra insurgenţilor din Suia să fie dus cât mai repede şi să se încheie cu executarea sumară a unui cât mai mare cu putinţă număr de notabili (oameni de vază) reacţionari, deci, pentru acest lucru foarte periculoşi, de acolo, şi dacă este cu putinţă, a altor orăşeni, bineînţeles şi din Moscova.

Cât priveşte pe patriarhul Tihon, în ceea ce mă priveşte, ar fi mai bine să nu-l alarmăm pentru monent, chiar dacă el este şeful incontestabil al acestei insurecţii de asupritori. Trebue date referitor la dânsul, directive secrete, pentruca toate contactele pe care le are să fie minuţios supraveghiate şi demascate, exact la ora la care au avut loc. A se notifia lui Djerjinski şi lui Unşlicht să facă referitor la aceasta un raport la fiecare 8 zile pe care să-l adreseze Biroului politic.

La Congresul Partidului, să se organizeze o dezbatere secretă privind această afacere cu toţi, sau aproape toţi delegaţii, ca şi cu principalii membri ai G.P.U., ai N.K.U. (Comisariatul popular de justiţie) şi ai tribunalului revoluţionar. In cursul acestei dezbateri, să se pună Congresul în situaţia de a lua o decizie secretă privind confiscarea comorilor mânăstirilor, lavrelor şi bisericilor, cu o cât mai mare stricteţe, în cel mai scurt timp. Cu cât vom reuşi să împuşcăm mai mulţi preoţi şi burghezi reacţionari folosindu-ne de această ocazie, cu atât va fi mai bine. Acum este momentul care ne trebue pentru a da o lecţie bună acestor oameni, pentruca ei să nu îndrăznească nici să-şi imagineze măcar cea mai mică rezistenţă pe timp de mai multe decenii.

Pentru a controla executarea rapidă şi succesul acestor instrucţiuni, trebue constituită în timpul Congresului, adică în timpul dezbaterilor secrete, o comisie specială cu participarea indispensabilă a lui Troţki şi Kalinin. Interzicere absolută de publicare pe seama acestui subiect a celui mai mic comunicat oficial. Trebue ca măsurile ordonate prin comisia amintită să nu fie aplicate în numele său, ci la nivelul competenţelor proprii (specifice) sovietelor, în cadrul Partidului. A se desemna oamenii în mod particular capabili şi competenţi pentru realizarea acestor instrucţiuni în cele mai bogate lavre, mânăstiri şi sanctuare.

10.2.1922. Rog pe tovarăşul Molotov de a face să treacă această circulară la toţi membri Biroului Politic încă din seara aceasta (fără a se face copii) cerându-le să o returneze Secretarului îndată după lectura ei, împreună cu scurte remarci din partea fiecărui membru al Biroului politic, fie pentru a-şi da acordul, fie pentru a semnala, dacă este cazul, rezervele lor.

Lenin

Intr'o scrisoare viitoare voi explica pe larg cadrul social-politic al începutului distrugerii Bisericii de către comuniştii ruşi, precum şi punctele mai obscure sau mai greu de înţeles pentru noi, conţinute în această scrisoare. □

NU UITAŢI "APELUL PENTRU TRANSILVANIA"

Se apropie 1 Decembrie, ziua când comunităţile româneşti din exil aniversează alipirea Transilvaniei la Patria Mamă, hotărîre luată în această zi în 1918 la Alba Iulia de către Marea Adunare Naţională a Românilor de pe cuprinsul fostei împărăţii austro-ungare. Este un prilej binevenit pentru noi de a încorona cu succes acţiunea întreprinsă prin Apelul lansat de către cele două episcopii libere din Statele Unite în frunte cu Prea Sfinţitul Nathaniel şi Prea Sfinţitul Puşcaş, de către Uniune şi Ligă, de Cuvântul Românesc şi de editura de Studii Româneşti. Pentru acest scop, am inclus din nou în corpul acestui ziar cărţi poştale însoţite de explicaţiile respective.

Multiplicaţi-le şi cu ocazia aniversării de 1 Decembrie, rugaţi lumea să le semneze. Apoi prin grija comitetelor aranjatoare aceste cărţi poştale să fie trimise membrilor Congresului American. Anul acesta, aniversarea să aibă loc sub semnul protestului nostru pe lângă Congresul American împotriva încercării unor membri ai lui de a pune din nou în discuţie soarta Transilvaniei.

Traian GOLEA

••

Dare de seamă:

Până în prezent editura Studii Româneşti a expediat următoarele cantităţi de cărţi poştale:

Prin Cuvântul Românesc	
Iulie	- 20.000
Noembrie	- 16.000
Episcopiei (la Vatra)	- 20.000
Episcopia Română Unită	- 8.000
Trimis la cerere:	
Revista Libertatea, New York	- 8.000
Cornel Popa, Detroit	- 20.000
St. G.Theodoru	- 4.400
John Simicin, Chicago	- 5.600
Floarea Gheorghe, Washington	- 4.800
Ovidiu Negreanu, Chicago	- 2.000
Năstase Parlea, Montreal	- 1.100
Grigore Scorochirjă, Florida	- 700
Moise Cretzu, Hollywood, Fla.	- 700
Virgil Necula, New York	- 500
Preot N. Moldovanu, Pen.	- 500
Jean Dinu, Texas	- 500
Victor Corbut, Cleveland	- 500
Ilie Smultea, California	- 500
George Gănescu, Virginia	- 500
Const. Colimitra, Bridgeport Ct.	- 600
Constantin Zisu, New York	- 800
Ion Vasile Petre, Miami, Fla.	- 400
Coralia Man, California	- 300
familia Stanton, Miami, Fla.	- 300
Ion Mioc, Muras, Louisiana	- 300
Paius Pria, Caracas, Venezuela	- 200
Dan Ladigo, Calgary, Canada	- 200
Const. Mozic, Hollywood, Fla.	- 200
Dan Octavian, Hollywood, Fla.	- 200
Fam.Apostolache, Kitchener, Can.	- 200
Doru Octavian, Houston, Texas	- 200
Pr.D.Emil Popa, Freiburg, Germ.	- 200
Victor Frunză, Danemarca	- 200
Pr.Romulus Radu, Hollywood, Fl.	- 200
Fam. Dragomir, Canada	- 200

Traian Gerogescu, California	- 100
Andrei Pandrea, Paris	- 100
Ovidiu Stănescu, Caracas, Venezuela	- 100
Preot Traian Petrescu, Miramar, Fl.	- 100
Fam. Petre Robu, Miami Beach, Fla.	- 125
Radu Popescu, San Diego, California	- 100
Anton Ciuntu, Ontario, Canada	- 100
Valeriu Minzicu, Bridgeport, CT.	- 100
Coman Theodor, Kaiserslautern, Germ.	- 100
Traian Popescu, Madrid	- 100
Mihai Ciuperciuc, Chicago	- 100
Ilie Olteanu, Detroit	- 100
Vasile Andreica, Portland, Oregon	- 100
George Baciu, Garrett Park, Maryland	- 100
Lelutiu Gheorghe, Cleveland	- 100
James Crăciun, Cleveland	- 100
Titus Pârvulescu, Suffern, New York	- 100
Ion Moldovan, Lt. Louis, Missouri	- 100
Preot Emil Nedescu, Hollywood, Fla.	- 100
Adriana Florescu, Hollywood, Fla.	- 100
Rucsandra Bota, Miramar, Fla.	- 100
Tamas Tudorica, Hollywood, Fla.	- 100
Fam. Mihăilescu, Hollywood, Fla.	- 100
Fam. Moisescu, Hollywood, Fla.	- 100
Victoria Iliescu, Hollywood, Fla.	- 100
Fam. Radu Constantinidi, Miami.Fla.	- 100
Corneliu L. Stan, Vancouver, Can.	- 100
Doina Lauretti, Hollywood, Fla.	- 100
Nicolae Chirani, Miami, Fla.	- 100
Steve Postelnic, Hollywood, Fla.	- 100
John Vasile, Hollywood, Fla.	- 100
Livia Beru, Hollywood, Fla.	- 100
Fam.Ion Meteanu, Hollywood, Fla.	- 100
Fam. Nick Horea, Miami, Fla.	- 100
Traian Cosma, Rexdale, Ont.	- 100
Total distribuite	122.525

FARA ARMÂNEASCĂ

PRIMUL CONGRES DE LIMBĂ ȘI CULTURĂ AROMÂNĂ

— Zahu PANĂ —

Intre 2-3 Septembrie crt., a avut loc la Mannheim "Primul Congres de limbă și cultură aromână", desfășurat sub auspiciile Universității din Mannheim, condusă de Rectorul Prof. Dr. Gerd Roellecke, organizat de Seminarul de romanistică de sub conducerea Prof. Dr. Rupprecht Rohr. In Comitetul de organizare, a activat pentru partea aromână, Dr. Vasile Barba din Freiburg.

Serioși în tot ce organizează, cu spirit de răspundere, gazdele germane au căutat să ofere un climat de nivel academic, desfășurării lucrărilor Congresului, punând la dispoziție spațioasele săli ale prestigioasei Universități, asigurând masa de prânz pentru toți participanții și ajutând material, pe invitații din țările de răsărit, care nu puteau să-și procure valuta necesară pentru a participa la Congres.

Municipalitatea Mannheimului a oferit un cocktail în sala festivă a istoricului castel, unde își are sediul Universitatea, participanții fiind primiți de Dl. Manfred David, Primarul Orașului, care a vorbit despre trecutul Aromânilor, despre savanții germani care i-au cunoscut și au scris despre Aromâni și de mândria Mannheimului de a fi prima gazdă a întâlnirii celor care îi studiază și a celor care luptă pentru păstrarea spiritualității aromâne.

Deși programul acestui Congres a fost comunicat cu mult înainte, acest program nu a putut fi respectat nici pe departe, întrucât participanților anunțați din România nu le-a fost aprobată ieșirea din țară de către autoritățile române, iar alții care s'au anunțat cu lucrări, mai târziu, nu au fost incluși în program.

O situație clară a participanților și lucrărilor prezentate, o vom cunoaște numai după publicarea anunțată a unei broșuri, în legătură cu desfășurarea acestui Congres. A ieșit în evidență însă structura eterogenă a participanților, nivelul diferit șl abordării temelor și pregnant, ravagiile culturale în comunitatea aromână, dela abandonarea ei totală, după cel de al doilea război mondial, în politica de genocid cultural a statelor din Balcani.

Temelor afectiv-subiective și hiperbolicnaționale, le-au venit prin contrast analizele reci, cu alarmante diagnosticări, ale tinerilor savanți germani: Dr. Johannes Kramer din Siegen și Wolfgang Dahmen din Bamberg, care de ani de zile îi studiază pe Aromâni la fața locului, le-au învățat limba și obiceiurile.

Pe aceeași linie de seriozitate în studiu, Cicerone Poghirc, a prezentat lucrarea "Substratul autohton în aromână" iar John G. Nandriș din Londra a cucerit auditoriul cu o expunere de diapozitive, cele mai multe luate de pe teren, "Probleme arheologice și culturale."

Deosebit de interesantă a fost prezentarea făcută de G. Padiotu din Aminciu "Romanitatea numelor de locuri din munții Pind", iar tânăra Doctor dela Sorbona, Mihaela Bacu, a vorbit documentat despre "Bilingvismul la Aromâni".

Intrucât nu vrem să nedreptățim pe nimeni, nu considerăm încheiată lista citărilor, rezumându-ne la dezbaterile mai interesante privind originea, limba și cultura Aromânilor.

Erster Kongreß über aromunische Kultur

Zu einem Fachkongreß über Sprache und Kultur der Aromunen, eines der ältesten Völker Süd-osteuropas mit einer dem Rumänischen

Așa cum am remarcat mai sus, abandonarea Aromânilor după cel de al doilea război mondial, a dus la totala ignorare a istoriei și culturii aromâne. Amenințați cu moartea de guverne rasist-extremiste, comuniste și necomuniste, Aromânilor le-a fost interzisă orice educație în limba părintească. De patruzeci de ani, ei nu au voie să învețe să scrie sau să citească, în limba lor.

Istorii falsificate le ignorează existența pe locurile unde odinioară au fost stăpâni, fără a le explica prezența lor pe meleagurile străbunilor. Ca pieile roșii din America, numărul lor descrește, prin înghițirea lor într'un sistem de asimilare forțată.

Acum, după 40 de ani, întâlnindu-se pentru prima dată Aromânii din Grecia cu cei din Iugoslavia, cu grupul din Europa Occidentală și câțiva reprezentanți din America, sudura afectivă, n'a fost urmată și de unitatea de exprimare, evoluția limbii în aceste patru decenii din urmă, suferind puternice influențe care au alterat lexicul, cum n'a fost alterat în răstimpul celor 400 de ani, sub dominația turcească.

Profund antilatine, țările din Balcani, au difuzat false origini, infiltrând în pregătirea tinerilor aromâni, ideea - în cazul cel mai fericit- a unui tracism antiroman și bineînțeles, antiromânesc.

In Grecia s'a colportat ridicola teorie a Grecilor vlahofoni, în sensul că Aromânii sunt cei mai puri Greci, deznaționalizați de Romani, prin însușirea limbii latine. Impotriva atâtor aberații, este necesară o vastă campanie de informare și exilului românesc îi incumbă această responsabilitate dacă mai vrea ca ramura sudică a românității din Balcani să mai dăinuiască.

Din păcate, cele mai multe publicații românești și în aromână, nu ajung la Aromânii din Balcani, victime ale unei cenzuri feroce. Poate acesta este elementul pozitiv al Congresului dela Mannheim, care a strâns la un loc o parte din Aromânii de pretutindeni.

Am primit la redacție o scrisoare semnată de "Un grup de Aromâni din țară" cu un conținut straniu. Un strigăt de alarmă nejustificat, atâta timp cât pe baricada patriotismului autohton și integral, mai sunt prezențe ale căror trecut este o garanție de naționalism și incoruptibilitate.

La Mannheim, ca și la orice Congres, s'au întâlnit poziții diferite și unele diametral opuse. Nu este un motiv de alarmă și pesimism. Acolo unde există buna credință, dialogul va fi pozitiv și rodnic. Păienjenișul - dacă există- țesut de alte gânduri, va fi rupt ca orice pânză de păianjen.

Armânamea avea nevoie de un început major și gestul Universității germane, trebue privit la dimensiunea lui reală.

Ce să spunem de sora România, înstrăinată de 40 de ani, care risipește fonduri, energii și oameni pentru toate fumurile în vânt dela Coreeni și Vietnamezi la Angolezi și Etiopieni și n'are un cuvânt de spus pentru Aromâni, cum nu are nici pentru basarabeni, bănățeni sau timoceni?

După arestarea fruntașilor aromâni din Mai 1948, după desființarea Societății de Cultură Macedo-Română, după deportatea Aromânilor în domiciliu obligatoriu, în 1950, administrația dela București, a comis un nou act antiaromânesc: interzicerea participării intelectualilor aromâni din România, la întâlnirea dela Mannheim. Am fi fost tentați să credem că această interdicție vizează numai pe Aromâni, dar ea este continuarea acțiunii antinaționale a regimului comunist.

Intre întâlnirile lui Ceaușescu din Basarabia cu Ivan Bodiul, fără a pronunța un cuvânt despre românitatea basarabenilor la ignorarea complectă a Românilor din Banatul iugoslav și interzicerea întâlnirii Aromânilor la Mannheim, același fir roșu: antiromânesc și

Ein altes Volk Südosteuropas

Das Romanische Seminar der Universität Mannheim veranstaltet unter der Leitung von Professor Rohr am 2. und 3. September einen Internationalen Kongreß für aromunische Sprache und Kultur.

antilatin, este împletit în rețeaua rusească, de către vechilii dela București.

Intre Aromânii din lumea liberă și unii din România, membri ai partidului comunist, ar fi fost desigur mari deosebiri de vederi, dar complexitatea problemei aromâne, la ora actuală cere aportul tuturor, pentru salvarea neamului amenințat cu dispariția.

Punctul crucial al întâlnirii dela Mannheim, era acordul participanților asupra unui alfabet unitar.

Inainte de anunțatea acestui congres, între cei care scriu în aromână s'au observat anumite deosebiri în scriere. Câteva sunete, existente în aromână, unele apărând și în alte limbi latine, erau grafic redate diferit de diverși scriitori. Inainte de Congres, au apărut o serie de propuneri, lipsite de orice temei și argumentare științifică. O vădită depărtare de matca noastră, cu o tendință de grecizare a alfabetului aromân.

Propunerile care s'au discutat la Congres nu au dus la un acord. Singurele lucrări de studiu lingvistic argumentate științific, au fost ale Prof. Apostol Caciuperi "Proiect ti ună gramatică armânească", prezentat de cercul de studii al Asoc. Armânamea din New York. Fără a fi avut vreo legătură între ei, autorii celor trei proiecte de mai sus, au ajuns la un consens comun. Prezentarea lor a făcut ca propunerea prezentată de inițiatorii Congresului, care înstrăina scrierea în aromână de rădăcina ei latină, să fie respinsă.

Socotim că în disputa asupra alfabetului, lingviștii daco-români împreună cu alți lingviști romaniști își pot aduce alături de scriitorii aromâni, o contribuție majoră, dat fiind faptul că la ora aceasta, Aromânii sunt lipsiți de un for științific de lingvistică, pentru a putea lua o hotărîre esențială. Problema aceasta rămâne deschisă și atât "Cuvântul Românesc" cât și pagina "Fara Armânească" socotește binevenită orice dezbatere științifică în stabilirea unui alfabet unitar armânesc.

La 3 Septembrie 1985, întâlnirea a luat sfârșit. Majestuoasa melodie "Părinteasca Dimândare" s'a înălțat în aula Universității din Mannheim, cântată pentru prima dată într'un lăcaș de cultură german.

A doua zi, Universitatea din Mannheim, a oferit participanților o excursie în cetatea universitară din Heidelberg. Măreața Universitate, unde fiecare piatră a fost martoră a înfloririi unei culturi și a unui nostalgic romantism, cu atrăgătoarele istorii de capă și spadă, a primit pe porțile ei și pe musafirii unei culturi străvechi și cu nimic mai prejos în eroismul ei de a dăinui.

"Noi nu am avut Heidelberguri
cu blonde iubiri diafane"...

pentrucă pe vremea aceea ne băteam cu Turcii și ne apăram credința.

Când romanticul Holderin se stingea, după ce realizase perfecțiunea formei și cultura frumuseții antice, Const. Belimace nu văzuse încă lumina zilei.

Mă întrebam privind acele locuri unde și zeul Marte și-a înfrânt furia -căci Heidelbergul a fost singurul centru german protejat de Generalul Eisenhower, care a interzis bombardarea orașului- unde ar fi ajuns cultura noastră dacă aici ar fi fost Moscopolea și ce s'ar fi ales de această cetate universitară, dacă Heidelbergul ar fi fost călcat de Ali Pașa din Tebelin...

Ne-am înapoiat la Mannheim, unde a venit ceasul despărțirii. In curtea castelului-universitate, Prof. Dr. Rupprecht Rohr, care a fost tot timpul cu noi, contagiat de afectivitatea latină a Aromânilor, își înfrâna decent emoția. "Auf wieder zehen, Herr Professor!"

Primul Congres de limbă și cultură aromână, desigur că nu a întrunit toate pretențiile unui congres științific. El a adunat însă la un loc Aromânii din țări diferite, care până acum nu s'au cunoscut. Această întâlnire a fost un puternic stimulent pentru cei care cred și luptă pentru păstrarea spiritualității aromâne și aici constă după părerea noastră, marea lui realizare. □

Bătrâni la sfat, cu nedespărțitul lor "cârlig" — Colecția Prof. Vasile TEGA

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

1986
29 AUGUST-3 SEPTEMBRIE
CONVENŢIA UNIUNII ŞI LIGII
LA MONTREAL-CANADA

Pentru prima dată Convenţia Uniunii şi Ligii va avea loc la Montreal, în anul 1986, începând cu ziua de Vineri 29 August şi până la 3 Septembrie 1986, la Casa Română, 8060 Christophe-Colomb, Montreal, Québec, Canada.

Vestea s'a răspândit ca fulgerul prin toate comunităţile româneşti din Statele Unite şi din Canada.

Evenimentul este unic, iar ceea ce oferă comunitatea românească locală şi oraşul Montreal, este la fel unic.

Românii din Montreal formează una dintre interesantele comunităţi româneşti din Statele Unite şi din Canada: prin conţinut, prin participare, prin puterea de jertfă, prin calitate, prin aspiraţii şi prin credinţa nezdruncinată în valorile eterne, cărora le dă aromă particulară, în pas cu vremea.

Românii din Montreal au o viziune optimistă şi precisă despre Biserică, despre Ţara şi despre Neamul Românesc, peste greutăţi şi încercări şi peste necuviinţe şi căderi. Ei mai au şi o viziune clară despre existenţa şi rolul grupului românesc în ţara de adopţie, ca păzitor al valorilor sacre: limbă, cultură, tradiţie, decenţă, omenie românească şi credinţă.

Oaspeţii ce vor veni la Convenţie vor avea ocazia să vadă o Biserică românească, "Buna Vestire", 8070 Christophe-Colomb. Biserica este una dintre cele mai frumoase din afara hotarelor României. Ea este o oază a sufletului creştinesc şi românesc, prin rugăciune lungă şi domoală, prin glasuri curate care o servesc, prin pietatea care stoarce lacrimi şi energii spirituale, prin chipul ei românesc şi prin dragostea jertfelnică ce s'a pus la temelia ei.

Se mai oferă vizitatorilor şi un centru comunitar (Centrul Cultural), spaţios şi domnesc, în care societăţile libere româneşti îşi dezvoltă activităţile lor multiple şi diverse, 8060 Christophe-Colomb, Montreal.

Pentru repausul de vară şi pentru activităţile din acest timp, Românii din Montreal au două câmpuri româneşti: Val David şi New Glasgow.

Oraşul Montreal este Parisul din continentul Nord America, prin limba franceză, prin stil de viaţă, prin gust la îmbrăcăminte, prin ospitalitate, prin privire blândă şi frumoasă, prin muzee şi case de artă şi prin frumuseţea şi numărul mare de biserici.

Pentru această Convenţie se va tipări o CARTE. Ea va ilustra viaţa românească cu preocupările, cu nostalgia, cu tradiţiile, cu realizările ctitoriceşti, cu necazurile şi cu zbuciumul ei. Nici un Român să nu lipsească din această CARTE. Se sugerează să-şi pună fotografia lui şi a familiei şi cu un mic istoric. Ea va arăta cum sunt Românii din acest continent în anul 1986. Această carte să nu lipsească din casa nimănui.

Anunţăm cu drag PRIMA CONVENTIE A UNIUNII SI LIGII LA MONTREAL, cu tulnice şi cu focuri aprinse pe culmi, în aşa fel ca toţi Românii să ia cunoştinţă, să vină şi să-şi dea întâlnire la Montreal.

Societatea gazdă a Convenţiei va fi Societatea Constantin Brâncoveanu din Montreal.

Preşedintele Convenţiei Uniunii şi Ligii la Montreal

Nicolae Pora

MINISTRUL MULTICULTURALISMULUI CANADIAN ÎN MIJLOCUL NOSTRU

In ziua de Luni, 21 Octombrie a.c., a avut loc o consfătuire de presă între Onorabilul OTTO JELINEK, Ministru de Stat al Multiculturalismului şi delegaţii ziarelor grupurilor etnice. Cu această ocazie, Ministrul de Stat s'a fotografiat cu reprezentanţii ziarului "Cuvântul Românesc".

Dela stânga la dreapta: George Bălaşu, Mihaela Moisin, Onorabilul Otto Jelinek, Lena Bălaşu, Florian Săndulescu, Daniel Ordean.

"ROMÂNII LIBERI" DIN PARIS AU SCRIS PREŞEDINTELUI FRANŢEI

Domnule Preşedinte,

Cu ocazia vizitei în Franţa a secretarului general al P.C.U.S., Dl. Mihail Gorbaciov, "Românii Liberi" doresc să vă reamintească faptul că provinciile româneşti Basarabia şi Bucovina de Nord au fost anexate de către Uniunea Sovietică la sfârşitul celui de-al doilea război mondial, în pofida drepturilor istorice şi a dreptului de autodeterminare a popoarelor. Această situaţie este cu atât mai mult injustă cu cât caracterul evident românesc al acestor două provincii şi apartenenţa lor la România, au fost recunoscute la nivel internaţional prin Tratatele dela Versailles, prin Tratatul de alianţă franco-român din 10 Iunie 1926, cât şi prin garanţiile unilaterale pe care Franţa le-a acordat României la 13 Aprilie 1939. Consecinţă a pactului germano-sovietic din 23 August 1939, Uniunea Sovietică a dat un ultimatum României la 26 Iunie 1940 în urma căruia aceste două provincii au fost anexate.

Este de datoria noastră să adăugăm că populaţiile româneşti ale acestor două provincii au fost supuse la două valuri de deportări masive imediat după război. De-atunci, cei care au rămas pe loc îndură o ameninţare permanentă de genocid cultural în scopul de a-i obliga la pierderea limbii şi culturii lor româneşti.

In faţa acestei situaţii atât de grave şi dureroase, ne permitem să vă rugăm, Domnule Preşedinte, să evocaţi faţă de Dl. Gorbaciov posibilitatea să acorde acestor populaţii o liberă alegere, în conformitate cu capitolul 8 al Actului Final dela Helsinki.

Vă rugăm să primiţi, Domnule Preşedinte, asigurarea înaltei noastre consideraţii.

CAMPANIA "CÂMPULUI ROMÂNESC"

Ing. Dan Manolescu, organizatorul "Campaniei Fondului de Construcţie"

DL. NICOLAE PORA - Preşedintele Comitetului pentru Construcţia Pavilionului dela Câmpul Românesc din Hamilton a numit pe D. Ing. DAN MANOLESCU ca organizator al Campaniei de adunare a fondului necesar.

Comitetul pentru Construcţia Pavilionului dela Câmpul Românesc din Hamilton este compus din: NICOLAE PORA, DAN MANOLESCU, ANGELA MANOLESCU, GEORGE BALASU, LENA BALASU, FLORIAN SANDULESCU, MIHAELA MOISIN, ILIE CROITORU, TUDOR MURGOCI, TUDOR BOMPA.

Donaţii primite în luna Octombrie 1985:

DAN MANOLESCU, Burlington - $1.000; ION MOS, Toronto - $500; ION CUCU, Cleveland - $100.

ŢINTA NOASTRĂ ESTE $75.000

FRAŢI ROMÂNI, NU UITAŢI:

Noi datorăm generaţiilor viitoare asigurarea continuităţii vigoarei identităţii culturale româneşti.

Noi, Românii, care am prezervat şi protejat independenţa noastră, să arătăm că mândria spiritului românesc nu poate fi învinsă, să ajutăm la perpetuarea ei.

Trimiteţi contribuţia Dumneavoastră pe adresa:
Asociaţia Culturală Română, Box 4217, Station D, Hamilton, Ontario, L8V 4L6, cu menţiunea "FONDUL DE CONSTRUCTII".

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

NULITATEA SALVATOARE

Vânătorul știe că fiara rănită este periculoasă.

Academicienii speriați că în ultimii ani oamenii de știință au fost izolați și persecutați, au hotărît, pentru a salva ce se mai poate salva, să încerce domesticirea fiarei rănite.

Au adăugat al patrulea picior la scaunul ''Indrumătorului'' și l-au așezat la masa nemuritorilor alături de Lenuța care-și măsoară intelectualitatea cu țolul, țapul și halba.

Furia prostatei pentru tot ce-i cultură și tradiție, sperăm c'a fost îmblânzită de delarațiile preș. Academiei, d. Radu Voinea:

''Tov. Niculae Ceaușescu....a făcut ca ultimele două decenii să se înscrie în istoria țării drept cea mai luminoasă și înfloritoare perioadă din multimilenara ei existență, pe care o numim cu mândrie ''Epoca Niculae Ceaușescu.''

D. Radu Voinea a dat mâna cu Ceaușescu ca să treacă puntea.

Pentru prestigiul Academiei Române, asta ar fi singura explicație onorabilă.

"CÂMPUL" - SÂN DE INSPIRAȚIE

Cu 'n creion și foi nepătate, la umbra unui pom, cu privirile către crucea de pe capela din dealul ''Câmpului Românesc'' și fruntea alipită de inima muzelor, poetul Marin Mihalache a dat slovă românească vechiului imn american "Glory, Glory Alleluia"...

''Am văzut din zări albastre coborînd victorios In lumina Sa cerească, slava Domnului Hristos...''

Imnul a fost lansat în premieră și recordat de ansamblu ad-hoc al ''operei de Vară'' dela Câmp: d-nii Ion Duțu, Ghiță Bulumete, Doru Popescu și George Bălașu.

DEZINFORMARE CU VAGONUL!

Era pe vremea când Nemții jucau căzăceasca și Rușii cântau "Deutchland, Deutchland uber alles".

O misiune din Berlin, la invitația Moscovei, călătorea prin Basarabia. După ce s'au plimbat cu mașinile prin sate, au luat un tren ce venea dela Chișinău și se îndrepta către Odesa.

N'am fi înregistrat această întâmplare banală dacă basarabeanul Niculae Mărăndici, fost ajutor de judecător, n'ar fi povestit-o fiului său, Constantin, azi în Statele Unite:

''Am fost unul din pasagerii trenului ce era așteptat de cei dela misiunea germană,'' mărturisea judecătorul N.M.

Cu câțiva kilometri înainte de a ajunge în stație, trenul a fost oprit și am așteptat în câmp până ne-a ajuns un al doilea tren.

Am fost cu toții transferați în acest tren, continuându-ne călătoria.

Locurile ne-au fost luate de pasagerii din garnitura a două care era compusă din agenți comuniști deghizați în orășeni, țărani, câțiva soldați și unele femei cu copii în brațe.

Germanii --unii din ei vorbeau limba rusă, alții limba română--cu aprobarea ciolovecilor care-i însoțiseră până acum pas cu pas, au intrat în vorbă cu ''călătorii'' discutând liber și de toate...

Fără excepție, fiecare pasager i-a asigurat pe nemți cât de fericiți sunt ei, basarabenii, că au fost ''eliberați'' de Ruși.

TÂNĂR LA BĂTRÂNEȚE

Biserica ''Sf. Ion Botezătorul'' din Detroit a împlinit 70 de ani de existență; dar mai important decât bătrânețea parohiei sunt faptele realizate în cele 7 decenii. Din șiragul înfăptuirilor desprindem o mărgea:

Parohia a suportat și adus din Europa tineri care azi îmbogățesc grupul intelectualilor români din Statele Unite.

N'a fost și nu este cauză românească la care credincioșii, în frunte cu preotul, să nu răspundă, în cor, PREZENT!

CUVINTE ARHAICE

''Tribuna Balivernelor'', care apare sub falsul nume că ar fi Tribuna Românilor, face uz de cuvinte ieșite din uz: banană, portocală, ananas, etc., fructe pe care copiii din țară nu le-au văzut, nu le-au gustat și unii nici nu știu că există.

ZVON SAU ADEVĂR?

Când omului i se ascunde adevărul e normal ca zvonurile să fie înălțate la rang de adevăr.

Repetăm ce-am auzit dela cei întorși recent din țară:

Ceaușescu a vorbit la televiziune, cu voce energică, timp de trei ore.

A fost Ceaușescu înlocuit sau ''drogat''?

Ultimele fotografii îl arată cu mai mult păr decât avea acum 6 luni.

Si-a pus perucă ori e un ''Alter-Ego-NICULAE''?

Cine-i moștenitorul? Nicu sau Lenuța, aceasta-i întrebarea. Lenuța se ține ca scaiul de tovarășul Niculae, iar Nicu nu se separă de tovarășii lui ''Bone vivanti'' cărora le împarte funcții și speranțe.

Mas-media este neutră: îi supra laudă pe toți trei.

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

* Familie de medici (Dr. Butoi-Purcelean) din Năsăud (în prezent în R.F.G.) caută rudele din U.S.A. pe nume CANTOR, originare din Salva-Năsăud, emigrate în U.S.A. în 1928-29. Cei ce pot da orice informații în privința familiei Cantor, sunt rugați să scrie la adresa: Moise Butoi, Wagenseistrasse 35, 8500 Nurnberg 30, West Germany.

* Pop Maria (născută Tutuiean), domiciliată în Canada, 6324 Travois Crescent N.W. T2K-3S7, Tel.274-4532, Calgary, Alberta, caută pe colega CARCALEANU FIBI din Moldova Nouă str.1 Mai, plecată în Chicago, USA; de asemenea, Pop Gheorghe și Maria, dela adresa de mai sus, caută familia IONAS și MARIETA, căsătoriți în camp în Austria și plecați în Toronto.

Cei ce pot da relații despre aceștia, sunt rugați să scrie la adresa de mai sus.

* Marin Victor Florentin, actualmente în tabăra de refugiați din Istanbul, Sok Tekin 18 Acibadem Kadikoy, caută pe frații MARIAN SI LIVIU MIRONESCU, pe care îi roagă să-i scrie la adresa de mai sus.

* Venera Petrescu caută nepoții: familia SALVETIU, care au locuit în Ploiești, România și actualmente se află în America. Adresa: Otto Glockelstrasse 24, Traiskirchen, 2514, Austria.

* CRISTESCU COSTIN, absolvent al Facultății de Mașini și Utilaj de Construcții (Institutul de Construcții București), promoția 1971, caută contact cu colegii din Canada în vederea obținerii unei sponsorizări pentru emigrare. Actuala adresă: 4 Ch. des Baucels, 1018, Lausanne, Suisse.

* MIHAI DUMITRESCU din Giurgi care a lucrat la Intreprinderea de Energo-Montaj București, șantier M.I.A.-P.I.F., stabilit de curând cu familia la 1214 D. Avenue #2, Lawton 73501, Oklahoma, USA, dorește să ia legătură cu foști colegi de serviciu din România. Cine îl cunoaște este rugat să scrie la adresa de mai sus.

* Fam. Nicu Satalan, 13874 Rockcrest Drive, Moreno Valley, CA. 92388, USA, caută două doamne, foarte bune prietene de familie: Adela Michonsnisky și Jeny, care au locuit împreună în București, str. Sfinții Voievozi. Rugăm orice persoană care poate să dea relații în ce le privește pe cele două doamne, să lelefoneze cu taxă inversă la nr. (714) 653-5806, sau să scrie la adresa de mai sus.

* Budin Ion Nicolae (Bebe), tel. (212) 626-4420 (Toma sau Flory), își caută sora BUDIN MARIA, cu ultimul domiciliu cunoscut în statul North Carolina, USA. Fiica sorei căutate se numește BUDIN ADRIANA, cu ultimul domiciliu cunoscut în orașul Ottawa, Canada. Cei ce pot da relații despre ele, rugăm telefonați la numărul de mai sus.

CĂSĂTORII

* Român ardelean în vârstă de 32 de ani, intelectual, doresc corespondență în vederea căsătoriei, cu doamnă stabilită în USA. Răspunsurile, însoțite de fotografii rog a fi trimise pe adresa: Mihai Mandu, Maximilian Wetzgerstrasse 2, 8000 München 19. West Germany.

* Văduvă fără copii, doresc cunoștință pentru căsătorie. Cei interesați se pot adresa la numărul de telefon: (813) 842-2183, ori să trimită fotografie și scrisoare laadresa: S.G.M., 135 Cambridge Ave., N.P.R., Florida, 33552, U.S.A.

* Doamnă de 47 de ani, intelectuală (inginer) originară din România, cu domiciliul stabil în Suedia, înălțime 1,67m, aspect plăcut, singură, fără nici o obligație, antialcoolică, nefumătoare, educație serioasă, doresc să corespondez cu un domn, de aceleași condiții, în scopul realizării unor probleme de viitor. Aștept răspunsuri serioase, însoțite de fotografie, pe adresa: Petrescu Sabina, Grondalsvagen 164 / TR1 - 11746, Stockholm, Suedia. Tel. 08 185235.

* Pensionar, 78 de ani, sănătos, nefumătos, antialcoolic, calm, stabilit în Australia, doresc o tovarășe de viață, săracă, romăncă, creștină, 70-74 de ani, care să vină în Australia, unde este climă bună ca în California. Scrisori însoțite de fotografie, se vor trimite la adresa: Leon Fisher, 15 / 36 Bennett St. Bondi, 2026, N.S.W. Australia. Sau să telefoneze la 3890180, după ce cere la telefon orașul Sydney.

* Văduvă de origină română, născută în 1933, 1,63 m înălțime, siluetă plăcută, prezentabilă, ochi albaștri, blondă, fire deschisă, optimistă, gospodină bună iși fără nici o obligație, caută un om necomplicat, liniștit, asemănător, care să dorească, ca și mine să-și refacă viața. Scrisori pe adresa: Nely Grigoras, Lori str.2, 8000 Munchen 2, West Germany, sau telefon la: 089-129-6971.

* Doctor -medic sotmatolog, liber, 56 ani, 1,72m, 72 kg., blond șaten, sănătos, fără vicii, dorește căsătorie cu o cetățeancă americană sau canadiană, vârstă și calități compatibile, care să îl suporte și respectiv ajute în munca tehnică și științifică. Adresa: Dr. A.C., str. Otto Glockelstrasse 24, 2514 Traiskirchen, Wiena, Austria.

CRIZĂ DE ENERGIE? NU, CRIZĂ DE COMPETENŢĂ!

—Cornel DUMITRESCU—

Iarna care se apropie apare în faţa poporului român ca un spectru al mizeriei cotidiene. Teama că cele întâmplate iarna trecută se vor repeta sau chiar se vor amplifica, face ca starea de spirit a populaţiei să fie din ce în ce mai pesimistă. Incercând să aplaneze nemulţumirea generală care tinde să ajungă la limite, Ceauşescu a recurs ca şi în alte dăţi, la o măsură spectaculară, dar cu un efect pozitiv foarte puţin probabil.

La 17 Octombrie a.c. a convocat o şedinţă a Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al PCR, în care a hotărît declararea stării de urgenţă în sistemul energetic naţional. Totodată, s'a hotărît transferarea conducerii operative a unor unităţi cheie din domeniul producţiei şi distribuţiei energiei electrice din mâna tehnocraţilor civili în mâna militarilor neprofesionişti, dar executanţi mai disciplinaţi ai ordinelor emanate dela conducerea unipersonală a partidului.

Incercând să dea - după sistemul clasic comunist - vina în mod exclusiv pe alţii, Ceauşescu a hotărît demiterea lui Ion Avram, Primul Vice Prim Ministru care răspundea în cadrul guvernului de problemele de energie, a lui Nicolae Busui, Ministrul Energiei Electrice şi a lui Marin Stefanache, Ministrul Minelor şi Petrolului, acuzaţi că nu s'au preocupat în mod efectiv de rezolvarea dificultăţilor înregistrate în industria energetică românească, ceea ce a contribuit la nerealizarea planului de stat la producţia de energie electrică.

Ilie Verdeţ, fost Prim Ministru şi despre care se spune că este cumnat cu Ceauşescu, a fost numit Ministrul Minelor, iar Ion Licu, fost Ministru-Secretar de Stat la Ministerul Construcţiilor de Maşini, a fost numit Ministru al Energiei Electrice. Până la apariţia ziarului, nu se ştie încă cine îl va înlocui de Ion Avram.

In cele mai importante unităţi energetice, conducerea civilă va fi dublată de una militară, iar personalul civil va acţiona şi răspunde conform prevederilor militare. Militarizarea are ca scop, după părerea noastră:

1. Asigurarea executării întocmai a viitoarelor măsuri draconice de austeritate care se vor impune populaţiei în perioada următoare;

2. Sporirea producţiei de combustibili pentru termocentrale, ţiţei, cărbune şi gaze naturale, prin implicarea directă a armatei în procesul de extracţie, prelucrare şi transport.

3. Controlarea şi impunerea de către armată a unui ritm susţinut de muncă, în sectoarele legate de producţia şi distribuţia energiei, unde planurile de producţie rămân cronic neîndeplinite datorită apatiei şi posibil încetinirii voite a lucrului, generate de nemulţumirea muncitorilor.

Este de remarcat faptul că situaţia dezastruoasă, probabil unică în lume, la care a ajuns industria energetică românească se află într'o contradicţie flagrantă cu situaţia energetică mondială caracterizată în ultimul timp printr'o supraproducţie de ţiţei, reducerea preţului acestuia, ceea ce a condus aproape la dezintegrarea OPEC-ului.

Din cele de mai sus, rezultă că motivele crizei energetice din România se datoresc nu atât unor factori externi sau climaterici, cât proastei administraţii de către regimul comunist a resurselor energetice naţionale.

Recurgerea la instituirea stării de urgenţă şi militarizarea unui întreg sector economic, dovedesc falimentul total al politicii energetice a partidului, constituind încă o dovadă a degringoladei în care se află întreaga economie românească, datorită conducerii incompetente a lui Nicolae Ceauşescu.

In ceea ce priveşte zvonurile care au circulat în exil privind o eventuală lovitură de stat militară în România şi înlăturarea dela putere a clanului Ceauşescu... să nu luăm dorinţele drept realităţi.

Publicăm mai jos, în original Decretul din 28 Oct. 1985, cu privire la starea de necesitate în România, legat de sectorul energetic.

DECRET PREZIDENŢIAL

privind instituirea stării de necesitate şi a regimului militarizat în unităţile din Sistemul energetic naţional

Ţinînd seama de dificultăţile deosebite în asigurarea economiei naţionale cu energie electrică datorită secetei prelungite şi unor grave deficienţe în funcţionarea centralelor electrice pe cărbune, în scopul funcţionării normale a Sistemului energetic naţional,

În baza prevederilor Constituţiei Republicii Socialiste România,

Preşedintele Republicii Socialiste România **decretează:**

Art. 1 — Pe data prezentului decret, în mod excepţional, se instituie în unităţile din Sistemul energetic naţional starea de necesitate şi se aplică regimul de lucru militarizat.

Art. 2 — Ministerul Energiei Electrice răspunde de înfăptuirea în mod unitar a Programului de dezvoltare a Sistemului energetic naţional, de funcţionare a centralelor electrice la parametrii proiectaţi, realizarea producţiei de energie electrică planificată, de ridicarea nivelului tehnic al exploatării, prevenirea incidentelor şi avariilor, de creşterea siguranţei în funcţionarea instalaţiilor, îmbunătăţirea şi realizarea la termen a reparaţiilor, de respectarea cu stricteţe de către întregul personal a normelor de muncă şi disciplină, a regimului de lucru militarizat.

Art. 3 — Conducerile unităţilor producătoare şi furnizoare de energie electrică sînt obligate să ia toate măsurile pentru funcţionarea optimă şi în condiţii de deplină siguranţă a instalaţiilor, pentru realizarea sarcinilor de plan şi a programelor speciale privind organizarea exploatării, întreţinerii şi reparării instalaţiilor, prevenirea şi înlăturarea fără întîrziere a oricăror defecţiuni care ar putea pune în pericol integritatea şi funcţionarea normală a sistemului energetic, precum şi pentru respectarea orelor de program şi a normelor de muncă, desfăşurarea în bune condiţii a întregii activităţi.

Art. 4 — În conducerea marilor unităţi producătoare de energie electrică pe cărbune şi a centralelor prevăzute în anexa *) la prezentul decret se numeşte şi un comandant militar.

Comandantul militar participă cu drepturi depline la întreaga activitate a consiliului oamenilor muncii şi răspunde, împreună cu acesta, de realizarea programelor şi a măsurilor necesare pentru buna funcţionare a unităţii.

În subordinea comandantului militar se constituie un grup de cadre militare stabilit de Ministerul Apărării Naţionale.

Comandantul militar răspunde, împreună cu directorul unităţii, de respectarea strictă a normelor tehnice de exploatare şi întreţinere a instalaţiilor, a regulilor de ordine şi disciplină la locurile de muncă în scopul asigurării bunei funcţionări a utilajelor şi instalaţiilor şi pentru prevenirea oricăror întreruperi în alimentarea cu energie electrică.

Art. 5 — Întregul personal muncitor din unităţile Sistemului energetic naţional, indiferent de funcţia deţinută, este obligat să respecte cu stricteţe regimul de lucru militarizat, orele de program stabilite în unitate, dispoziţiile privitoare la predarea-primirea organizată a schimbului, să nu părăsească locul de muncă, să urmărească şi să aplice cu fermitate normele şi instrucţiunile referitoare la exploatarea şi întreţinerea instalaţiilor, să-şi îndeplinească cu simţ de înaltă răspundere îndatoririle de serviciu, să manifeste intransigenţă faţă de orice abatere de la regulile stabilite.

Art. 6 — Ministerul Energiei Electrice va lua, în termen de 15 zile de la data prezentului decret, măsuri pentru încadrarea cu personal permanent a tuturor funcţiilor necesare la unităţile din Sistemul energetic naţional.

Se interzice ocuparea prin detaşare a funcţiilor din unităţile Sistemului energetic naţional. Personalul acestor unităţi nu poate fi transferat, detaşat sau încadrat în unităţi din alte sectoare de activitate fără aprobarea ministrului energiei electrice.

Art. 7 — Nerespectarea dispoziţiilor prezentului decret cu privire la regimul de lucru militarizat atrage, potrivit legii, răspunderea disciplinară, materială, contravenţională sau penală, după caz.

Art. 8 — Unităţile din toate ramurile economiei naţionale, consiliile populare, instituţiile de stat şi întreaga populaţie sînt obligate să ia măsuri pentru reducerea consumului de energie electrică şi încadrarea strictă în normele de consum stabilite.

———

*) *Anexa se comunică unităţilor interesate.*

UNII CALCĂ ÎN STRĂCHINI, ALŢII CALCĂ'N DEMOCRAŢII

La 6 Octombrie a.c., tov. Democrat Niculae a luat-o pe urma lui Marco Polo şi a vizitat China Democrată şi Coreea, care-i şi mai democrată.

Marco a mers pe jos, iar Niculiţă a zburat călare pe un 707.

Unii spun că s'a dus să-şi caute prostata, alţii spun că s'a dus să caute împrumuturi, iar alţii afirmă că s'a dus pentru a plasa prin bibliotecile din Asia volumele cu moleculele academicienei, coana Lenuţa şi operele de valoare politică-socială şi altceva ale celuilalt proaspăt academician, tov. Niculae de Scorniceşti. (Biblioteca din Peking a primit cadou 300 de volume din partea distinsei perechi savante).

RSR a descoperit că are în răsăritul Asiei prietenii seculare de mai bine de 20 de ani. S'au discutat pied-a-pied, pe lângă frăţia socialistă de pe meridiane şi unele schimburi comerciale.

RSR şi-a luat obligaţia de a hrăni poporul chinez, iar Chinezii şi-au luat obligaţia de a furniza toate artificiile şi petardele necesare atunci când se va inaugura noul Blvd. al Victoriei Socialismului.

Academicienii chinezi au oferit savantei academiciene române, tov. Lenuţa, marele ordin cu eşarfă:

To-A-nto!

ÎNTRUNIRE SECRETĂ

—Mihaela RAICU-TRANDAFIR—

Nu credem să fie o simplă coincidenţă faptul că în acelaşi timp, în luna Septembrie, în diferite puncte ale globului, în diferite oraşe, având diferite "meserii", dar o trăsătură comună, un număr impresionant de mare de salariaţi de origină română şi-au luat "concediul de odihnă" şi au plecat toţi în aceeaşi direcţie - România - mulţi cu escală la Viena,

Nu credem să fie coincidenţă faptul că majoritatea acestora să fie consuli sau salariaţi ai ambasadelor române din Occident, preoţi ai bisericilor din străinătate de sub jurisdicţia Patriarhiei din Bucureşti, editori ai unor aşa zise "publicaţii româneşti" în străinătate, fără abonaţi, fără abonamente, dar tipărite pe hârtie velină şi uneori chiar în culori,etc.

Dar dacă aceasta nu este o simplă coincidenţă, atunci ce este?

O adunare, o şedinţă, o chemare la raport a salariaţilor din străinătate ai guvernului comunist, o dare de seamă, o justificare a banilor cheltuiţi în scopuri de informare, sau de dezinformare? O dare de seamă a felului în care aceşti salariaţi şi-au îndeplinit sarcinile trasate?

Deşi noi cei care nu ne-am petrecut concediul de odihnă în România în această perioadă nu putem şti exact motivul acestei întruniri, putem să-l bănuim însă: o schimbare de tactică, a felului de a pune mâna pe conducerea exilului românesc.

Ne întrebăm atunci mai departe: ce a determinat această întrunire - probabila dispariţie în curând a tiranului comunist sau venirea iernii cu frig şi foamete, cel puţin în aceeaşi măsură ca şi anul trecut?

A dat Ceauşescu instrucţiuni de represiune asupra Românilor din afara României care încă mai luptă pentru eliberarea ţării de sub comunism, sau pur şi simplu, dispoziţii de a răspândi vestea că în România se găsesc de toate, că este o abundenţă similară celei dinaintea războiului şi, deci, toţi Românii din Occident pot să mănânce şi să doarmă liniştiţi, să se bucure în voie de toate plăcerile şi avantajele capitalismului?

Urmările imediate ale ale întrunirii în România a comuniştilor "turişti" cât şi autohtoni au început să se arate. Pe plan intern, au avut loc schimbări de conducere precum şi de militarizare a sectorului energetic. Măsurile din afara ţării se vor arăta şi ele în curând.

Că această întrunire a avut loc în luna Septembrie, este evident; că nu a putut fi ţinută în secret este şi mai evident, că prea a fost cusută cu aţă albă...

CITIŢI ŞI RĂSPÂNDIŢI ACEST ZIAR

Sport

* La 20 Oct, s'a reluat campionatul de fotbal Divizia "A", după întreruperea cauzată de meciul România - Irlanda de Nord. In clasament continuă să conducă Steaua, neînvinsă în acest campionat, urmată la câte 2 pcte. diferență de U. Craiova și Sportul Stud. La coada clasamentului situația este aproape neschimbată. Poli Timișoara continuă să dețină "lanterna roșie", dar în tabăra studenților se pare că au reînviat speranțele, după victoria obținută asupra lui Dinamo Buc. De asemenea ei au un nou antrenor, pe fostul jucător Gh.Serbanoiu Si F.C.Bihor are un nou antrenor, de data aceasta pe contraversatul "Napoleon" adică pe C. Teașcă. Campionatul promite jocuri tot mai interesante pe viitor. Biroul F.R. de Fotbal se pare, în sfârșit, că a început să-și ia rolul în serios. Analizând incidentele petrecute la meciul F.C.Argeș - U Craiova (etapa 8-a), au hotărît suspendarea pe un an a jucătorului Dorian Stefan (F.C. Argeș) cel care i-a rupt piciorul lui Cămătarú, precum și suspendarea pe anul competițional 1985-86 a antrenorului Florin Halagian pentru instigarea propriilor jucători la acte de violență.

••

REZULTATE TEHNICE ETAPA VII-A

Chimia Rm. V.	– A.S.A. Tg. Mureș	3–1 (2–1)
Sportul stud.	– „Poli" Timișoara	2–2 (1–1)
„U" Cluj-Napoca	– S.C. Bacău	2–1 (1–1)
F.C.M. Brașov	– F.C. Argeș	1–0 (0–0)
Rapid	– Steaua	1–2 (1–0)
Corvinul	– F.C. Bihor	5–1 (1–1)
F.C. Olt	– Petrolul Ploiești	0–0

••

REZULTATE TEHNICE ETAPA VIII-A

F. C. Argeș	– Univ. Craiova	2–1 (0–1)
Sportul studențesc	– A.S.A. Tg. Mureș	4–0 (1–0)
F. C. Bihor	– F. C. Olt	3–0 (1–0)
Victoria București	– „U" Cluj-Napoca	1–1 (1–1)
S. C. Bacău	– Rapid	4–2 (2–1)
„Poli" Timișoara	– Corvinul	3–2 (1–1)
F.C.M. Brașov	– Chimia Rm. Vilcea	1–3 (0–3)

••

REZULTATE TEHNICE ETAPA IX-A

„U" Cluj-Napoca	– „Poli" Timișoara	2–1 (1–0)
F.C. Olt	– Victoria București	2–1 (2–1)
Univ. Craiova	– F.C.M. Brașov	3–0 (1–0)
S.C. Bacău	– F.C. Bihor	4–0 (4–0)
A.S.A. Tg. Mureș	– Corvinul	2–1 (2–0)
Chimia Rm. Vilcea	– Gloria Buzău	0–0
Petrolul Ploiești	– F.C. Argeș	3–1 (1–0)
Dinamo	– Rapid	2–1 (1–0)
Steaua	– Sportul studențesc	1–1 (1–0)

••

MECIURI RESTANTE:

Gloria Buzau	- U. Craiova	1-0 (1-0)
Dinamo	- Victoria Buc.	3-2 (2-1)

••

REZULTATE TEHNICE ETAPA X-A

Poli Timișoara	– Dinamo	2–0 (2–0)
Steaua	– Chimia	1–0 (0–0)
F.C.M. Brașov	– Petrolul	0–0
F. C. Argeș	– F. C. Olt	0–0
F. C. Bihor	– „U" Cluj-Nap.	2–1 (1–1)
A.S.A. Tg. Mureș	– Victoria	3–1 (0–1)
Sportul studențesc	– Gloria	3–2 (2–0)
Corvinul	– S. C. Bacău	3–0 (1–0)
Rapid	- U. Craiova	0-1 (0-1)

Mircea Sandu (Nr.9) înscrie printr'o "foarfecă", deschizând scorul. (Fază din meciul Sportul Stud. - ASA Tg. Mureș, etapa VIII-a.)

••

CLASAMENTUL

1. STEAUA	9	8	1	0	17– 4	17
2. Univ. Craiova	10	7	1	2	16– 7	15
3. Sportul stud.	9	5	3	1	25– 9	13
4. Dinamo	9	6	0	3	12– 8	12
5. Corvinul	10	5	0	5	29–12	10
6. Gloria	9	4	2	3	12– 9	10
7. „U" Cluj-Napoca	10	4	2	4	12–13	10
8. F. C. Argeș	10	4	2	4	8–10	10
9. Petrolul	9	3	4	2	10–12	10
10. Chimia Rm. Vilcea	9	4	1	4	16–13	9
11. F. C. Olt	10	3	3	4	7–12	9
12. S. C. Bacău	10	4	0	6	15–16	8
13. A.S.A. Tg. Mureș	10	4	0	6	11–15	8
14. Victoria	10	2	4	4	10–15	8
15. Rapid	10	3	1	6	14–22	7
16. F. C. Bihor	10	2	3	5	8–22	7
17. F.C.M. Brașov	10	2	2	6	4–18	6
18. „Poli" Timișoara	10	2	1	7	12–21	5

••

GOLGETERII

● 8 GOLURI : Bicu — 1 din 11 m.
● 7 GOLURI : Coraș, Hagi — 2 din 11 m.
● 6 GOLURI : Mateuț, Gabor, Pițurcă — 1 din 11 m.
● 5 GOLURI : M. Sandu, Cîmpeanu II — 2 din 11 m, Petcu (Corvinul) — 2 din 11 m.
● 4 GOLURI : Terheș, Damaschin II, Cămătaru

* In cele trei serii ale Diviziei "B" de fotbal s'au disputat 11 etape. Lupta pasionantă dintre Poli Iași și Oțelul Galați continuă în seria 1-a, studenții ieșeni reușind să mențină avantajul minim de un punct. In seria a 2-a Flacăra Moreni se menține în frunte spre surprinderea multor iubitori de fotbal, care vedeau ca lider autoritar în această serie pe C.S.Târgoviște. In seria 3-a s'a produs o schimbare de lider. Jiul a trecut în frunte și conduce autoritar. UTA, după doi ani de "suferințe" în subsolul clasamentului a reușit să avanseze pe locul 5.

CLASAMENTUL SERIA I-A

1. „POLI" IAȘI	10	9	1	0	19- 5	19
2. Oțelul Gl.	11	9	0	2	31- 9	18
3. F. C. C-ța	11	6	2	3	15- 9	14
4. Steaua Mizil	11	5	1	5	14-14	11
5. Ceahlăul	11	5	1	5	11-11	11
6. Dunărea C.S.U.	11	4	3	4	10-10	11
7. Dunărea Căl.	11	3	5	3	10-12	11
8. Metalul	11	4	2	5	17-14	10
9. C.S.M. Suceava	11	4	2	5	14-15	10
10. F.C.M. Delta	11	5	0	6	12-15	10
11. Prahova C.S.U.	11	4	2	5	10-16	10
12. C. S. Botoșani	11	3	3	5	9-11	9
13. C.F.R. Pașcani	11	3	3	5	13-16	9
14. Chimia	11	4	1	6	12-18	9
15. Aripile Bacău	11	3	3	5	13-19	9
16. Olimpia Rm. S.	11	3	3	5	9-16	9
17. F. C. Progresul	10	4	0	6	11-11	8
18. Minerul	11	3	2	6	9-18	8

CLASAMENTUL SERIA II-A

1. FLACARA	11	7	3	1	15- 6	17
2. C. S. Tirgoviște	11	6	3	2	18- 5	15
3. A. S. Drobeta	11	6	2	3	15-14	14
4. Progr. Vulcan	11	5	3	3	20-10	13
5. Electroputere	11	5	1	5	23-18	11
6. Carpați Mirșa	11	5	1	5	18-16	11
7. Tractorul Bv.	11	3	5	3	13-11	11
8. Mecanică fină	11	4	3	4	21-20	11
9. I.M.A.S.A.	11	4	3	4	12-16	11
10. Gaz metan	11	5	0	6	15-14	10
11. Chimica	11	4	2	5	17-16	10
12. Șoimii I.P.A.	11	4	2	5	18-19	10
13. Muscelul	11	5	0	6	14-18	10
14. Sp. muncitoresc	11	4	2	5	13-17	10
15. Automatica	11	4	2	5	14-19	10
16. I.C.I.M.	11	4	1	6	19-18	9
17. Avîntul Reghin	11	3	3	5	11-19	9
18. I.C.S.I.M.	11	2	2	7	7-27	6

CLASAMENTUL SERIA III-A

1. JIUL	11	9	1	1	15- 4	19
2. F. C. Maram.	11	6	4	1	18- 4	16
3. Gloria B-ța	10	5	3	2	21- 6	13
4. Olimpia S. M.	11	5	3	3	20-13	13
5. C.S. U.T. Arad	11	6	0	5	16-14	12
6. C.I.L. Sighet	11	5	2	4	12-12	12
7. C.S.M. Reșița	11	4	3	4	10-10	11
8. Minerul Cavnic	11	5	1	5	13-14	11
9. C.F.R. Tim.	11	4	2	5	11- 9	10
10. Aurul Brad	10	4	2	4	11-10	10
11. Mecanica	11	4	2	5	23-22	10
12. Mureșul Deva	11	5	0	6	10-15	10
13. Strungul Arad	11	3	3	5	16-18	9
14. Metalul Bocșa	11	4	1	6	13-25	9
15. Minerul Lupeni	11	3	2	6	8-16	8
16. Unirea Alba I.	11	4	0	7	14-23	8
17. Armătura	11	3	2	6	8-20	8
18. Infrățirea	11	2	3	6	8-12	7

CAMPIONATUL EUROPEAN DE RUGBY

ROMANIA - U.R.S.S. 16 - 12

* La 20 Octombrie a.c., pe stadionul din "Parcul copilului" București, România a debutat victorioasă în noua ediție a C.E. de rugby, reușind să învingă selecționata Uniunii Sovietice cu 16-12. Menționăm că românii au prezentat o echipă tânără, care a cuprins doar 5 din titularii vechi. Deși a trecut cu bine primul obstacol, echipa a manifestat unele slăbiciuni evidente în special în jocul slab al liniei de treisferturi. Au marcat: PARASCHIV -eseu (min. 25), NASTASE - 4 l.p. (min. 17, 22, 33 și 62), respectiv TIHONOV -eseu (min. 56) MIRONOV - 2 l.p. (min. 40 , 42 și 1 transf. (min. 56).

Formațiile echipelor: ROMANIA: Al Marin - Copil, Lungu, Tofan, Aldea - Năstase, Paraschiv - Tudor, Giucal, Murariu - L. Constantin (min. 60 Tepurică), L. T. Constantin - Pașcu, Tufă, Bucan.

U.R.S.S.: Gonianii - Berzin, Filimonov, Neceaev, Mironov, Siliousar, Demidov - Kairulin, Tihonov, Kușnarev - Sokolov, Ivanov - Kirpa, Malikov, Iaușin. A arbitrat corect A. Peytavin (Franța), ajutat de Gh. Huștiu (România) și V. Sokolov (U.R.S.S.)

Mircea Paraschiv, căpitanul tricolorilor, inițiază un atac.

ROMANIA - IRLANDA DE NORD 0-1 (0-1)

La 16 Oct. a.c. s'a disputat la București meciul de fotbal dintre echipele României și Irlandei de Nord din cadrul preliminărilor C.M. de fotbal. Deși a jucat aproa- pe 80 min. la poarta Irlandezilor, echipa română a pierdut această partidă. Din echipa română au lipsit Stefănescu, suspendat pentru două cartonașe galbene și Cămătaru, care a suferit o fractură de peroneu în meciul cu F.C.Argeș din etapa 8-a. Unicul gol al partidei s'a marcat pe contraatac: Mc Illroy pătrunde spre colțul careului de 16 m, trece ușor de Iovan și Iorgulescu, trimite o pasă lui Quinn și acesta înscrie din apropiere (min. 29). Deși mai aveau mai mult de o repriză pentru a egala sau chiar câștiga, jucătorii români se pripesc, joacă neinspirat (pe sus) în careul oaspe- ților și apărarea acestora în frunte cu portarul Jennings se dovedesc imbatabili. Cele 27 suturi la poartă și 23 cornere, un record, realizate de jucătorii români și rămase fără rezultat, arată lipsa de luciditate în organizarea jocului ofensiv, care cuplată cu greșelile elementare făcute de apărare explică rezultatul final al partidei. De asemenea Românii au confirmat încă odată că nu știu să joace me- ciurile decisive pe teren propriu. Ultimul meci al României este cu Turcia la Ankara, iar Irlanda joacă cu Anglia la Londra. F.I.F.A. a hotărît ca aceste două partide să se dispute simultan la o oră și dată ce vor fi stabilite de comun acord cu federațiile de fotbal din Anglia și Turcia.

Formațiile echipelor: IRLANDA DE NORD: Jennings -Nicholl, O'Neill, McDonald, Donaghy- Penney (min. 73 Armstrong), Mc Illory, Mc Creery, Stewart (min. 57 Worthington) -Quinn, Whiteside.

ROMANIA: Lung -Negrilă (min. 46 Geolgău), Iovan, Iorgulescu, Ungureanu- Mateuț, Rednic, Boloni, Klein- Coraș (min 62 Pițurcă), Hagi.

••

CLASAMENTUL GRUPEI A III-A

1. Anglia	7	4	3	0	21— 2	11
2. Ir. de Nord	7	4	1	2	8— 5	9
3. Finlanda	8	3	2	3	7—12	8
4. România	7	2	3	2	9— 6	7
5. Turcia	7	0	1	6	1—21	1

Hagi șutează la poarta lui Jennings dar O'Neill deviază balonul cu capul.

CUPELE EUROPENE LA FOTBAL

* La 2 și 3 Oct. s'a disputat returul partidelor din primul tur al cupelor europene la fotbal. In C.C.E. Steaua a învins categoric echipa daneză Vejle B.K., cu scorul de 4-1. Militarii au jucat bine reușind să înscrie prin Pițurcă (min. 2) Boloni (min. 34) Balint (min. 51) și Stoica (min. 74). Pentru danezi a marcat Simonsen (min. 37). Steaua s'a calificat pentru turul doi. In Cupa Cupelor studenții craioveni au reușit o calificare spectaculoasă în dauna echipei A.S. Monaco, pe care a învins-o cu 3-0, după o partidă excelentă, în care toți jucătorii craioveni au jucat la randamentul lor maxim. Golurile au fost înscrise de Geolgău (min. 19) Bâcu (min. 77 din 11 m) și din nou Geolgău (min. 82). In Cupa UEFA, Dinamo a pierdut la limită meciul cu Skoplje ratând astfel calificarea, iar Sportul Stud. a ratat victoria și calificarea deși conducea la pauză cu 4-2. Dacă înaintarea studenților și-a făcut datoria, apărarea a jucat nepermis de slab, în frunte cu Iorgulescu și Speriatu, dând posibilitate oaspeților să egaleze.

••

REZULTATE TEHNICE:

C.C.E.	Steaua	- Vejle B.K	4-1 (2-1)
Cupa Cupelor:	U.Craiova	- A.S.Monaco	3-0 (1-0)
Cupa U.E.F.A.:	Vardar Skoplje	- Dinamo	1-0 (0-0)
	Sportul Stud.	- Xamax.	4-4 (4-2)

Geolgău, în stânga imaginii, deschide scorul în partida cu A.S. Monaco.

La închiderea ediției:

Honved Budapesta - Steaua 1-0
U.Craiova - Dinamo Kiev 2-2

ŞTIRI DIN ŢARĂ

CRONICA RADIO
Roadele ceauşismului

AVEM ACUM DOUĂ ŢĂRI?

S'a încheiat sezonul turistic şi cei care au trecut prin fălcile rechinilor reserişti, cozile lungi dela frontieră, perchiziţiile însoţite de insulte, etc., au ajuns la concluzia: asta-i ultima vizită!

Nu se respectă vizele de intrare, nu se respectă promisiunile de a scuti de taxa cotidiană de $10 pe cei incluşi în Art. 17 (Decretul 372), nu se respectă nimic! Totul atârnă de buna dispoziţie a grănicerului.... ....a fumat sau n'a fumat o ţigaretă Kent!

Dacă atragi atenţia oficialităţilor că ei nu respectă legea răspunsul este tipic:

"Acolo ei (adică cei care reprezintă RSR-ul peste hotare) au legile lor, iar noi avem aici legile noastre"!

Deci avem două ţări, cu două legi diferite! Una-i RSR-ul, care cuprinde şi pe ambasadorii de peste hotare; iar cealaltă ţară este V-RSR (Tara Vameşilor-Reserişti) ce se întinde de-a lungul frontierelor, plus oficiile vamale de pe lângă aeroporturile internaţionale.

Scăpat din V-RSR-cu minus la toate-intri în RSR unde cazi ca nuca 'n mijlocul "Epocii Ceauşescu".

"Aci fiecărui om îi este frică de ceva. -scrie un vizitator în revista elveţiană "Nos Freres de L'est"--Chiar şi eu am resimţit această frică, observând că telefonul meu dela hotel era pus sub observaţie."

Un alt ziar "BILD" (Germania de Vest) menţionează că 200 de turişti au fost intoxicaţi mâncând un şniţel la hotelul "Rodna" din Mamaia, unde erau găzduiţi.

Trei familii au dat în judecată compania de turism ce le-a vândut biletele.

Pe scurt, o vizită în R.S.R. înseamnă să fii insultat, intoxicat şi cu banii luaţi!

ŞOARTA UNUI VIZITATOR

Ziarul "Tages Zeitung" scrie: Vizitatorul George L., plecat să-şi petreacă vacanţa la Eforie, a fost găsit mort pe trotoarul din faţa hotelului unde locuia. Autorităţile româneşti au încercat să spună c'a fost o sinucidere sau accident, dar s'a văzut că motivul a fost furtul. Hoţii, după ce l-au jefuit, l-au omorît şi aruncat de pe fereastră. Autorităţile româneşti, până la urmă, au arestat doi tineri.

REÎNNOIŢI PĂLĂRIA

Pentru buna stare a populaţiei bucureştene, s'a deschis al treilea atelier de "Reînnoit" pălăriile. Un atelier de cârpit ciorapii şi batistele n'a fost încă înfiinţat.

S'AU ÎNCHIS SHOP-URILE

Printr'un decret subit au fost închise shop-urile unde străinii, cu valută forte, puteau să-şi cumpere articole din străinătate.

Zvonurile spun că ele se vor redeschide după ce multe mărfuri importate vor fi înlocuite cu cele indigene.

Excepţie vor face unele articole alimentare, cafea, ceai, etc.

SUNT REFUZAŢI...

Pe uşa rabinului-şef al României s'a prins un mic afiş, prin care se avizează:

"Trecerea la Iudaism nu este acceptată. Este inutil să insistaţi".

Motivul este simplu:

Evreii pot să capete paşaport şi să plece din ţară!

CONCEDII ŞI IAR CONCEDII

In RSR nu există şomaj, există doar concedii: concediu fără plată, concediu prelungit pentru odihnă, (odihna nefiind plătită), concediu pentrucă nu se găsesc materii prime (se plăteşte mai puţin din salariu), concedii întru căutarea altor servicii, etc., concedii pentru a se face economii...

Somajul sub ori care alt nume, e tot şomaj.

ALŢI TREI!

Trei marinari de pe vaporul petrolifer "Bihor", au sărit în mare şi au cerut azil în Turcia. Vaporul se află în strâmtoarea Bosfor, şi marinarii observând vapoare de pescari în apropiere, au hotărît să părăsească vasul fiind siguri că vor fi astfel salvaţi. Stirea a fost dată de agenţia A.P.

CINE E SĂRBĂTORIT?

La a X-a ediţie a Festivalului Internaţional "George Enescu", ce-a avut loc la Bucureşti, tov. Suzana Gâdea, "ministră" pe la educaţie şi în alte locuri, într'o "...atmosferă de înălţător patriotism" a vorbit despre "...unitatea de cuget şi simţire, pentru înfăptuirea hotărîrilor adoptate de Congresul al XIII-lea."

AI AŢĂ...AI OPERAŢIE

Cu excepţia cazurilor de urgenţă, cei care au nevoie de operaţie trebue să-şi procure singuri aţa chirurgicală. De asemenea, pentru unele radiografii bolnavii trebue să-şi procure filmul necesar.

In spitale, din cauza lipsei de pansamente, rănile stau cu bandajele pline de sânge, chiar şi o săptămână.

E criză şi de sticluţele în care se toarnă medicamentele.

ÎN LOC DE CARTE

A început anul şcolar şi prima măsură de educare a tineretului a fost înfiinţarea "Santierului Naţional al Tineretului dela Amenajarea Complexă a Râului Dâmboviţa".

La adunarea care a hotărît să se înlocuiască experienţa din laborator şi cărţile cu sapa şi lopata, a luat parte tov. Nicu, îndrumătorul cel tânăr..

SE PREGĂTEŞTE...

Odrasla moştenitoare a şi început să lanseze zvonuri...sub domnia lui, România va termina cu Ruşii, va termina cu cincinalele, va da de mâncare şi căldură oamenilor. Se vor elibera paşapoarte şi se va găsi benzină berechet...

KENT ŞI ALIMENTE

Alături de M.S. Kent, care deschide toate uşile, acum mituirea autorităţilor include alimente. Dar de multe ori cel mituit are prea multe şi cum nu există mijloace de a păstra alimentele (criza de energie care elimină frigiderul, etc.) ei sunt siliţi să le vândă.

Printre noii negustori de alimente se numără şi doctorii cărora bolnavii, ca să poată fi primiţi la vizita medicală, fac tot sacrificiul să le ofere o găină, ouă, etc.

DECRETE DISPERATE

"Unele decizii luate recent de guvernul din Bucureşti, au un aer de disperare"-scrie rev. "The Economist" 9/14/85--Românii trebue să plătească o nouă taxă locală pentru a ajuta financialmente investiţiile locale." In afară de taxe, Românul, care este în vârsta de muncă, e obligat să contribuie cu 6 zile pe an (din timpul lui liber) ca să ajute la lucrările publice. Cei care refuză sunt amendaţi cu 140 de lei pe zi.

SE GRĂBESC CĂ SĂ AŞTEPTE

Ziaristul Emil Munteanu (Rom. Liberă 9-6-85) motivează de ce nu se găsesc legume în unele pieţe din Bucureşti. Dar despre adevărata cauză, sistemul centralizat, nu se scrie.

Compilăm din cele dezvăuite:

CU CAMIOANELE GRĂMADĂ

Un alt exemplu de supraordine: "Maşinile pleacă toate deodată dimineaţa, şi ajung, toate deodată. la locul de încărcare. Numai că nu se pot încărca, toate deodată, şi se pierd ore aşteptând, spune Dumitru Vidra, dela autobaza 6 ITAC.

"Da, judecând lucrurile după confirmările beneficiarilor pe foile de parcurs rezultă ritmicitate şi operativitate, când de fapt, am văzut lucrurile stau tocmai pe dos. Se risipeşte combustibil, se pierde mult timp, de unde şi dereglările în aprovizionare. Cauzele sunt evidente: lipsa de organizare... incompetenţă, chiar în decizii la unele verigi intermediare."

Cine a organizat "verigi intermediare" între cerere şi ofertă întrerupând cursul natural al comerţului?

Despre regimul, care a impus acest sistem, ziarele nu scriu nimic!

Depozitul „Chitila" se află undeva în faţa acestui şir nesfîrşit de maşini ce-şi aşteaptă rîndul la încărcarea ambalajelor. Ore preţioase ce se pierd în detrimentul operativităţii şi ritmicităţii în aprovizionarea cu legume şi fructe

PEPENI FĂRĂ ADRESĂ

Soferul Gheorghe Leţeanu a plecat să încarce struguri dela C.L.F. Greaca. "Aveam în maşină ambalajele speciale pentru struguri, etc., dar am fost refuzat şi dirijat dela Greaca la Uzuni, o distanţă de 40 de km., unde am aşteptat până la ora 23 când mi-a venit rândul, dar în loc de struguri am încărcat pepeni. Am ajuns în Bucureşti pe la 3 dimineaţa. Dispeceratul de la I.L.F. Militari mi-a semnat foaia de parcurs "FARA (Sublinierele noastre) să-mi indice unitatea la care să predau pepenii." M'am plimbat pe la câteva unităţi dar am fost refuzat, aşa că m'am întors la I.L.F. şi am păzit maşina până luni dimineaţa când mi s'a dat adresa unde să duc pepenii. Din 5200 kg . de pepeni, 800 erau sparţi şi--spune şoferul G.L.-acum trebue să plătesc pepenii...."

Aceste ambalaje urmează un circuit extrem de greoi : se încarcă de aici, din piaţa Dorobanţi, pleacă în depozitul din Chitila, se descarcă, se stochează, apoi se încarcă în alte mijloace auto. N-ar fi mult mai simplu ca ambalajele să plece direct în cîmp ?

RSR (scrie ziarul "Washington Post") este a treia ţară din "Blocul Comunist" în ce priveşte exportul de arme.$1 miliard în 1982. Iar ziarul "Die Welt", care de asemenea este bine informat, scrie că în apropiere de Oradea este o instalaţie care produce gaze toxice, iar alta lângă Bucureşti produce arme biologice şi chimice. Cele mai multe arme sunt vândute ţărilor africane (Mozambic, Angola, etc.).

••

Cei mai buni clienţi ai industriei de armament sunt ţările arabe, (Iracul, Libia, Iranul, etc.). Grecia de asemenea, cumpără o parte din armament din RSR.

••

Ziarul "Moldova Socialistă" dă alarma că în Chişinău au fost arestaţi pentru abuz de alcool 1450 de muncitori, 577 de ingineri, 1745 de funcţionari, etc.

••

In presa din Apus, Ceauşescu este asemănat cu "Ubu", un personaj de comedie bufă, creat în Franţa şi care-i stupiditatea personificată. "România Ubu la Bucureşti" scrie ziarul "24 Heures" din Lausanne. S'a lansat porecla "Ceauşescu briciul" pentru c'a ras Bucureştiul.

••

Blvd. Victoria Socialismul a mai obţinut o... victorie. Au fost dărâmate Morga şi Magazinul Unirea.

••

Demolările din Capitală au provocat peste 100 de sinucideri.

••

Se plănuieşte construirea unui adăpost atomic capabil să cuprindă 150 de persoane. Adăpostul va fi sub Dealul Spirii, la o adâncime de 85 de metri.

••

O statistică sumară arată că au fost 9000 de case dărâmate şi 150.000 de persoane forţate să se mute pentru realizarea Bulevardului Victoriei Socialiste.

••

Palatul Cotroceni şi Dealul Spirei vor fi unite printr'un metrou particular dedicat umblăturilor tov. Niculae.

••

Securitatea şi-a mărit câmpul de activitate. O nouă secţie "Serviciul pentru bancuri şi zvonuri" are menirea să urmărească şi să aresteze pe toţi care fac glume pe socoteala regimului şi a conducătorilor.

••

Numărul autoturismelor Dacia a atins un milion. Cel mai mult se exportă în lumea a treia.

••

DOLARUL, la bursa neagră a ajuns la 60 de lei.

••

Sare, oţet, conservant există în depozite dar nu în toate magazinele. Ele sunt căutate toamna când gospodinele îşi pregătesc conservele pentru iarnă. ("Inf. Buc.")

••

Cozile din faţa staţiunilor de benzină se întind pe 7 blocuri.

••

Orchestra dela restaurantul Minerva a fost amendată pentrucă "a primit ciubuc" şi "la comanda unor cheflii" a cântat ce nu era prevăzut în program...

••

RSR a mai bătut două recorduri: Are cel mai mic număr de televizoare pe cap de locuitor şi cel mai redus număr de ore de emisiune, dintre toate ţările comuniste. Un singur canal ce emite de regulă două ore pe zi, 8-10 seara.

Pe ecranele din Bucureşti este prezentat filmul "Cei mai frumoşi 20 de ani--Epoca Ceauşescu". Sunt arătate poduri, şosele, etc. Cozile din faţa alimentarei nu-s arătate!

••

Un medic, la un dispensar, consultă câte 40-50 de copii, iar pentru a fi pe lista de consultaţie a doctorului trebue să obţii un bon pentru care, ca să-l capeţi, trebue să aştepţi în rând dela 3-4 noaptea.

••

Când Niculae era în spital, ziarele îl periau pe Nicu Moştenitorul: "Tovarăşul Nicu Ceauşescu, prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, preşedintele Comitetului Consultativ al O.N.U., pentru A.I.T." Tata ieşit din spital şi titlurile fiului s'au rărit!

••

In unele întreprinderi s'a modificat sistemul de plată. Dacă funcţionarul face mai mult decât norma stabilită, capătă un surplus de 20%, iar dacă nu îndeplineşte norma, i se reduce salariul până la 50%.

Norma a fost ridicată în aşa fel că este aproape imposibil de a fi realizată. In consecinţă cei mai mulţi lucrează acum cu salariile reduse.

••

S'au dat ordine stricte. Cine depăşeşte cota de lumină electrică, i se taie curentul. Inainte infractorii erau amendaţi.

••

Parte din mărfurile Turciei către centrul Europei, vor fi transportate pe Marea Neagră-Canal-Dunăre către Ungaria, Germania, etc.

••

S'a semnat la Budapesta protocolul privind coordonarea planurilor economice între Ungaria şi RSR pentru perioada 1986-1990.

••

O experienţă făcută în faţa ziaristului Petre M. Băcanu, dela "România Liberă": din 10 chibrituri, produse de fabrica din Brăila, se aprinde doar unul!

••

Ca semn de sărăcie, şi-a făcut apariţia tuberculoza. Ca semn de murdărie şi-a făcut apariţie râia, iar alimentaţia, de multe ori alterată, ne-a dat hepatita infecţioasă. Amploarea hepatitei în RSR nu are comparaţie cu nici o altă ţară civilizată din lume.

••

DIN PRESA STRĂINĂ

UN SALUT KGB-ULUI

—— J.O. DE Meira PENNA ——

Principiul de bază care conduce societățile liberale începând din secolul XVIII este acel "laissez faire". Acest principiu constituie puterea liberalismului. Greșit interpretat, poate deasemenea, fi cauza principală a slăbiciunilor lui, din punct de vedere al siguranței și de apărare împotriva amenințării totalitare. Inferioritatea diplomatică a Occidentului democratic a fost larg demonstrată în timpul anilor 30, când democrațiile occidentale, oarbe față de prevederile lui Churchill, n'au reușit să se opună creșterii Germaniei naziste, creerii Axei Berlin - Tokio și a înțelegerii cu Uniunea Sovietică prin tratatul Molotov - Ribbentrop. In cele din urmă, Occidentul a fost silit să pronunțe un destul, declarând război. Războiul a costat aproape 50 de milioane de morți. Responsabilitatea istorică a democrațiilor a rezultat din "Laissez faire", simbolizată prin faimoasa umbrelă a lui Chamberlain.

Același lucru s'a întâmplat din 1945 până acum. Se observă eroziunea constantă a pozițiilor occidentale, care dau înapoi începând dela conferința dela Yalta, când a fost cedată lui Stalin jumătate din Europa. La Potsdam, cu toate că dispunea deja de bomba atomică, Truman a permis lui Stalin să pună stăpânire pe o parte a Extremului Orient, unde situația nu a devenit dezastruoasă numai grație schimbării neprevăzute de direcție efectuată de China sub conducerea lui Deng Xiaoping. In timpul celor 40 de ani care despart sfârșitul celui de al II-lea Război Mondial de actualitate, Statele Unite au pierdut monopolul armamentului atomic și superioritatea situației lor strategice. Participarea lor la producția industrială mondială a căzut dela 50% la 23%. Patrusprezece țări noi au fost cucerite de imperiul comunist. Uniunea Sovietică se află solid instalată în Sud-Vestul asiatic, în Orientul Mediu, în Africa Meridională și în Caraibe. Propaganda și agitprop comuniste s'au folosit de atitudinea nepăsătoare a lui "laissez faire" spre a realiza contaminarea generală a opiniei publice, pe bază de teamă, de defetism, de simpatie marxistă și de romantism egalitar îngăduitor.

Câteva exemple de cele întâmplate în țara noastră (N.Tr.: Brazilia) pot fi expuse. Politica noastră exterioară, tradițional legată de democrații, s'a transformat într'o poziție dubioasă și șovăelnică, în virtutea căreia, potrivit declarațiilor însuși ale "Itamaraty"-ului (N. Tr. - Ministerul de Externe), nu voim să dăm impresia că ne aliniem Occidentului. Astăzi, redemocratizarea țării a devenit sinonim cu restabilirea relațiilor diplomatice cu Cuba și cu legalizarea partidelor comuniste. "Anticomunism" a devenit o expresie urâtă, care se identifică cu autoritarismul atrabiliar al militarilor. Cine e anti-comunist, ca mine, ține seama de înaltul grad de primejdie al agitației marxiste, este imediat denunțat ca fiind de "extremă dreaptă". Așa ceva a avut loc recent când un mediocru orbit, care îndeplinește funcția de secretar de presă al Președinției, m'a acuzat, din acest motiv, de a voi să tulbur noua republică. O adevărată cenzură "socială" persecută pe oricine care, ca eroul lui Ionesco, refuză să permită cornului rinocerului să-i crească pe vârful nasului.

Subiect - Inițiativa de apărare, sau scutul nuclear, propus de președintele Reagan, a fost pejorativ numit "războiul stelelor", ca și cum toate "misilele" intercontinentale nu ar fi invadat deja spațiul exterior. Pe de altă parte, cum pot fi calificate de agresive, măsurile electronice defensive? Si dacă, așa cum se pretinde, intenția secretă a Americanilor ar fi aceea de a lua inițiativa unui prim atac neprovocat de URSS (first strike capability), dece n'ar fi făcut-o în perioada 1945-1954, când aveau monopolul incontestat al armamentului nuclear?

Subiect - Cei 40 de ani ai bombei dela Hiroshima au fost comemorați în lumea întreagă și chiar și aci (N.Tr.: în Brazilia), cu manifestații spontane anti-americane. A fost semnificativă tăcerea referitoare la faptul că Japonezii au fost cei care, aliați cu Hitler, au atacat pe Americani la Pearl Harbour, cu patru ani mai înainte. "A la guerre, comme à la guerre". Fiind vorba de așa ceva, aniversarea morții lui Stalin, răspunzător de moartea a 60 de milioane de Ruși și alte naționalități, n'a fost comemorată.

Subiect - Stirile zilnice din ziare și TV înregistrează scene de violență în Africa de Sud. "Itamaraty"-ul (N.Tr.: Ministerul de Externe), care, printre altele, adoptă principiul neamestecului în problemele interne ale altor țări (acesta a fost motivul invocat spre a nu se protesta împotriva loviturii militare de stat din Polonia), dă naștere unei polemici cu guvernul din Pretoria. Ceea ce doresc Rușii, evident, este să elimine rezistența Sud-africană față de dominația lor, prin Angola și Mozambic, a întregii Africi Meridionale, ceea ce le-ar permite să pătrundă în apele Atlanticului de Sud. Si cine își mai reamintește că o sută de mii de Africani au murit în Uganda, mulți pentru a servi la alimentarea crocodililor generalului Amin Dada? Cine își aduce aminte despre watusii din Burundi, prea înalți după gustul dușmanilor lor, hutii, și, din această cauză fiindu-le scurtate picioarele dela genunchi în jos, cu toporul sau cuțitul? Cine își amintește despre iboșii din Nigeria? De altminteri, cine își amintește de afgani asupra cărora au năvălit acum șase ani, au fost atacați, bombardați și torturați de Ruși? Parcurgeți un ziar și observați cât spațiu este rezervat, respectiv, Africii de Sud, Afganistanului, sau Vietnamului, sau războiului dintre Irak și Iran.

Subiect - Se serbează festivalului de rock pentru a veni în ajutorul înfometaților din Etiopia. Acolo, șase milioane de oameni sunt pe cale să moară de inaniție. Dar cine oare se gândește să denunțe clica militară marxistă a colonelului Mengistu Mariam, răspunzătoare de politica deliberată de colectivizare și de persecuție contra rebelilor musulmani din Eritrea și Somalia.

Subiect - Nu-mi sunt cunoscute "manifeste de intelectuali", "proteste semnate" sau "manifestări populare" în fața ambasadei URSS, spre a protesta împotriva martirizării Poloniei, internarea lui Sakharov într'un spital de psihiatrie, persecutarea Evreilor, a căror emigrare spre Israel nu este permisă, arestarea misionarilor baptiști și a "contrabandiștilor" de Biblii, și contra altor manifestări ale universului concentraționar. Dece oare este atât de notoriu selectivă indignarea morală?

Subiect - Este ciudată disproporția între reacția provocată de intervenția comunistă în El Salvador, Honduras, Guatemala, Costa Rica și indignarea care asediază eforturile nehotărîte ale lui Reagan pentru a sprijini pe "contras" anti-sandiniști. Poetul dela Vascongadas, episcop de Araguaia, dom Pedro Casaldaliga (N.Tr.: prelat catolic ultra-comunist), scrie versuri oribile în care aruncă "merde" asupra lui Reagan (iertați-mi termenul, ilustrat de generalul Cambrone, la Waterloo, și folosit de către eminența sa cu aprobarea CNEB (Consilul Național al Episcopilor Brazilieni). Dar când, odată, eu am vrut să calific un anumit conducător Nord-african de pirat și contrabandist, am fost rugat să nu o fac fiindcă aș fi înfrânt legile braziliene, care interzic să fie insultat un șef de stat străin. Totuși, eu sunt brazilian și poetul Casaldaliga e un prelat străin primit aci ca imigrant. Legea ar trebui să fie aceeași pentru toți....

Din cauza tuturor acestor motive, ajung la concluzia că "laissez faire" ar putea sfârși rău într'o zi. In ori și ce caz, un salut KGB-ului! □

JORNAL DA TARDE

-São Paulo- 02-09-85

NOTA TRAD.: Autorul articolului, ambasadorul José Oswaldo de Meira Penna este unul din cei mai distinși ambasadori ai Braziliei. Si-a exprimat întotdeauna părerea fără teamă, ceea ce i-a atras uneori observații dela superiorii lui. A fost ambasador în Polonia, iar acum, pensionar, este profesor la Universitatea Federală din Brazilia. Publică regulat articole în "Gazeta de São Paulo" (editată după-amiaza de "O Estado de São Paulo", cel mai mare ziar al Americii Latine) și în Jornal de Brasil, dela Rio de Janeiro

Cronica internaţională

Polonia: Revoluţia permanentă

—Niculae CIACHIR—

Au trecut cinci ani dela înfiinţarea Solidarităţii şi Polonezii rezistă crâncen "normalizării". Reprezentanţii Solidarităţii au făcut o serie de declaraţii importante. Două interviuri au apărut în presa franceză la sfârşitul lui August.

Jacek Kuron, o figură de prim rang a opoziţiei poloneze chiar înaintea apariţiei Solidarităţii, şi-a prezentat părerile despre viitor ziarului Liberation: "Cred că ne apropiem de o catastrofă adevărată, iar când spun catastrofă îmi cântăresc cuvintele. Poate în aparatul regimului vor apare forţe care vor să împiedice această catastrofă. Nu este foarte probabil, dar este posibil. Aceasta e prima mea speranţă."

A doua speranţă a sa, după cum însuşi a afirmat, rezidă în sporirea crizei economice şi în coborîrea nivelelor de trai ale blocului comunist sub presiunea cursei înarmărilor şi a proastei organizări a economiei. "Nimeni nu ştie limita pe care o pot admite Sovieticii, dar desigur că o limită există. Polonia necesită doar un singur lucru: ca lucrurile să înceapă să se mişte în interiorul Uniunii Sovietice. După aceea, ne vom purta singuri de grijă."

A treia posibilitate, căreia îi acordă cea mai puţină încredere, este că Estul şi Vestul ar putea să ajungă la un nou modus vivendi care ar oferi Poloniei mai multă libertate.

Kuron susţine că totala catastrofă economică în Polonia e foarte aproape. Din 1979, s'a pierdut cam o treime din venitul naţional brut. Investiţiile au stagnat. Chiar cu măsuri extreme, ţara reuşeşte să acopere doar jumătate din dobânda anuală rezultată din datoria externă; în consecinţă, datoria creşte continuu. Nivelul de trai a scăzut profund. Regimul generalului Wojcieh Jaruzelski este incapabil de a mobiliza sprijinul populaţiei la măsurile necesare pentru a învinge criza. Regimul comunist polonez ocupă ţara, nu o conduce.

O mare parte din avertismentele lui Kuron au fost date şi de un istoric, consilier al lui Lech Walesa. E vorba de academicianul profesor Bronislaw Geremek care s'a pronunţat în cotidianul francez Le Monde: "Ne aflăm în starea unei înfruntări latente... Pericolul este foarte mare în mod exact din cauză că nici o soluţie politică nu se vede la orizont".

O soluţie politică, conform lui Geremek, ar însemna un compromis "între monopolul puterii şi aspriaţiile democratice ale poporului". Un monopol al puterii de stat ar fi acordat partidului comunist în schimbul democratizării tuturor compartimentelor care nu implică direct puterea şi securitatea statului, adică economia, învăţământul, artele, vorbirea în faţa publicului. El susţine că în timp ce o schimbare atât de radical nu va fi niciodată admisă de Uniunea Sovietică, dacă s'ar prezenta ca o concesie faţă de Statele Unite, ea ar fi imaginabilă în cadrul unei "soluţii europene". Geremek mai spune că s'ar ivi o astfel de posibilitate în situaţia internaţională actuală, "dacă Europa ar avea o politică proprie, o politică europeană care ar încorpora şi problema Răsăritului."

Din nenorocire, nu există o astfel de politică europeană. Chiar dacă ar exista, nu avem nici o dovadă că Uniunea Sovietică a lui Mihail Gorbaciov ar înţelege ameninţarea care paşte propria securitate a Rusiei, pericol ascuns în bomba poloneză cu ceas. Nu avem nici un semn că imperiul sovietic ar putea să dea răspuns pozitiv unei iniţiative europene. Totuşi este greu a întrezări orice altă soluţie decât o tranzacţie internaţională care să dea Poloniei şi celorlalte ţări est-europene supuse mai multă libertate în politica lor externă în schimbul unei revizuiri a relaţiei NATO-Pactul dela Varşovia, a unei reforme în aranjamentul european global pe planurile politic şi de securitate, ca să îngăduie Uniunii Sovietice să se simtă mai în siguranţă.

E normal ca perspectiva Poloniei să ne inspire pesimism. Deşi optimismul e seducător.

Cu toată luciditatea, nu există încă nici un indiciu serios al vreunei soluţii europene. In Statele Unite există rezistenţă la schimbări în Europa răsăriteană. Cu toate acestea, ghiaţa se dizlocă în partea îngheţată a Europei.

Unul din cei mai cunoscuţi opozanţi polonezi ai regimului comunist, istoricul Adam Michnik, în vârstă de 38 ani, care în Iunie a.c. a fost condamnat din nou, a scris din închisoare. Revista germană Der Spiegel i-a publicat opiniile, pe care le-am spicuit. Adam Michnik spune: "Sunt polonez. Un polonez care a fost condamnat de un tribunal polonez la trei ani de închisoare. Crima mea a constat în faptul că am aparţinut conducerii Solidarităţii. Actualul pretext nu contează, dar condamnarea mă onorează." Dezbătând tema păcii Michnik afirmă: "Liniştea totalitară nu este pacea. Dur spus: liniştea dela Auschwitz nu era pace, chiar dacă nu zilnic erau împuşcaţi deţinuţi. Pacea nu este pur şi simplu identică cu supunerea faţă de cel mai puternic; pacea nu e lipsa libertăţii. De aceea lupta pentru pace este posibilă numai ca luptă împotriva oprimării de către sistemul totalitar."

Adam Michnik a menţionat că Solidaritatea are la bază nonviolenţa, principiu născut din luciditate şi curaj.

Credem că apropiata criză europeană masivă nu va avea loc pe pământ german, ci pe pământ polonez. Ea va lua prin surprindere amble supraputeri. Occidentul, în frunte cu Statele Unite, ar trebui să articuleze replica cea mai potrivită.

Dar trăim într'o lume cu "arme virile şi bărbaţi de stat impotenţi", după cum s'a exprimat istoricul şi politologul francez Raymond Aron, cu puţin înainte de moartea sa în 1983.

Pe de altă parte, suntem siguri că poporul polonez nu va uita niciodată pe cei 5.000 de ofiţeri ucişi mişeleşte la Katyn şi nici grelele suferinţe cauzate în decursul secolelor de cei care astăzi se întitulează "prietenii Poloniei" şi care le-au cotropit ţara în 1772, 1793, 1795, 1939, şi 1945.

Solidaritatea în ilegalitate

Cel mai căutat fugar al Poloniei este Zbigniew Bujak. Conducătorul, în vârstă de 30 de ani, la Solidarităţii ilegale a reuşit, din ultima parte a anului 1981 să scape de poliţia politică secretă a dictatorului polonez Wojciech Jaruzelski. Recent Zbigniew Bujak a dat un interviu redactorului Andrew Nagorski dela revista americană Newsweek. A fost primul interviu al lui Bujak cu un jurnalist occidental în ultimii trei ani. Iată extrase din cele mai semnificative răspunsuri date de Bujak aflat undeva în Polonia:

Capacitatea Solidarităţii de a supravieţui. Avem în prezent între 50.000 şi 70.000 de activişti care participă direct în munca noastră. Cei care activează cu noi doar ocazional se cifrează între 200.000 şi 250.000. Polonia n'a avut niciodată în trecut mai mulţi oameni angajaţi în activităţi conspirative. In fiecare lună editâm între 1 şi 1,2 milioane exemplare din ziarele noastre. Avem foarte multe probleme, dar acestea nu pot slăbi o federaţie sindicală care are atâţia activişti la scară naţională.

Grevele. Există îndemnuri pe care nimeni nu le urmează, ca recentele chemări la grevă după ultimele majorări de preţuri. Stiam că această acţiune va fi distrusă de regim. Insă, în prima jumătate a anului, a fost posibil ca autorităţile să fie supuse la presiuni la nivel de fabrică sau de uzină. In circa 60-70 % din întreprinderi, acţiuni ca de pildă greve şi adunări au avut loc. Dacă autorităţile încearcă să ridice iarăşi preţurile, va fi un alt val de greve. Cândva, poate în următorii doi ani, situaţia se va maturiza, aşa cum s'a întâmplat în 1980.

Schimbările politice şi economice. Personal sunt pentru schimbări evolutive, deoarece o dezintegrare bruscă ar aduce tragedii incredibile. Economia trebue să fie schimbată rapid şi radical. Schimbările politice pot fi mai lente. Iată de ce interesul Solidarităţii pentru latura economică este o idee bună. Chiar faptul că această mişcare există face o explozie mai puţin posibilă.

Jaruzelski. El ar trebui să nu arunce praf în ochii oamenilor spunând că este subordonat Moscovei. Dacă Ungaria îşi poate reforma economia, acelaşi lucru poate fi făcut în Polonia. Nu cred că Jaruzelski e limitat în nici un fel. Evident el se teme de o economie a pieţii descentralizată. Aceasta din urmă provoacă anumite urmări sociale şi, în timp, politice.

Rolul Occidentului. Necesităm cooperarea ţărilor democratice. Jaruzelski trăieşte cu speranţa că Occidentul va ceda pentrucă a cedat întotdeauna. Trebue să ştim că Occidentul nu va face pe placul sistemului economic actual. Dacă Statele Unite continuă să-şi dezvolte tehnologia, modificări rapide vor avea loc în lume. Atunci când Statele Unite, Europa şi Polonia nu vor mai fi supuse jecmănirii Moscovei, când Uniunea Sovietică nu va mai putea continua politica sa expansionistă, va fi o perioadă de şoc pentru această putere imperială.

Invăţămintele Acordului dela Gdansk. Există o concluzie evidentă până în prezent, anume că Acordul dela Gdansk nu a fost o idee bună pentru noi şi nu a rezolvat nimic. Această experienţă e foarte periculoasă şi poate duce la revoluţie sângeroasă.

Viitorul luptei. Sunt pregătit pentru o luptă lungă, o încleştare care se poate încheia oricum, chiar prin întemniţarea mea. Mă aştept ca angajarea împotriva regimului să dureze 10-15 ani. Trăim într'o ţară în care nu există viaţă normală, aşa încât trebue făcute gesturi nebuneşti pentru a câştiga ceva. Insă ceva se va pune în mişcare. Sunt convins că voi apuca ziua să văd desfăşurarea aceea. □

Efemeride

S'au ţinut lanţ comemorările în anul acesta!

O cifră rotundă, care am auzit-o permanent: 40 de ani. Dela capitularea necondiţionaltă a Germaniei, dela capitularea Japoniei şi recent, dela înfiinţarea Organizaţiei Naţiunilor Unite.

Nu se stinseseră bine exploziile bombelor, cădea carnea de pe radiaţii din Hiroşima şi Nagasachi, omenirea nu se trezise încă din groaznicul măcel, soldaţii nu se întorseseră acasă, însă cei din spatele frontului îşi aveau socoteala lor. Si nu una simplă, ci un cadru de oţel în care să fie încorsetată omenirea pentru vecii vecilor.

Acoperit cu flori de hârtie şi stropit cu apă de colonie democrată, acest cadru îmbia pe derutaţii conducători de popoare. Trebuia legiferat cât mai degrabă, până nu cădeau peceţile de ceară de pe ochii naţiunilor. Rapid şi zgomotos, uluitor în aspect, căci unde se mai pomenise de egalitatea unui singur vot pentru ţările mari sau mici: Andora egală cu Statele Unite, Liechtensteinul egal cu Uniunea Sovietică şi Monaco egal cu China. Nicicând o Chartă nu a fost mărinimoasă, mai umană, mai generoasă!

Se găsea în Chartă şi o mică chichiţă dar, ce conta aceasta pe lângă marile idealuri prevăzute în Biblia Naţiunilor Unite?

Pe imaculatul alb al principiilor enunţate, mica pată era: dreptul de vetto al celor cinci mari, permanenţi în Consiliul de Securitate. Altminteri, democraţie pură!

O lege a Talmudului spune că "dacă pe mantia albă a unui rabin apare o pată, acel rabin trebue să moară"!....Simplă coincidenţă....

Să ne amintim însă de acum 40 de ani!

Marii Cinci Aliaţi, câştigători fără precedent ai unui război care le-a adus pe tavă întreaga planetă, şi-au zis că vor continua şi în timp de pace, colaborarea din timpul războiului şi vor pune bazele unei păci pe vecie. Statele Unite, Marea Britanie, Franţa, China şi Uniunea Sovietică, au fondat în acest scop: Organizaţia Naţiunilor Unite. Ea trebuia condusă cu hotărîre şi înţelepciune. Alianţa dintre aceste puteri, era în afară de orice discuţie, unică şi permanentă. Pentru orice eventualitate au prevăzut ca fiecare din cele cinci puteri să fi "înnobilată" cu dreptul de vetto, în Consiliul de Securitate al O.N.U.

Clar, precis şi sigur!

Din negurile eurasiatice, oblojit de rănile războiului, s'a ridicat monstrul roşu al Sovietelor, călcând în picioare culturi şi civilizaţii, răsturnând aşezări de state şi popoare, zvârlind tratate şi alianţe la pământ, flămând de bunuri şi teritorii, sugrumând, înainte de a-şi lua zborul, porumbelul de pe steagul Organizaţiei Naţiunilor Unite.

Nu se declarase război, dar India şi Pakistan se luptau pentru Caşmir, teritoriul Palestinei este sfârtecat pentru a se crea Statul Israel, în Coreea comuniştii invadează Sudul şi Statele Unite vor lupta pentru menţinerea echilibrului coreean, în numele O.N.U. Alături de ostaşii americani, mor şi ostaşi ai altor ţări libere, sub steagul O.N.U.-lui, în timp ce duşmanul lor este membru în ONU. Adversitatea dintre Ruşi şi Americani este declarată fâţiş şi foştii Mari Aliaţi, devin adversari redutabili.

Pe sălile dela O.N.U., Eleanor Roosevelt, trece netulburată de morţii din Coreea, cu zâmbetul-rânjet al prieteniei cu orice preţ, cu Uniunea Sovietică. "Aşa a văzut-o El"...

Fidel încă înaltelor principii ale Chartei, Secretarul Organizaţiei Naţiunilor Unite, Dag Hammerskjold, este asasinat în misiunea de pace din Congo...

Există în acea sublimă Chartă a ONU-lui şi nişte paragrafe despre Drepturile Omului.

Câte speranţe nu s'au legat de acest Drept al Omului! Este necesar să amintim că ani de zile deţinuţii politici şi în special cei din partidele istorice din ţările ocupate de comunişti, susţineau cu tărie că aceste ţări nu vor fi primite în ONU, până nu vor respecta Drepturile Omului? In România cel puţin, cu toate dovezile de abandonare de către Apus, bieţii oameni mai credeau încă în democraţiile apusene.

Nu este clar nici până în ziua de astăzi, cum au putut fi primite în cadrul Naţiunilor Unite, ţări ca România, Ungaria, Bulgaria, Albania şi alte ţări comuniste, când aceste ţări erau în plină desfăşurare a "dictaturii proletariatului" cu închisorile pline de deţinuţi politici şi lagăre de muncă forţată unde se desăvârşea exterminarea intelectualilor iar bunurile confiscate dela cetăţeni, luau drumul Rusiei.

Unde erau atunci reprezentanţii Angliei şi Franţei cel puţin, să facă uz de dreptul de "vetto"? Au amuţit sau nu cunoşteau cuvântul?

Cad de zeci de toamne frunze disperate peste mormintele pierdute ale martirilor pentru libertate şi câte un ciulin adus de vânt, înnoptează câteodată pe ridicătura mormântului lor.

Se împlinesc însă 40 de ani dela înfiinţarea Organizaţiei Naţiunilor Unite, vor fi banchete, se vor ţine discursuri şi....nimic!

CRONICA VREMII

GORBACIOV ŞI STILUL SĂU

—Ion BOIERU—

Noul conducător al Sovietelor, Mihail Gorbaciov este proiectat în ''news media'', de către mulți ''filosofi'' liberali sau stângiști ca o personalitate extraordinară, fără egal și fără cusur. Acești ''filosofi'' îl consideră pe acest rusnac sovietic ca pe reprezentantul unei noi generații de ''lideri'' sovietici, care este talentat, îndrăzneț, realist si ''rezonabil'', și ale cărui calități și cunoștințe vor putea pune în inferioritate pe alți oamnei politici, inclusiv Reagan.

Se spune că Gorbaciov ar fi dublat și de farmecul soției, care are stil occidental în îmbrăcăminte și care face cumpărături din Europa prin ''credit card'' și deține și un doctorat în filosofie, fiind profesoară de marxism-leninism.

Cel mai mare merit al lui Gorbaciov apare, acestor ''filosofi'' din ''news media'', în propunerile sale de a elimina armele nucleare și de a stabili o pace durabilă. Ori, ''apărarea strategică'' a spațiului, pe care o proiectează președintele Reagan, constitue o piedică serioasă în calea către pace și eliminare a materialului nuclear. Asta, o spune Gorbaciov, și ''filosofii'' amintiți mai sus sunt de acord și sunt entuziasmați de pachetul cu propuneri gorbacioviene. De altfel, ce poate fi ideal decât să se realizeze o securitate mondială, care nu poate fi valabilă, dacă nu este îndeplinită, cum zice Gorbaciov prin ''detentă, dezarmare, încredere deplină și dezvoltare a cooperării internaționale''?

Dar, istoria lumii, din ultimii 70 de ani, ne avertizează cu grijă și meticulozitate asupra discrepanțelor grave care există între teoria, retorica, propaganda și proiectele comunismului sovietic și între practica și construcțiile acestui comunism.

Totdeauna Kremlinul a vorbit de pace și niciodată nu a iesit din starea de război. Moscova a propovăduit securitatea mondială, și a adus numai haos, mizerie și tensiune permanentă. Comuniștii sovietici au propus ''detenta'', dar n'au respectat nici spiritul ei și nici litera de lege a unei ''detente''. Dezarmarea a fost o simplă etichetă, de circumstanță; încrederea deplină n'a existat ca realitate, căci Sovieticii nu au nici un fel de încredere în partenerii lor, oricare ar fi aceștia. Cooperația internațională a fost, este și va fi o simplă glumă în diplomația moscovită.

Care este stilul personalității lui Gorbaciov? Fireste, nu poate fi decât stilul de viață și diplomație, impus de Sovietul Suprem în conformitate cu marxism-leninismul oficial și cu obiectivele politice ale Rusiei Sovietice. Nici unul dintre conducătorii Rusiei Sovietice n'a ieșit din linia oficială a partidului bolșevic, care are o conducere colectivă, sovietică. Adică, stilul unei personalitați sovietice poate să fie deosebit, în multe din aspectele și manifestările sale, dar nu poate să depășească ''pozițiile fundamentale'' ale partidului bolsevic, deci pe acelea stabilite de colectiv.

Aceste ''poziții fundamentale'' au fost stabilite încă dela revoluția din 1917, și n'a fost schimbată nici măcar o iotă din structura conținutului lor. Ceeace apare nou, deosebit, în atitudinile sovietice, de-a lungul anilor de a-și atinge obiectivele fixate, pentru dominația lumii.

Gorbaciov n'a schimbat cu nimic ideologia politică a marxism - leninismului; sub nicio formă. Este, acest Gorbaciov, sincer doritor de pace și urmărește lichidarea oricărui pericol de război nuclear ? S'ar putea să fie asa ceva, dar nu dispunem de nici un fel de evidență și garanție; după venirea lui la putere, n'a pacificat nici un colț din lume, care a fost invadat de predecesorii săi: Afganistan, Cambodia, Angola, Nicaragua, și nu s'a încumetat să ofere libertăți, să respecte drepturile popoarelor la independență, suveranitate națională și să respecte tratatele internaționale.

Unde este, deci, stilul cel nou al lui Gorbaciov? In propunerile ispititoare, pentru reducerea armelor nucleare ? Nicidecum, pentrucă președintele Reagan a propus reducerea la zero, a acestor arme atomice, în timp ce Gorbaciov cere numai 50% în reducerea sa. Dacă ''insistențele'' lui Gorbaciov pentru limitarea nucleară sunt, aparent, mai impresionante, asta se datoreste temerii sale de avansările americane în tehnologia apărării față de rachetele nucleare sovietice. Dacă tehnologia defensivă americană ar ajunge la o perfecționare - chiar relativă - toate înarmările sovietice ar deveni inutile și șansele lor de urmărirea obiectivelor de dominarea lumii, reduse considerabil, dacă nu chiar anulate.

Gorbaciov nu aduce un stil nou, ci numai o încercare, un efort nou de a împiedica Statele Unite să-și organizeze propria lor apărare națională și teritorială.

Este un mister adevărat și profund în faptul că o parte din ''news media'' nu vede rațiunea eforturilor lui Gorbaciov și că însă se joacă cartea unui stil nou, în regimul sovietic. Gorbaciov este reprezentantul unui regim de tiranie politică, care depășeste granițele propriului său stat și se extinde asupra altor teritorii statale și naționale și țintește să cucerească lumea întreagă sub dominația materialismului istoric și a Moscovei roșii.

Si Gorbaciov este șeful unui stat ''totalitar'' ca și Hitler. Cu toate acestea Hitler apare într'o parte largă din ''news media'' ca singurul monstru politic al lumii, în timp ce Stalin și Gorbaciov primesc nu numai indulgențe politice, dar ei sunt ridicați pe piedestale de eroism și prezentați ca modele ale unei lumi pașnice și pline de umanism.

Hitler a dispărut și denigrarea lui este întreținută în actualitate, ca și când, el ar amenința lumea de astăzi. In realitate, lumea de azi este amenințată grav de Gorbaciov, de stilul lui de viață, de bolșevismul lui, de Sovietul Suprem al lui și de comunismul Rusiei sale Sovietice.

Am putea să punem o întrebare simplă, nevinovată și naturală: de ce Gorbaciov poate fi crezut în demersurile lui de pace și liniște în lume, ca reprezentant al unei tiranii politice, care este Rusia Sovietică, când nici măcar un singur gest al lui nu ne îndreptățeste la aceasta, în timp ce Hitler este mort de 40 de ani și nu mai reprezintă pentru noi decât imaginea unui trecut ?

Sau mai departe: în conjunctura de azi a lumii, este preferabilă tirania sovietică, democrației americane, pe care unii gazetari o denigrează și promovează pacifismul sovietic, afișat în numele stilului nou al lui Gorbaciov? Recunoaștem că este ridicol să punem aceste întrebări, dar o facem cu speranța că cei în cauză, cei întrebați, își vor vedea propriul lor ridicol. □

NOTE SI COMENTARII

CONCLUZII PE TEMA UNEI ODISEI

Dacă insistăm asupra acestei odisei a unui American de origine română, este, după cum am spus-o - și o subliniem din nou-, că este pentru prima dată când facem cunoștință cu asemenea sincere, obiective și nepartinice mărturisiri, puse NEGRU PE ALB.

Continuăm deci aceste spovedanii.

Ducându-se în vizită la alți verișori din București, află că o masă bogată a fost aranjată pentru ei și au rămas surprinși să vadă carne și alte bunătățuri, greu de găsit pe piața liberă. Când i-au întrebat, cum anume le-a fost posibil să obțină alimentele respective, răspunsul a fost evasiv: ''Ei, am făcut și noi ce-am putut''. Insistând însă cu întrebările, pentru a afla adevărul, rudele lor au ''admis că există o piață neagră, la care au făcut recurs'' (Pag. 5). Si continuă: ''Cu toate că trebue să plătească considerabil mai mult față de prețul normal depe piață, se pot bucura astfel de anumite produse aproape imposibil de găsit în prăvălii'', (Pag. 5).

Dorind să viziteze o verișoară și soțul ei, ce-și aveau locuința la cealaltă extremitate a Bucureștiului, s'a hotărît să ia un taxi și fiind informat că o stație de taxiuri se află la o distanță de numai un bloc, s'au dus cu toții acolo, unde odată ajunși, spune dânsul: ''După cum erea de așteptat, nu se găseau taxiuri. Dându-mi seama că la un bloc mai departe se afla hotelul Dorobanți, unul dintre cele mai bune din oraș, am fost convins că voi găsi acolo un taxi. Dar, odată ajunși acolo, mi-am dat seama că nu se găseau nici aici taxiuri disponibile'' (pag. 6).

Așteptând și așteptând mereu, în cele din urmă, pierzându-și răbdarea, spune că: ''Am decis să iau situația în propriile mele mâine. Cu o bancnotă de 100 lei în palmă, am dat mâna cu portarul hotelului, exprimându-mi dorința că aș vrea un taxi. Ca prin minune, la fluieratul său a apărut imediat un taxi'' (Pag. 6.).

Aprovizionarea cu benzină, este cu adevărat o mare problemă, căci benzina fiind raționalizată, se distribuie numai cantitatea necesară pentru a umple rezervorul mașinii. Cum însă Românii sunt inventivi, găsesc o cale de a ocoli restricțiile guvernului. Se duc la stația de benzină, umplu rezervorul, vin acasă și-l golesc într'un bidon, se duc apoi din nou la stație și așa mai departe. Soferul mașinii - o rudă a soției sale-care urma să-i ducă în vizită prin Moldova, a cheltuit astfel o zi întreagă, pentru a putea umple patru bidoane a câte 20 litri fiecare. Asta s'a dovedit înțelept, căci pe tot drumul prin Moldova și îndărăt la București, n'au reușit să mai procure decât cinci litri de benzină.

Ajunși la Botoșani, trag la Hotel Parc, înregistrat în ghidul turistic ca unul dintre cele mai bune. Aci, la sfatul celor două rude care-i însoțeau în călătorie, lasă ca dânșii să facă rezervațiile plătind în lei. ''Pentru trei nopți costul pe o cameră cu două paturi se ridica la 110 lei pe noapte, deci puțin mai mult de $7.00. Dacă făceam eu rezervațiile - spune dânsul - costul ar fi depășit suma de $30.00 pe noapte''...căci ''In setea lor după valută vestică, turiștii străini plătesc cu mult mai mult decât localnicii'' (Pag. 8). O jăcmăneală legală desigur, dar oricum, tot jăcmăneală rămâne.

Făcând mai târziu o călătorie cu trenul și asteptând într'o gară sosirea lui, iată o descriere demnă numai de țara papuașilor: ''In timp ce așteptam trenul am simțit nevoia de a merge la latrină. Se lăsa seara și în încăpere nu ardea nici o lumină. De îndată ce m'am apropiat de ușă, mirosu-mi spunea că mă aflu în fața unei noi experiențe. Intrând, din cauza luminii scăzute, tot ce am putut vedea pentru început a fost trei sau patru compartimente de-a lungul peretului, fără uși. Am intrat într'unul și am constatat spre surprinderea mea că asta era totul. Nu scaune, nu urinale, nu chiuvete, nimic altceva decât solul de pământ, fără măcar o gaură. Am ieșit deci pe cât am putut de repede'' (Pag. 120.).

Aceasta este cruda realitate a societății ''multilateral dezvoltate'' și a ''anilor lumină'' cu care se mândresc comuniștii.

Incheiem aici comentariile noastre pe tema acestei broșuri intitulată atât de sugestiv A ROMANIAN ODYSSEY, căci cu adevărat a fost o odisee trăită și mărturisită de un Român-American cinstit, deși ar mai fi încă multe de subliniat, dovedind pe ce mâini de pungași a ajuns biata Românie.

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacția și administrația:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832